

Bryssel den 29 september 2020
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2018/0224(COD)

11251/1/20
REV 1

RECH 332
COMPET 435
IND 156
MI 368
EDUC 331
TELECOM 163
ENER 318
ENV 550
REGIO 238
AGRI 294
TRANS 423
SAN 329
CADREFIN 283
CODEC 901
SUSTDEV 122

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	10948/20
Komm. dok. nr:	9865/18 + ADD 1
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning – Allmän riktlinje

För delegationerna bifogas texten till den fullständiga allmänna riktlinjen om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning, som konkurrenskraftsrådet enades om vid mötet den 29 september 2020.

Texten innehåller den samsyn med Europaparlamentet som godkändes av Coreper den 27 mars 2019¹ och den partiella allmänna riktlinje om skälen och bilaga IV (synergier) som konkurrenskraftsrådet antog den 29 november 2019².

¹ Dok. 7942/19.
² Dok. 14643/19.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU)

av den ...

om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 173.3, 182.1, 183 och 188 andra stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁴,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁵, och

³ EUT C [...], [...], s. [...].

⁴ EUT C [...], [...], s. [...].

⁵ Europaparlamentets ståndpunkt av den ... [(ännu ej offentliggjord i EUT)] och rådets beslut av den ...

av följande skäl:

- (1) Det är unionens mål att stärka unionens vetenskapliga och tekniska grund genom att skapa ett europeiskt forskningsområde där forskare, vetenskaplig kunskap och teknik rör sig fritt och verka för att det blir mer konkurrenskraftigt, också inom näringslivet, och samtidigt främja all forsknings- och innovationsverksamhet för att förverkliga EU:s strategiska prioriteringar, vilka i förlängningen syftar till att främja fred, unionens värden och medborgarnas välbefinnande.
- (2) För att åstadkomma vetenskapliga, tekniska, ekonomiska, miljömässiga och samhällseliga effekter i linje med detta allmänna mål och maximera mervärdet av unionens investeringar i forskning och innovation bör unionen investera i spetsforskning och avancerad innovation genom Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation 2021–2027 (nedan kallat *programmet*). Unionen bör göra detta för att stödja skapande, bättre spridning och överföring av spetskunskap och högkvalitativ teknik i unionen, dra till sig kompetens på alla nivåer och bidra till att den egna kompetensreserven utnyttjas till fullo, för att möjliggöra samarbetsförbindelser och stärka effekterna av forskning och innovation när det gäller att utveckla, stödja och genomföra unionens politik, för att stödja och stärka införandet och lanseringen av innovativa och hållbara lösningar i unionens ekonomi – främst i små och medelstora företag – och samhälle i syfte att ta sig an globala utmaningar, däribland klimatförändringen och målen för hållbar utveckling, för att skapa arbetstillfällen, öka den ekonomiska tillväxten och främja industrins konkurrenskraft samt för att öka unionens dragningskraft på området forskning och innovation. Programmet bör främja alla typer av innovation, inklusive banbrytande innovation, och marknadsfinansiering av innovativa lösningar samt optimera investeringarna för att öka effekterna inom ett förstärkt europeiskt forskningsområde.
- (2a) Programmet bör inrättas för en sjuårsperiod så att dess löptid anpassas till den fleråriga budgetramens löptid, som fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) [inför hänvisning till förordningen om den fleråriga budgetramen], utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i rådets förordning [YYY/XXXX] om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-pandemin.

- (2a) Programmet bör bidra till att öka de offentliga och privata investeringarna i FoI i medlemsstaterna och därmed till att sammanlagt minst 3 % av unionens BNP investeras i forskning och utveckling. För att målet ska uppnås måste medlemsstaterna och den privata sektorn komplettera programmet med egna och förstärkta investeringar i forskning, utveckling och innovation.
- (3) För att bidra till att unionens politiska mål uppnås bör verksamhet som stöds inom ramen för detta program där så är relevant gynnas av och inspirera till innovationsvänlig lagstiftning i enlighet med innovationsprincipen⁶⁷, i syfte att stödja en snabbare och intensivare omvandling av unionens betydande kunskapstillgångar till innovation.
- (4) De allmänna principerna om öppen vetenskap, öppen innovation och öppenhet mot världen bör i så stor utsträckning som möjligt följas vid genomförandet av hela programmet. Principerna bör säkerställa spetskompetens och effekter av unionens investeringar i forskning och innovation.

⁶ Better Regulation, Research and Innovation toolbox,
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

⁷ Kommissionens meddelande av den 15 maj 2018 *En förnyad EU-agenda för forskning och innovation – EU:s tillfälle att forma sin framtid* (COM(2018) 306).

- (5) Öppen vetenskap, inklusive öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer och forskningsdata, och en optimal spridning och användning av kunskap, har potential att öka vetenskapens kvalitet, genomslag och fördelar och att påskynda utvecklingen av kunskap genom att göra den pålitligare, effektivare och korrekt samt begripligare för samhället och bättre bemöta samhällsliga utmaningar. Bestämmelser bör fastställas som säkerställer att bidragsmottagarna ger öppen och kostnadsfri åtkomst till expertgranskade vetenskapliga publikationer. Det bör också säkerställas att bidragsmottagarna ger öppen åtkomst till forskningsdata enligt principen ”så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt” och med möjlighet till undantag av giltiga skäl som rör dataskyddsregler och säkerhetsintressen samt immateriella rättigheter, Europeiska unionens globala ekonomiska konkurrenskraft och andra berättigade intressen. Mer tonvikt bör framför allt läggas på en ansvarsfull hantering av forskningsdata; denna bör följa Fairprinciperna om sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet, särskilt genom integrering av datahanteringsplaner. Bidragsmottagarna bör i förekommande fall utnyttja de möjligheter som det europeiska öppna forskningsmolnet erbjuder och även följa andra principer och metoder för öppen vetenskap.
- (6) Programmets utformning och konstruktion bör svara mot behovet av att skapa en kritisk massa av verksamheter som får stöd, inom hela EU och genom internationellt samarbete, i linje med FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling. Genomförandet av programmet bör förstärka strävan att uppnå dessa mål och EU:s och dess medlemsstaters åtagande att genomföra Agenda 2030 och uppnå en hållbar utveckling i dess tre dimensioner – ekonomiskt, socialt och miljömässigt – på ett sammanhängande och integrerat sätt.
- (7) Verksamhet som stöds inom ramen för programmet bör bidra till uppnåendet av unionens mål och prioriteringar, övervakningen och bedömningen av framstegen mot dessa mål och prioriteringar, liksom till utvecklingen av reviderade eller nya prioriteringar.
- (7a) Programmet ska säkerställa öppenhet och redovisningsskyldighet för den offentliga finansieringen av forsknings- och innovationsprojekt och därmed slå vakt om allmänintresset.

- (7b) Programmet bör stödja forskning och innovation inom området samhällsvetenskap och humaniora. Det innebär att den vetenskapligt grundade kunskapen på detta område främjas, men även att insikter och framsteg inom samhällsvetenskap och humaniora används för att öka programmets ekonomiska och samhälleliga effekter. Inom ramen för pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft” kommer samhällsvetenskap och humaniora att integreras fullt ut i alla kluster. Utöver att samhällsvetenskap och humaniora främjas i projekt bör integreringen av dessa sektorer också stödjas genom att oberoende experter från områden inom samhällsvetenskap och humaniora när så är lämpligt tas med i expertkommittéer och utvärderingspaneler och genom läglig övervakning av och rapportering om samhällsvetenskap och humaniora i finansierad forskning. Framför allt ska graden av integrering av samhällsvetenskap och humaniora övervakas i hela programmet.
- (8) Programmet bör upprätthålla en balans mellan forskning och innovation och mellan finansiering enligt principen ”nedifrån och upp” (forskar- eller innovatörsdriven) och dess motsats, dvs. finansiering ”uppifrån och ned” (bestämd av strategiskt fastställda prioriteringar), beroende på typen av forsknings- och innovationsgrupper som deltar, verksamheternas karaktär och syfte och de eftersträlvade effekterna. Kombinationen av dessa faktorer bör avgöra valet av strategi för varje del av programmet, vilka alla bidrar till samtliga av programmets allmänna och specifika mål.
- (8a) Programmet bör stödja alla stadier av forskning och innovation, särskilt inom ramen för samverkansprojekt och vid behov även vid uppdrag och partnerskap. Grundforskning är en väsentlig tillgång och en viktig förutsättning för att unionen i större utsträckning ska kunna locka till sig de bästa forskarna i syfte att bli en global knutpunkt för spetskompetens. Balansen mellan grundforskning och tillämpad forskning bör säkerställas. Tillsammans med innovation kommer detta att stärka den ekonomiska konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen i unionen.

- (8b) Det finns belägg för att det är viktigt att ta till sig mångfald – i alla bemärkelser – för att kunna bedriva bra vetenskapligt arbete, eftersom mångfald gynnar vetenskapen. Mångfald och delaktighet bidrar till spetskompetens i forskningssamverkan och samverkande innovation: samverkan mellan olika discipliner och sektorer och över hela det europeiska forskningsområdet banar väg för bättre forskning och projektförslag av högre kvalitet, samtidigt som det kan leda till ökad acceptans i samhället och främja fördelarna med innovation, och därmed föra Europa framåt.
- (8c) Ett snabbförfarande för forskning och innovation kan tillämpas för att små samarbetskonsortier som omfattar verksamhet från grundforskning till marknadstillämpning ska få snabbare tillgång till finansiering enligt principen ”nedifrån och upp”.
- (8d) För att Horisont Europa ska få så stort genomslag som möjligt bör framför allt olika slags tvärvetenskapliga förhållningssätt beaktas.
- (8e) För att programmets mål ska uppnås samtidigt som principen om spetskompetens respekteras bör programmet bland annat syfta till att stärka samarbetsförbindelser i Europa och på så sätt bidra till att minska forsknings- och innovationsklyftan.
- (8f) Kompetenshöjande initiativ bör syfta till att stärka spetskompetensen inom forskning och innovation i de stödberättigade länderna, bland annat genom stöd till utbildning för att förbättra ledningskompetensen i fråga om FoI och stöd till priser, samt till att stärka innovationsekosystem och inrätta FoI-nätverk, även på grundval av forskningsinfrastrukturer som finansieras av EU. Sökande måste tydligt visa att projekten är kopplade till nationella och/eller regionala FoI-strategier för att kunna ansöka om finansiering inom ramen för programområdet ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” i delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” i Horisont Europa.

- (9) Forskningsverksamhet som genomförs inom pelaren ”Vetenskaplig spetskompetens” bör fastställas enligt vetenskapens behov och möjligheter och främja vetenskaplig spetskompetens. Forskningsagendan bör fastställas i nära samarbete med forskarsamfundet och bör bland annat vara inriktad på att locka nya forsknings- och innovationstalanger och forskare i början av sin yrkesbana, samtidigt som det gäller att stärka det europeiska forskningsområdet, förhindra kompetensflykt och främja kompetensrörlighet.
- (9a) Programmet bör stödja unionen och dess medlemsstater, med beaktande av att den internationella konkurrensen för att locka den bästa kompetensen är mycket hård.
- (10) Pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft” bör inrättas genom kluster för forskning och innovation i syfte att maximera integrationen mellan olika tematiska områden, samtidigt som man säkerställer höga och hållbara nivåer av spetskompetens och effekt i förhållande till de resurser som används. Denna pelare kommer att främja tvärvetenskapligt, sektorsövergripande, tvärpolitiskt och gränsöverskridande samarbete för att nå målen för hållbar utveckling genom att principerna i Agenda 2030 och Parisavtalet följs, samtidigt som konkurrenskraften i unionens industrier stärks. Anordnandet av vittomfattande initiativ med hög ambitionsnivå i form av forsknings- och innovationsuppdrag gör att programmet kan få ett omdanande och systemomfattande genomslag i samhället till stöd för målen för hållbar utveckling, även genom internationellt samarbete och vetenskapsdiplomati.

- (11) En av de viktigaste kanalerna för att förverkliga programmets mål, och särskilt för att skapa hållbar tillväxt och sysselsättning, bör vara industrins helhjärtade och lägliga engagemang i programmet, med deltagande på alla nivåer alltifrån den enskilde entreprenören via små och medelstora företag till stora företag. Ett sådant engagemang från industrin bör leda till att dess deltagande i de åtgärder som stöds hamnar på nivåer som minst motsvarar nivåerna i det tidigare ramprogrammet Horisont 2020, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013⁸.
- (11a) Programåtgärderna bör avsevärt bidra till att frigöra potentialen i Europas strategiska sektorer, och bör inbegripa viktig möjliggörande teknik som speglar strategin för EU:s industripolitik och dess mål⁹.
- (11b) Samråd med flera berörda parter, inbegripet civilsamhället och industrin, bör bidra till de perspektiv och prioriteringar som fastställts i den strategiska planeringsprocessen. Detta bör resultera i att periodiska strategiska forsknings- och innovationsplaner antas genom genomförandeakter för utarbetande av arbetsprogrammets innehåll.
- (11c) För att en viss åtgärd ska kunna finansieras bör man i arbetsprogrammet beakta resultaten av tidigare särskilda projekt och det aktuella läget inom vetenskap, teknik och innovation på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå samt relevant politisk utveckling, marknadsutveckling och samhällsutveckling.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 104).

⁹

- (12) Det är viktigt att ge stöd så att unionens industri förblir eller blir världsledande när det gäller innovation, digitalisering och klimatneutralitet, särskilt genom investeringar i viktig möjliggörande teknik som kommer att ligga till grund för morgondagens företag. Programmets åtgärder bör vara inriktade på att komma tillrätta med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer och öka investeringarna på ett proportionellt och insynsvänligt sätt och utan att överlappa eller utesluta privat finansiering. De bör också ha ett tydligt europeiskt mervärde och ge offentlig avkastning på investeringar. Detta kommer att säkerställa att åtgärderna inom programmet är förenliga med EU:s regler för statligt stöd, så att onödig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden kan undvikas.
- (13) Programmet bör stödja forskning och innovation på ett integrerat sätt med respekt för alla Världshandelsorganisationens relevanta bestämmelser. Begreppet forskning, inklusive experimentell utveckling, bör användas i enlighet med Frascatimanualen som tagits fram av OECD, medan begreppet innovation bör användas i enlighet med Oslomanualen som tagits fram av OECD och Eurostat i enlighet med ett brett synsätt som också omfattar social innovation. OECD-definitionerna av teknisk mognadsgrad bör också fortsättningsvis, liksom i det tidigare ramprogrammet Horisont 2020, beaktas vid klassificeringen av teknisk forskning, produktutveckling och demonstrationsverksamhet, liksom vid definitionen av typ av åtgärd som återfinns i ansökningsomgångarna. Bidrag bör inte beviljas för åtgärder vars verksamheter överstiger teknisk mognadsgrad 8. Arbetsprogrammet för en viss ansökningsomgång inom pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft” kan bevilja bidrag till storskalig produktutvärdering och marknadsintroduktion.
- (13a) Utan att det påverkar de övergripande förhandlingarna om den fleråriga budgetramen kommer Horisont Europa att bidra till rymdmålen på en utgiftsnivå som proportionellt sett minst motsvarar nivån i det föregående ramprogrammet Horisont 2020, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013.

- (14) Kommissionens meddelande om den preliminära utvärderingen av Horisont 2020 (COM(2018) 2 final), Europaparlamentets rapport om bedömningen av genomförandet av Horisont 2020 inför halvtidsutvärderingen och förslaget till det nionde ramprogrammet (2016/2147(INI)) och rådets slutsatser *Från halvtidsöversynen av Horisont 2020 till nionde ramprogrammet* innehåller ett antal rekommendationer för programmet, inklusive dess regler för deltagande och spridning, med utgångspunkt i erfarenheterna från det förra programmet samt synpunkter från EU-institutionerna och berörda parter. Dessa rekommendationer innefattar bland annat förslag till åtgärder för att främja kompetensrörlighet och underlätta öppenhet i FoI-nätverk, ökade investeringar så att en kritisk massa och maximal verkan uppnås, stöd till banbrytande innovation, prioritering av unionsinvesteringar i forskning och innovation på områden med stort mervärde, t.ex. genom uppdragsinriktning, ett fullständigt, medvetet och lägligt medborgarinflytande och bred kommunikation, rationalisering av unionens finansieringslandskap för ett fullständigt utnyttjande av unionens forsknings- och innovationspotential, bl.a. genom effektivisering av de olika partnerskapsinitiativen och systemen för medfinansiering, utveckling av fler och mer konkreta synergier mellan unionens olika finansieringsinstrument, särskilt genom överbryggande av icke-kompletterande interventionslogik och av komplexiteten i de olika formerna av finansiering och även i syfte att öka mobiliseringen av underutnyttjad forsknings- och innovationspotential inom EU, förstärkning av det internationella samarbetet och ökad öppenhet för tredjeländers deltagande, samt fortsatt förenklingsarbete utifrån erfarenheterna från genomförandet av Horisont 2020.
- (15) Programmet bör eftersträva synergier med andra unionsprogram när det gäller allt ifrån utformning och strategisk planering till projekturval, förvaltning, kommunikation, spridning och utnyttjande av resultat, övervakning, revision och styrelseformer. När det gäller finansieringen av FoI-verksamhet bör synergier göra det möjligt att i så stor utsträckning som möjligt harmonisera bestämmelserna om stödberättigande kostnader. I syfte att undvika överlappningar och dubbelarbete och öka unionsfinansieringens genomslagskraft kan överföringar från andra unionsprogram till verksamhet inom Horisont Europa göras. I sådana fall kommer finansieringen att omfattas av reglerna för Horisont Europa.

- (15a) I enlighet med förordning [Europeiska unionens återhämtningsinstrument] och inom ramen för de resurser som anslås däri bör åtgärder för återhämtning och resiliens inom detta program genomföras för att hantera de aldrig tidigare skådade effekterna av covid-19-krisen. Sådana ytterligare resurser bör användas på ett sådant sätt att överensstämmelse med de tidsfrister som anges i förordning [Europeiska unionens återhämtningsinstrument]¹⁰ säkerställs. Sådana ytterligare resurser bör uteslutande anslås till åtgärder för forskning och innovation med inriktning på att hantera covid-19-krisens konsekvenser, framför allt dess ekonomiska, sociala och samhälleliga effekter.
- (16) För att unionens finansiering ska få största möjliga genomslag och på effektivast möjliga sätt bidra till unionens policymål bör unionen, när det är lämpligt, delta i europeiska partnerskap med privata och/eller offentliga partner. Dessa partner inbegriper industrin, universitet, forskningsorganisationer, organ med offentliga förvaltningsuppgifter på lokal, regional, nationell och internationell nivå, och organisationer i det civila samhället, t.ex. stiftelser och icke-statliga organisationer som stöder och/eller bedriver forskning och innovation, förutsatt att de önskade effekterna kan uppnås mer effektivt i partnerskap än av unionen på egen hand.
- (16a) Det bör vara möjligt, beroende på medlemsstatens beslut, att bidragen från program som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden+ (ESF+), Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) betraktas som ett bidrag från den deltagande medlemsstaten till Horisont Europa. Detta påverkar dock inte behovet av att följa alla bestämmelser som är tillämpliga på dessa bidrag i enlighet med vad som fastställs i [den nya förordningen om gemensamma bestämmelser] och de fondspecifika förordningarna, i synnerhet behovet av att följa bestämmelserna om medfinansieringskraven och förvaltnings- och kontrollsystemen.

¹⁰ Kommissionens förslag (COM (2020) 459) om ändring av förordningen om Horisont Europa.

- (17) Programmet bör stärka samarbetet mellan europeiska partnerskap och partner inom privat och/eller offentlig sektor på internationell nivå, bland annat genom att sammanföra forsknings- och innovationsprogram och gränsöverskridande investeringar i forskning och innovation, vilket ger ömsesidiga fördelar för människor och företag och samtidigt säkerställer att unionen kan hävda sina intressen på strategiska områden¹¹.
- (17a) Flaggskepp inom framtida och ny teknik har visat sig vara effektiva och ändamålsenliga styrmedel som ger fördelar för samhället via en gemensam, samordnad insats av unionen och dess medlemsstater. Verksamhet inom ramen för flaggskeppsinitiativen på området framtida och ny teknik som rör grafen, projektet om den mänskliga hjärnan och kvantteknik, som får stöd inom Horisont 2020, kommer fortsättningsvis att stödjas inom ramen för Horisont Europa genom ansökningsomgångar som ingår i arbetsprogrammet. Förberedande åtgärder som fått stöd inom de flaggskeppsinitiativ på området framtida och ny teknik som ingått i Horisont 2020 kommer att bidra till den strategiska planeringsprocessen inom Horisont Europa och stödja arbetet om uppdrag, medfinansierade/samprogrammerade partnerskap och ordinarie ansökningsomgångar.
- (18) Gemensamma forskningscentrumet (JRC) bör också fortsättningsvis ge oberoende, kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd för unionens politik under hela policycykeln. JRC:s direkta åtgärder bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och transparent sätt, med beaktande av unionspolitikens behov och JRC:s användares relevanta behov, och så att de säkerställer skyddet av unionens ekonomiska intressen. JRC bör fortsätta att generera extraresurser.

¹¹ Se t.ex. kommissionens förslag till förordning om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i Europeiska unionen (COM(2017) 487 final).

- (19) Genom pelaren ”Innovativa Europa” bör en serie åtgärder införas för integrerat stöd till entreprenörer och entreprenörskap i syfte att uppnå och påskynda banbrytande innovation för snabb marknadstillväxt. Den bör tillhandahålla en gemensam kontaktpunkt för att locka och stödja alla typer av innovatörer och innovativa företag, t.ex. små och medelstora företag, inbegripet uppstartsföretag och i undantagsfall små midcap-företag, med potential för uppskalning på internationell nivå och unionsnivå, och erbjuda snabba, flexibla bidrag och saminvesteringar, även med privata investerare. Dessa mål bör eftersträvas genom inrättande av Europeiska innovationsrådet (EIC). Denna pelare bör också stödja Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) och europeiska innovationsekosystem i stort, särskilt genom medfinansierade partnerskap med nationella och regionala innovationsstödjande aktörer.
- (19a) I den mening som avses i denna förordning, och i synnerhet med avseende på den verksamhet som bedrivs inom ramen för Europeiska innovationsrådet, är *uppstartsföretag* små eller medelstora företag som befinner sig i ett tidigt skede av sin livscykel (inklusive spin-off-företag från universiteten), och som eftersträvar innovativa lösningar och en skalbar affärsmodell, och som är fristående i den mening som avses i artikel 3 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG¹², och mid-cap-företag är företag som inte är mikroföretag eller små och medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG, och som har mellan 250 och 3 000 anställda, där personalstyrkan beräknas i enlighet med artiklarna 3, 4, 5 och 6 i avdelning I i bilagan till den rekommendationen, medan ett *litet mid-cap-företag* är ett börsnoterat företag som har högst 499 anställda.
- (20) Policymålen för detta program kommer också att hanteras med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier inom ramen för InvestEU-fonden, främst policyområdena för forskning, innovation och digitalisering och för små och medelstora företag.

¹² Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (21) Europeiska innovationsrådet bör tillsammans med andra delar av Horisont Europa stimulera alla former av nyskapande, allt ifrån stegvis växande till banbrytande och omvälvande innovation, med särskild inriktning på marknadsskapande innovation. Europeiska innovationsrådet bör genom sina instrument – Pathfinder och Accelerator – sträva efter att identifiera, utveckla och lansera högriskinnovationer av alla slag, inbegripet stegvis växande, med fokus främst på banbrytande, omvälvande och teknikintensiva innovationer med potential att utvecklas till innovationer som skapar nya marknader. Europeiska innovationsrådet bör genom enhetligt och effektivt stöd fylla det vakuum som nu råder för offentligt stöd och privata investeringar i banbrytande innovation. Europeiska innovationsrådets instrument kräver särskilda rättsliga och administrativa funktioner som återspeglar dess mål, i synnerhet marknads lanseringsverksamhet.
- (22) Europeiska innovationsrådets instrument Accelerator kommer att kunna förkorta den välkända finansieringssvackan mellan forskning, stadiet före storskalig kommersialisering och uppskalningen av företag. Accelerator kommer att stödja insatser med hög potential som innebär sådana tekniska/vetenskapliga risker, finansiella risker, förvaltningsrisker och/eller marknadsrisker att de inte ännu anses bankmässiga och därför inte kan attrahera större investeringar från marknaden; därigenom kompletteras InvestEU-programmet, som inrättades genom förordning ...¹³ som kommer att stödja innovativa men bankmässiga projekt och enheter.
- (22a) Accelerator bör, i nära samverkan med InvestEU och via sina former av stöd genom blandfinansiering och finansiering med eget kapital, finansiera små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag, och, i undantagsfall, projekt som drivs av små mid-cap-företag, som antingen ännu inte kan generera intäkter eller ännu inte är lönsamma, eller som ännu inte kan locka tillräckligt med investeringar för att genomföra projektets affärsplaner fullt ut. Sådana stödberättigade enheter kommer att betraktas som icke bankmässiga, även om en del av deras investeringsbehov kunde ha tillgodosetts eller skulle kunna tillgodoses av en eller flera investerare såsom privata eller offentliga banker, ett family office, riskkapitalfonder, affärsänglar osv. På så sätt kan Accelerator övervinna ett marknadsmisslyckande och finansiera lovande men ännu inte bankmässiga enheter som genomför banbrytande, marknadsskapande innovationsprojekt. När dessa projekt blir bankmässiga kan de i ett senare skede av sin utveckling finansieras genom InvestEU.

13

- (22b) Även om blandfinansiering bör vara det huvudsakliga användningsområdet när det gäller budgeten för Accelerator, bör stöd i form av enbart bidrag från Accelerator till små och medelstora företag, inbegripet uppstarts företag, vid tillämpningen av artikel 43 motsvara det stöd som beviljas inom ramen för budgeten för instrumentet för små och medelstora företag i det tidigare ramprogrammet Horisont 2020, inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013¹⁴.
- (23) EIT bör, framför allt genom sina kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper), sträva efter att stärka de ekosystem för innovation som hanterar globala utmaningar, genom att främja integrering av innovation, forskning, högre utbildning och entreprenörskap. EIT bör i enlighet med sin grundakt, EIT-förordningen, och sitt strategiska program för forskning och innovation i sin verksamhet främja innovation och i betydande grad öka stödet till integrering av högre utbildning i innovationsekosystemet, särskilt genom att främja såväl utbildning i entreprenörskap som ett starkt tvärvetenskapligt samarbete mellan industri och akademi, och genom att identifiera förväntade färdigheter som gör det möjligt för framtida innovatörer att ta sig an globala utmaningar, såsom avancerade digitala färdigheter och innovationskompetens. Stödsystem som tillhandahålls av EIT bör gagna EIC-bidragsmottagare, och uppstarts företag från EIT:s KI-grupper bör ha tillgång till EIC-åtgärder. EIT:s inriktning på innovationsekosystem bör göra att det på ett naturligt sätt passar in i pelaren ”Innovativa Europa” men institutet bör vid behov även stödja de andra pelarna.
- (24) Att säkerställa och bevara lika villkor för företag som konkurrerar på en given marknad är en viktig förutsättning för att banbrytande innovation ska frodas och därigenom göra det möjligt för i synnerhet små och medelstora innovatörer att få avkastning på sina investeringar och erövra en del av marknaden.

¹⁴ Ett uttalande från kommissionen förväntas bli offentliggjort i C-serien av EUT när den slutliga texten till förordningen har antagits.

- (25) Programmet bör främja och integrera samarbete med tredjeländer och internationella organisationer och initiativ på grundval av ömsesidig nytta, EU:s intressen, internationella åtaganden, vetenskapsdiplomati och, så långt det är möjligt, ömsesidighet. Det internationella samarbetet bör syfta till att stärka unionens spetskompetens inom forskning och innovation, liksom dess attraktionskraft och ekonomiska och industriella konkurrenskraft, hantera globala utmaningar, bl.a. målen för hållbar utveckling, genom att följa principerna i Agenda 2030 och Parisavtalet inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och stödja unionens externa politik. En allmän öppning för internationellt deltagande och riktat internationellt samarbete bör eftersträvas, bl.a. genom lämpliga bestämmelser om stödberättigande för enheter som är etablerade i länder med låga till medelhöga inkomster. Samtidigt bör man främja associering av tredjeländer till programmet, särskilt för dess samverkansdelar, i enlighet med associeringsavtalen och med fokus på mervärdet för unionen. När de associerade ländernas finansiella bidrag till programmet fastställs bör kommissionen ta hänsyn till i vilken grad rättsliga enheter från dessa länder deltar i programmets olika komponenter.
- (25a) Rådet får utse en särskild kommitté med vilken samråd ska ske under förhandlingarna, i enlighet med artikel 218.4 i EUF-fördraget, bl.a. om associeringsavtalens utformning och innehåll.

- (26) För att fördjupa förbindelserna mellan vetenskap och samhälle och maximera fördelarna av deras samspel bör programmet engagera och involvera medborgarna och det civila samhällets organisationer när det gäller att gemensamt utforma och skapa ansvarsfulla forsknings- och innovationsagendor och motsvarande innehåll som svarar mot allmänhetens och det civila samhällets bekymmer, behov och förväntningar genom att främja vetenskaplig utbildning, göra vetenskaplig kunskap allmänt tillgänglig och göra det lättare för allmänheten och organisationer i det civila samhället att delta i programmets verksamheter. Detta bör ske inom hela programmet och genom särskilda verksamheter i delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet”. Medborgarnas och det civila samhällets engagemang i forskning och innovation bör förenas med verksamhet som når ut till allmänheten, i syfte att skapa och upprätthålla allmänhetens stöd för programmet. Programmet bör också syfta till att undanröja hinder och främja synergier mellan vetenskap, teknik, kultur och konst för att skapa nya former av hållbar innovation. De åtgärder som vidtas för att förbättra allmänhetens och det civila samhällets deltagande i de projekt som får stöd bör övervakas.
- (27) Vid behov bör programmet ta hänsyn till de yttersta randområdenas särdrag enligt artikel 349 i EUF-fördraget och i enlighet med kommissionens meddelande *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* som välkomnades av rådet¹⁵.
- (28) De verksamheter som utvecklats inom ramen för programmet bör sträva efter att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män, förbättra balansen mellan arbetsliv och privatliv och främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom forskning och innovation, i enlighet med artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i EUF-fördraget. Jämställdhetsaspekten bör integreras i forsknings- och innovationsinnehållet och beaktas i alla skeden av forskningscykeln. Dessutom bör verksamheterna inom ramen för programmet sträva efter att undanröja bristande jämställdhet och främja jämställdhet och mångfald i alla aspekter av forskning och innovation i fråga om ålder, funktionsnedsättning, ras och etniskt ursprung, religion eller tro, och sexuell läggning.

¹⁵ 13715/17 + ADD 1–3: Kommissionens meddelande *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM (2017) 623 final).

- (28a) Administrativ förenkling, i synnerhet en minskning av bidragsmottagarnas administrativa börda, bör genomgående eftersträvas i programmet. Kommissionen bör ytterligare förenkla sina verktyg och riktlinjer så att de utgör en minimal börda för bidragsmottagarna. Kommissionen bör särskilt överväga att offentliggöra en förkortad version av riktlinjerna.
- (29) I denna förordning fastställs målen och prioriteringarna för unionens verksamhet inom forskning och utveckling på försvarsområdet, anges huvuddragen för verksamheten och fastställs beloppet för unionens finansiella bidrag i förhållande till finansieringen av forskning och utveckling på försvarsområdet. Med tanke på försvarsindustrins särdrag bör närmare bestämmelser för unionens finansiering av försvarsforskningsprojekt fastställas i förordning ... om inrättande av Europeiska försvarsfonden¹⁶ som innehåller reglerna för deltagande på försvarsforskningsområdet. Synergierna bör vara till gagn för civil forskning och försvarsforskning, men verksamhet som genomförs inom ramen för denna förordning, utom den verksamhet som omfattas av Europeiska försvarsfonden, bör uteslutande vara inriktad på civila tillämpningar. Onödigt överlappningar kommer att uteslutas.
- (30) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet. Det belopp som anges i denna förordning ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i [hänvisningen ska uppdateras i enlighet med det nya interinstitutionella avtalet: punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹⁷] för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.

¹⁶

¹⁷ Hänvisningen ska uppdateras: EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. Avtalet finns på: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

- (31) Förordning (EU, Euratom) ... [nya budgetförordningen] (*budgetförordningen*) som antogs på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget är tillämplig på det här programmet, såvida inte annat anges för att forsknings- och innovationsverksamheten på grund av sin särskilda karaktär kräver andra regler, t.ex. ytterligare förenkling eller kortare tidsfrister. I förordningen fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier och kontroller av ansvaret hos aktörer i budgetförvaltningen. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget avser även andra villkor för att skydda budgeten och Europeiska unionens återhämtningsinstrument¹⁸.
- (31a) Den sammanlagda budgeten för programområdet ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” inom delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” i Horisont Europa bör utgöra minst 3,3 % av den sammanlagda budgeten för Horisont Europa. Denna budget bör huvudsakligen gynna rättsliga enheter i de länder som omfattas av det breddade deltagandet.

¹⁸ Detta skäl kan behöva uppdateras i avvaktan på resultatet av förhandlingarna om villkorssystemet.

(32) I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordningar (EU, Euratom) 2018/1046¹⁹ (*budgetförordningen*) och (EU, Euratom) nr 883/2013²⁰ och rådets förordningar (Euratom, EG) nr 2988/95²¹, (Euratom, EG) nr 2185/96²² och (EU) 2017/1939²³ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigering och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, krav på återbetalning av belopp som förlorats, betalats ut på felaktig grund eller använts felaktigt samt, i tillämpliga fall, åläggande av administrativa sanktioner. I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) göra administrativa utredningar, inklusive kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. I överensstämmelse med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) utreda och lagföra brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371²⁴.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

²¹ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

²² Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på plats som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

²³ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, Eppo – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – och Europeiska revisionsrätten de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (32a) Tredjeländer som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet²⁵, av vilket följer att programmen ska genomföras på grundval av ett beslut inom ramen för det avtalet. Tredjeländer får också delta på grundval av andra rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning för att bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.
- (33) I enlighet med [uppdatera hänvisning i enlighet med det nya beslutet om utomeuropeiska länder och territorier (ULT): artikel 94 i rådets beslut 2013/755/EU²⁶] är personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier (ULT) berättigade till finansiering, med förbehåll för programmets regler och mål och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.
- (34) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning behöver detta program utvärderas på grundval av den information som samlats in till följd av specifika rapporterings- och övervakningskrav, samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks, särskilt för medlemsstaterna och programmets bidragsmottagare. Dessa krav kan i förekommande fall innefatta mätbara indikatorer som kan användas som utgångspunkt för utvärdering av programmets faktiska konsekvenser.

²⁵ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

²⁶ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (35) I syfte att kunna komplettera eller ändra effektkedjeindikatorerna, när så anses nödvändigt, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (36) Samstämmigheten och synergierna mellan Horisont Europa och EU:s rymdprogram kommer att främja en globalt konkurrenskraftig och innovativ europeisk rymdsektor, förstärka Europas oberoende när det gäller tillträde till och användning av rymden i en säker och skyddad miljö samt stärka Europas roll som global aktör. Spetsforskning, banbrytande lösningar och nedströmsanvändare i Horisont Europa kommer att stödjas av data och tjänster som tillhandahålls av rymdprogrammet.
- (36a) Samstämmigheten och synergierna mellan Horisont Europa och Erasmus kommer att främja utnyttjandet av forskningsresultat genom utbildningsverksamhet, sprida innovationsanda till utbildningssystemet och säkerställa att utbildningen grundar sig på den senaste forskningen och innovationen. I detta avseende kommer Horisont Europa, efter de pilotåtgärder som inleds inom ramen för Erasmus+ för 2014–20 avseende Europauniversitet, att vid behov och på ett samverkande sätt komplettera Erasmusprogrammets stöd till Europauniversiteten.
- (37) Reglerna för deltagande och spridning bör på ett lämpligt sätt återspegla programmets behov, med beaktande av de farhågor som påtalats och de rekommendationer som gjorts av olika berörda parter och experter under interimsutvärderingen av Horisont 2020.

- (38) Gemensamma regler för hela programmet bör säkerställa ett sammanhängande ramverk som underlättar deltagande i program som får ekonomiskt stöd från programbudgeten, inklusive deltagande i program som förvaltas av finansieringsorgan såsom EIT, gemensamma företag och andra strukturer enligt artikel 187 i EUF-fördraget, och deltagande i program som genomförs av medlemsstaterna i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget. Det bör finnas möjlighet att anta särskilda regler, men undantagen bör begränsas till fall då det är absolut nödvändigt och vederbörligen befogat.
- (39) Åtgärder som omfattas av programmet bör genomföras med respekt för grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessa åtgärder bör vara förenliga med alla rättsliga skyldigheter, inklusive internationell rätt och relevanta kommissionsbeslut, t.ex. kommissionens meddelande av den 28 juni 2013²⁷, samt etiska principer, vilket inbegriper att alla former av överträdelser av forskningsintegriteten undviks. Artikel 13 i EUF-fördraget bör beaktas i forskningsverksamhet och användningen av djur i forsknings- och försökssammanhang bör minskas, med målet att till slut ersätta djurförsök med annat²⁸.

²⁷ EUT C 205, 19.7.2013, s. 9.

²⁸ Ref. kommissionens uttalande om EU-finansiering av forskning på stamceller från mänskliga embryon för Horisont Europa.

- (40) I linje med målen för det internationella samarbete som beskrivs i artiklarna 180 och 186 i EUF-fördraget bör deltagande av rättsliga enheter etablerade i tredjeländer samt av internationella organisationer främjas. Genomförandet av programmet bör överensstämma med de åtgärder som antas i enlighet med artiklarna 75 och 215 i EUF-fördraget och bör vara förenliga med internationell rätt. När det gäller åtgärder med anknytning till unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet får deltagande i särskilda åtgärder inom programmet begränsas till enheter som är etablerade i medlemsstaterna, eller till enheter som är etablerade i särskilt angivna associerade länder eller tredjeländer utöver medlemsstaterna. Vid eventuell uteslutning av rättsliga enheter som är etablerade i unionen eller i associerade länder och som direkt eller indirekt kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller av rättsliga enheter i icke-associerade tredjeländer bör man beakta de risker som inkludering av sådana enheter skulle innebära, å ena sidan, och de fördelar som deras deltagande skulle medföra, å andra sidan.
- (41) Klimatförändringarna är en av de största globala och samhällsliga utmaningarna och för att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringar i överensstämmelse med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet och uppfylla Förenta nationernas mål för hållbar utveckling, kommer detta program att bidra till integreringen av klimatåtgärder och uppnåendet av det övergripande målet att 30 % av utgifterna i EU-budgeten ska stödja klimatmål. Klimatfrågor bör integreras på lämpligt sätt i forsknings- och innovationsinnehållet och beaktas i alla skeden av forskningscykeln.

- (41a) I samband med den klimatrelaterade effektkedjan kommer kommissionen att rapportera om output, innovationer och sammanlagda beräknade effekter av klimatrelevanta projekt, även för varje programdel och genomförandemetod. I sin analys bör kommissionen ta hänsyn till de långsiktiga ekonomiska, samhälleliga och miljömässiga kostnaderna och fördelarna för europeiska medborgare till följd av programverksamheten, medräknat införandet av innovativa lösningar för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, beräknad inverkan på arbetstillfällen och företagsetablering, ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft, ren energi, hälsa och välbefinnande (inbegripet luft-, mark- och vattenkvalitet). Resultaten av denna konsekvensanalys bör offentliggöras, bedömas inom ramen för Europas klimat- och energimål samt beaktas i den efterföljande strategiska planeringen och framtida arbetsprogram.
- (41b) I enlighet med målen för hållbar utveckling bör forsknings- och utvecklingsverksamhet bidra till att bevara och återställa den biologiska mångfalden.
- (43) Användning av känslig bakgrundsinformation eller obehöriga personers åtkomst till känsliga resultat kan få negativa konsekvenser för unionens eller för en eller flera medlemsstaters intressen. Hanteringen av konfidentiella uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter bör regleras genom all relevant unionsrätt, inbegripet institutionernas interna regler såsom kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 som fastställer säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.
- (44) Det är nödvändigt att fastställa minimikrav för deltagande, både som en allmän regel där konsortiet bör inkludera minst en rättslig enhet från en medlemsstat, och med hänsyn till särdragen hos en särskild typ av åtgärder inom ramen för programmet.

- (45) Det är lämpligt att fastställa villkoren för unionsfinansiering för deltagare i åtgärder inom ramen för programmet. För att skapa ytterligare förenkling bör bidrag verkställas med beaktande av alla bidragsformer som anges i budgetförordningen, inklusive klumpsummor, schablonbelopp och enhetskostnader. Bidragsavtalet bör fastställa bidragsmottagarnas rättigheter och skyldigheter, inbegripet samordnarens roll och uppgifter när så är tillämpligt. Ett nära samarbete med experter från medlemsstaterna bör säkerställas när mallarna för bidragsavtal utarbetas och vid varje betydande ändring av dessa.
- (46) Finansieringsgraderna i denna förordning anges som maximinivåer för att principen om medfinansiering ska följas. Endast i vederbörligen motiverade fall kan lägre finansieringsgrader fastställas under programmets genomförande.
- (47) I enlighet med budgetförordningen bör programmet tillhandahålla grunden för en ökad acceptans av bidragsmottagarnas sedvanliga praxis för redovisning av personalkostnader och enhetskostnader avseende internt fakturerade varor och tjänster (även när det gäller stora forskningsinfrastrukturer i den mening som avses i Horisont 2020). Enhetskostnader för internt fakturerade varor och tjänster, beräknade i enlighet med bidragsmottagarens sedvanliga redovisningspraxis där faktiska direkta och indirekta kostnader kombineras, bör vara ett alternativ som alla bidragsmottagare kan välja. I detta avseende bör bidragsmottagarna kunna inkludera faktiska indirekta kostnader som beräknas med hjälp av fördelningsnycklar för dessa enhetskostnader för internt fakturerade varor och tjänster.
- (48) Det nuvarande systemet för ersättning av faktiska personalkostnader bör förenklas ytterligare utifrån den princip om projektbaserad ersättning som utarbetats inom ramen för Horisont 2020 och anpassas ytterligare till budgetförordningen, och bör syfta till att minska skillnaderna i ersättning mellan forskare från EU som är involverade i programmet.

- (49) Garantifonden för deltagare, som inrättades inom ramen för Horisont 2020 och som förvaltas av kommissionen, har visat sig vara en viktig skyddsmekanism som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagarna. Därför bör garantifonden för bidragsmottagare, som döpts om till den ömsesidiga försäkringsmekanismen (nedan kallad *mekanismen*), fortsätta sin verksamhet och utvidgas till andra finansieringsorgan, särskilt initiativ i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget. Mekanismen bör öppnas för bidragsmottagare inom alla övriga direkt förvaltade EU-program.
- (50) Regler för utnyttjande och spridning av resultat bör fastställas för att säkerställa att bidragsmottagarna skyddar, utnyttjar, sprider och ger åtkomst till dessa resultat, beroende på vad som är lämpligt. Större tonvikt bör läggas på utnyttjandet av resultaten, och kommissionen bör fastställa och bidra till att maximera bidragsmottagarnas möjligheter att utnyttja resultaten, särskilt i unionen. Utnyttjandet bör ske med hänsyn till principerna för detta program, inbegripet främjandet av innovation i unionen och stärkandet av det europeiska forskningsområdet.
- (51) De viktigaste inslagen i systemet för utvärdering och urval av förslag i det föregående programmet Horisont 2020, med dess särskilda fokus på spetskompetens, bör bibehållas. Förslagen bör även fortsättningsvis väljas ut på grundval av den utvärdering som gjorts av oberoende experter. Kommissionen bör fortsätta att i tillämpliga fall involvera oberoende observatörer i utvärderingsprocessen. För Pathfinder-verksamheter, uppdrag och i andra vederbörligen motiverade fall som återges i arbetsprogrammet, kan behovet av att säkerställa en övergripande enhetlighet i projektportföljen beaktas, förutsatt att projektförslagen klarat tillämpliga tröskelvärden. Målen och förfarandena för detta bör offentliggöras i förväg. I enlighet med artikel 200.7 i budgetförordningen bör de sökande få återkoppling om utvärderingen av deras förslag, särskilt om orsakerna till ett eventuellt avslag.

- (52) För alla delar av programmet bör, när så är möjligt, en systematisk ömsesidig tillit till revisioner och bedömningar inom andra unionsprogram tillämpas, i enlighet med artiklarna 126 och 127 i budgetförordningen, för att minska den administrativa bördan för mottagare av unionsfinansiering. Ömsesidig tillit bör uttryckligen föreskrivas även för andra stödjande faktorer, såsom revisioner av system och processer.
- (53) Särskilda utmaningar inom forskning och innovation bör hanteras med hjälp av pristävlingar, när så är lämpligt även allmänna eller gemensamma tävlingar, organiserade av kommissionen eller finansieringsorganet tillsammans med andra unionsorgan, associerade länder, tredjeländer, internationella organisationer eller icke vinstdrivande rättsliga enheter.
- (54) Valet av finansieringstyp och genomförandemetod inom ramen för denna förordning ska göras utifrån vad som är bäst för att uppnå åtgärdernas specifika mål och åstadkomma resultat, med särskild hänsyn till kostnader för kontroller, administrativa bördor och förväntad risk för bristande regelefterlevnad. När det gäller bidrag ska hänsyn tas till klumpsummor, schablonsatser och skalor för enhetskostnader.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

1. Genom denna förordning inrättas Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation (nedan kallat *programmet*) och reglerna för deltagande och spridning i indirekta åtgärder inom ramen för programmet och fastställs ramarna för unionens stöd till forsknings- och innovationsverksamhet. Programmet inrättas för perioden 1 januari 2021–31 december 2027.
2. Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.
3. Programmet ska genomföras genom
 - a) det särskilda program som inrättats genom beslut.../.../EU²⁹,
 - aa) ett finansiellt bidrag till Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT), som inrättats genom förordning (EG) nr 294/2008,
 - b) det särskilda programmet för försvarsforskning, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning.../.../EU om inrättande av en europeisk försvarsfond.

29

4. Termerna *Horisont Europa, programmet* och *särskilt program* som används i denna förordning avser frågor som bara är relevanta för det särskilda program som beskrivs i punkt 3 a, såvida inget annat uttryckligen anges.

EIT ska genomföra programmet i linje med sina strategiska mål för perioden 2021–2027, såsom de fastställs i EIT:s strategiska innovationsprogram, med beaktande av den strategiska planeringen.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *forskningsinfrastrukturer*: anläggningar som tillhandahåller resurser och tjänster som forskarvärlden använder för att bedriva forskning och främja innovation inom sina områden. Denna definition inbegriper tillhörande mänskliga resurser och den omfattar viktig utrustning eller instrumentuppsättningar, kunskapsrelaterade resurser i form av t.ex. samlingar, arkiv eller infrastrukturer för vetenskapliga data, datasystem, kommunikationsnät och all annan infrastruktur av unik karaktär som är öppen för externa användare och som är av avgörande vikt för att uppnå spetskompetens inom forskning och innovation. De kan i tillämpliga fall också användas utanför forskningen, exempelvis inom undervisning eller offentliga tjänster, och de kan vara enstaka, virtuella eller distribuerade.
2. *strategi för smart specialisering*: samma innebörd som ”strategi för smart specialisering” enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013³⁰; strategin ska också uppfylla de nödvändiga villkor som anges i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser].

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

3. *europeiskt partnerskap*: ett initiativ, som utarbetats med tidigt deltagande av medlemsstater och/eller associerade länder, där unionen tillsammans med privata och/eller offentliga partner (t.ex. näringslivet, universitet, forskningsorganisationer, organ med offentliga förvaltningsuppgifter på lokal, regional, nationell eller internationell nivå eller organisationer i det civila samhället, inbegripet stiftelser och icke-statliga organisationer) åtar sig att gemensamt stödja utvecklingen och genomförandet av ett program för forsknings- och innovationsverksamhet, inbegripet verksamhet med anknytning till införandet på marknaden, i lagstiftningen eller i politiken.
4. *öppen åtkomst*: tillhandahållande online av forskningsresultat från åtgärder som finansierats genom programmet, utan kostnad för slutanvändaren, i enlighet med artiklarna 10 och 35.3 i denna förordning.
- 4a. *öppen vetenskap*: en strategi för vetenskapliga processer som baseras på öppet samarbete, öppna verktyg och öppen kunskapsspridning, inbegripet de inslag som avses i artikel 10.
5. *uppdrag*: en uppsättning spetskompetensbaserade och effektdrivna forsknings- och innovationsåtgärder inom olika områden och sektorer som syftar till att
 - uppnå, inom en fastställd tidsram, ett mätbart mål som inte hade kunnat uppnås genom enskilda åtgärder,
 - påverka samhället och beslutsfattandet genom vetenskap och teknik, och
 - vara relevanta för en avsevärd del av den europeiska befolkningen och ett stort antal europeiska medborgare.
6. *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster med delning av risker och nytta på marknadsvillkor samt konkurrenspräglad utveckling i faser, där upphandlade forsknings- och utvecklingstjänster tydligt åtskiljs från lanseringen av slutprodukter i kommersiella mängder.
7. *offentlig upphandling av innovativa lösningar*: upphandling där en upphandlande myndighet fungerar som lanseringskund för innovativa varor eller tjänster som ännu inte är kommersiellt tillgängliga i stor skala; kan omfatta konformitetstestning.

8. *åtkomsträtt*: rätt att använda resultat eller bakgrundsinformation på de villkor som fastställs i enlighet med denna förordning.
9. *bakgrundsinformation*: alla data och all know-how eller information oavsett form eller typ, konkret eller immateriell, inbegripet alla rättigheter i form av t.ex. immateriella rättigheter som i) innehades av bidragsmottagarna innan de anslöt sig till åtgärden och ii) identifieras av bidragsmottagarna i ett skriftligt avtal som nödvändiga för att genomföra åtgärden eller utnyttja dess resultat.
10. *spridning*: offentliggörande av resultat på lämpligt sätt (utom sådana sätt som är ett resultat av att resultaten skyddas eller utnyttjas), inbegripet genom vetenskapliga publikationer oavsett medium.
11. *utnyttjande*: användning av resultat för annan forskning och innovation än den som omfattas av åtgärden i fråga, inbegripet bl.a. kommersiellt utnyttjande såsom att utveckla, skapa, tillverka och marknadsföra en produkt eller process eller skapa och tillhandahålla en tjänst eller för standardisering.
12. *rättvisa och rimliga villkor*: lämpliga villkor, inbegripet eventuella finansiella villkor eller villkor för licensavgiftsfrihet, med beaktande av de särskilda omständigheterna kring begäran om åtkomst, t.ex. det faktiska eller potentiella värdet av de resultat eller den bakgrundsinformation som begäran gäller och/eller räckvidden, varaktigheten eller andra parametrar för det planerade utnyttjandet.
13. *finansieringsorgan*: ett organ eller en organisation, utom kommissionen, enligt vad som avses i artikel 62.1 c i budgetförordningen, till vilket kommissionen har anförtrott uppgifter som avser budgetgenomförande inom ramen för programmet.
14. *internationell europeisk forskningsorganisation*: internationell organisation i vilken merparten av medlemmarna är medlemsstater eller associerade länder och vars huvudsyfte är att främja vetenskapligt och tekniskt samarbete i Europa.

15. *rättslig enhet*: varje fysisk eller juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt nationell rätt, unionsrätt eller internationell rätt, som har rättskapacitet och som för egen räkning kan utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som saknar rättskapacitet i enlighet med artikel 197.2 c i budgetförordningen.
- 15a. *länder som omfattas av breddning av deltagandet/länder med låga forsknings- och innovationsresultat*: de länder där de rättsliga enheterna måste vara inrättade för att de ska vara kvalificerade som samordnare inom programområdet ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” i delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” i Horisont Europa. Av EU:s medlemsstater är dessa länder Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjeckien, Estland, Grekland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien och Slovenien under programmets hela löptid. För associerade länder kommer förteckningen över stödberättigade länder att fastställas på grundval av en indikator och offentliggöras i arbetsprogrammet. På grundval av artikel 349 i EUF-fördraget kommer rättsliga enheter från de yttersta randområdena också att vara fullt kvalificerade som samordnare inom detta programområde.
16. *icke vinstdrivande rättslig enhet*: en rättslig enhet som genom sin rättsliga form saknar vinstsyfte eller som har en rättslig eller lagstadgad skyldighet att inte dela ut vinster till sina aktieägare eller enskilda medlemmar.
- 16a. *små och medelstora företag*: mikroföretag och små och medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG³¹.
17. *små mid-cap-företag*: enheter som inte är mikroföretag eller små och medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG²⁷ och som har högst 499 anställda, där personalstyrkan beräknas i enlighet med artiklarna 3, 4, 5 och 6 i avdelning I i bilagan till den rekommendationen.
18. *resultat*: alla konkreta eller immateriella resultat av åtgärden, t.ex. data, know-how eller information, oavsett form eller typ, oavsett om de kan skyddas eller ej, samt alla tillhörande rättigheter, inbegripet immateriella rättigheter.

- 18a. *forskningsoutput*: resultat som genereras genom åtgärden och som kan tillhandahållas i form av vetenskapliga publikationer, data eller andra konstruerade resultat och processer såsom programvara, algoritmer, protokoll och elektroniska anteckningsböcker.
19. *spetskompetensstämpel*: en certifierad märkning som visar att en ansökan som lämnats in i en ansökningsomgång överstiger alla utvärderingströsklar som anges i arbetsprogrammet men inte kan finansieras på grund av brist på budgetmedel för den berörda ansökningsomgången i arbetsprogrammet, men som skulle kunna få stöd från andra unionsfinansieringskällor eller nationella finansieringskällor.
- 19a. *strategisk forsknings- och innovationsplan*: en genomförandeakt som fastställer en strategi för att genomföra innehållet i arbetsprogrammet för en period på högst fyra år, efter ett brett obligatoriskt flerpartssamråd. Planen fastställer de prioriteringar samt lämpliga åtgärdstyper och genomförandeformer som ska tillämpas.
20. *arbetsprogram*: ett dokument som antagits av kommissionen för genomförande av det särskilda programmet³² i enlighet med artikel 12 i det särskilda programmet, eller ett dokument med motsvarande innehåll och struktur som antagits av ett finansieringsorgan.
21. *återbetalningspliktigt förskott*: den del av en blandfinansiering från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet som motsvarar ett lån enligt avdelning X i budgetförordningen, men som tilldelas direkt av unionen utan vinstsyfte för att täcka kostnaderna för verksamhet som motsvarar en innovationsåtgärd, och som bidragsmottagaren ska betala tillbaka till unionen enligt de villkor som anges i avtalet.
22. *avtal*: en överenskommelse som kommissionen eller ett finansieringsorgan ingår med en rättslig enhet om genomförande av en innovations- och marknads lanseringsåtgärd och som erhåller stöd genom blandfinansiering från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet.

23. *säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter*: säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter enligt definitionen i artikel 3 i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 samt säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i medlemsstater, säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i tredjeländer med vilka unionen har ett säkerhetsavtal och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i internationella organisationer med vilka unionen har ett säkerhetsavtal.
24. *blandfinansieringsinsats*: åtgärder som stöds genom EU-budgeten, inbegripet blandfinansieringsinstrument i enlighet med artikel 2.6 i budgetförordningen, i vilka icke-återbetalningspliktiga former av stöd och/eller finansieringsinstrument från EU-budgeten kombineras med återbetalningspliktiga former av stöd från institutioner för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansiella institutioner, kommersiella finansinstitut och investerare.
25. *blandfinansiering från Horisont Europa*: finansiellt stöd till ett program i syfte att stödja innovations- och marknadslanseringsverksamhet, bestående av en särskild kombination av ett bidrag eller ett återbetalningspliktigt förskott och en investering i eget kapital eller någon annan form av återbetalningspliktigt stöd.
- 25aa. *forsknings- och innovationsåtgärd*: en åtgärd som huvudsakligen består i verksamhet som syftar till upprättande av ny kunskap och/eller till undersökning av genomförbarheten vad gäller en ny eller förbättrad teknik, produkt, process, tjänst eller lösning. Detta kan omfatta grundläggande och tillämpad forskning, teknikutveckling och teknikintegration, testning, demonstration och validering av småskaliga prototyper i laboratoriemiljö eller simulerad miljö.
- 25b. *innovationsåtgärd*: en åtgärd som främst består av verksamheter i direkt syfte att producera planer och arrangemang eller design för nya, ändrade eller förbättrade produkter, processer eller tjänster, eventuellt inbegripet prototyputveckling, testning, demonstration, pilotarbete, storskalig produktutvärdering och marknadsintroduktion.
- 25c. *EFR:s spetsforskning (bland annat EFR-konceptprovning)*: viktiga forskarleda forskningsåtgärder under värdskap av en eller flera bidragsmottagare med stöd enbart av EFR.

- 25d. *utbildnings- och rörlighetsåtgärd*: åtgärd inriktad på förbättring av forskares kompetens, kunskap och karriärutsikter med utgångspunkt i mobilitet mellan länder och, om relevant, mellan sektorer eller discipliner.
- 25e. *medfinansieringsåtgärd avseende program*: åtgärd för att tillhandahålla flerårig medfinansiering till ett program för åtgärder som inrättats och/eller genomförs av enheter som inte är unionsfinansieringsorgan och som förvaltar och/eller finansierar forsknings- och innovationsprogram. Ett sådant verksamhetsprogram får stödja nätverksbyggande och samordning, forskning, innovation, pilotprojekt, samt innovations- och marknads lanseringsåtgärder, utbildnings- och rörlighetsåtgärder, kunskapshöjande åtgärder och kommunikation, spridning och utnyttjande, eventuellt relevant finansiellt stöd såsom bidrag, priser, upphandling, liksom blandfinansiering från Horisont Europa, eller en kombination av dessa. Medfinansieringsåtgärder avseende program kan genomföras direkt av dessa enheter eller av tredje parter på deras vägnar.
- 25f. *förkommersiell upphandlingsåtgärd*: en åtgärd vars huvudsakliga syfte är att genomföra förkommersiell upphandling, som utförs av bidragsmottagare som är upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter.
- 25g. *åtgärd för offentlig upphandling av innovativa lösningar*: åtgärd vars huvudsakliga syfte är att genomföra gemensam eller samordnad offentlig upphandling av innovativa lösningar som utförs av bidragsmottagare som är upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter.
- 25h. *samordnings- och stödåtgärd*: en åtgärd, utom forsknings- och innovationsåtgärder, som bidrar till programmets mål, utom då åtgärden genomförs inom ramen för komponenten ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” inom delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” samt ett samarbete enligt principen ”nedifrån och upp” utan medfinansiering av forskningsverksamhet från EU som möjliggör samarbete mellan rättsliga enheter från medlemsstaterna och associerade länder för att stärka det europeiska forskningsområdet.
- 25i. *innovationstävling*: pris för att stimulera till investeringar i en viss riktning genom att målet anges innan arbetet utförs.

- 25j. *erkännandepreis*: pris som belönar uppnådda resultat och enastående arbete i efterhand.
- 25k. *innovations- och marknads lanseringsåtgärder*: åtgärder som omfattar en innovationsåtgärd och annan verksamhet som krävs för att lansera en innovation på marknaden, inbegripet expansion av företag genom tillhandahållande av blandfinansiering från Horisont Europa (en blandning av bidragsliknande finansiering och privat finansiering).
- 25l. *indirekta åtgärder*: forsknings- och innovationsverksamhet som unionen ger finansiellt stöd till och som genomförs av deltagare.
- 25m. *direkta åtgärder*: forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av kommissionen via gemensamma forskningscentrumet (JRC).
27. *upphandling*: upphandling i enlighet med definitionen i artikel 2.49 i budgetförordningen.
28. *anknuten enhet*: en rättslig enhet i enlighet med definitionen i artikel 187.1 i budgetförordningen.
30. *innovationsekosystem*: ett ekosystem som på EU-nivå sammanför aktörer eller enheter vars funktionella mål är att möjliggöra teknisk utveckling och innovation. Systemen innefattar förbindelser mellan materiella resurser (t.ex. fonder, utrustning och anläggningar), institutionella enheter (såsom institutioner för högre utbildning och stödtjänster, forsknings- och teknikorganisationer, företag, riskkapitalister och finansiella intermediärer) och nationella, regionala och lokala enheter för beslutsfattande och finansiering.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmets allmänna mål är att uppnå vetenskapliga, tekniska, ekonomiska och samhällseliga effekter av unionens investeringar i forskning och innovation för att stärka den vetenskapliga och tekniska grunden för unionen och främja dess konkurrenskraft i alla medlemsstater, inbegripet inom industrin, genomföra EU:s strategiska prioriteringar, bidra till att förverkliga EU:s mål och strategier, bidra till att hantera globala utmaningar, bl.a. målen för hållbar utveckling genom att följa principerna i Agenda 2030 och Parisavtalet, samt stärka det europeiska forskningsområdet. Programmet ska alltså maximera det europeiska mervärdet genom att det inriktas på mål och verksamheter som inte på ett ändamålsenligt sätt kan genomföras av medlemsstaterna på egen hand, utan i samarbete med andra.
2. Programmet har följande specifika mål:
 - a) Att utveckla, främja och sprida vetenskaplig spetskompetens, stödja skapande och spridning av högkvalitativa nya grundläggande och tillämpade kunskaper, kompetenser, tekniker och lösningar, utbildningar och rörlighet för forskare, och att locka begåvningar på alla nivåer och bidra till att unionens begåvningsreserv utnyttjas fullt ut i åtgärder som stöds inom ramen för det här programmet.
 - b) Att generera kunskap, stärka effekterna av forskning och innovation när det gäller att utveckla, stödja och genomföra unionspolitiken och främja tillgången till och införandet av innovativa lösningar inom den europeiska industrin, främst i små och medelstora företag, och i samhället i syfte att lösa globala frågor, inklusive klimatförändringarna och målen för hållbar utveckling.
 - c) Att främja alla former av innovation, underlätta teknisk utveckling, demonstration och kunskaps- och tekniköverföring och främja lanseringen och utnyttjandet av innovativa lösningar.

- d) Att optimera programmets resultat för att stärka och öka det europeiska forskningsområdets genomslag och attraktionskraft, främja spetskompetensbaserat deltagande från alla medlemsstater i Horisont Europa, inklusive medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat, och underlätta samarbetsförbindelser inom europeisk forskning och innovation.

Artikel 4

Programstruktur

1. Programmet består av följande delar som bidrar till de allmänna och specifika mål som anges i artikel 3:
 1. Den första pelaren, ”Vetenskaplig spetskompetens”, med följande komponenter:
 - a) Europeiska forskningsrådet (EFR).
 - b) Marie Skłodowska-Curie-åtgärder.
 - c) Forskningsinfrastrukturer.
 2. Den andra pelaren, ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, med följande komponenter, med beaktande av att samhällsvetenskap och humaniora ska ha en viktig roll i alla kluster:
 - a) Klustret ”Hälsa”.
 - b) Klustret ”Kultur, kreativitet och inkluderande samhällen”.
 - ba) Klustret ”Civil säkerhet för samhället”:
 - c) Klustret ”Digitala frågor, industri och rymden”.
 - d) Klustret ”Klimat, energi och mobilitet”.

- f) Klustret ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”.
- g) Gemensamma forskningscentrumets icke-nukleära direkta åtgärder.

3. Den tredje pelaren, ”Innovativa Europa”, med följande komponenter:

- a) Europeiska innovationsrådet (EIC).
- b) Europeiska innovationsekosystem.
- c) EIT som inrättades genom förordning (EG) nr 294/2008.

4. Delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet”, med följande komponenter:

- a) Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens.
- b) Reformer och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet.

2. Huvuddragen för verksamheterna anges i bilaga I.

Artikel 5

Försvarsrelaterad forskning och utveckling

1. Verksamheter som ska genomföras inom ramen för det särskilda program som avses i artikel 1.3 b och som fastställs i förordningen om inrättande av Europeiska försvarsfonden ska uteslutande vara inriktad på försvarsrelaterad forskning och utveckling, med följande mål och huvuddrag för verksamheten:
 - Verksamheter som syftar till att främja konkurrenskraften, effektiviteten och innovationsförmågan inom det europeiska försvarets tekniska och industriella bas.
2. Den här förordningen ska inte tillämpas på det särskilda program som avses i artikel 1.3 b, med undantag av denna artikel, artikel 1 och artikel 9.1.

Artikel 6³³

Strategisk planering och genomförande av och former för EU-finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning med de finansieringsorgan som avses i artikel 62.1 c i budgetförordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering till indirekta åtgärder i alla former som anges i budgetförordningen, särskilt bidrag som ska vara den huvudsakliga formen av stöd i programmet. Det får också tillhandahålla finansiering genom priser, upphandling och finansieringsinstrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser och stöd till eget kapital inom ramen för Accelerator.
3. De regler för deltagande och spridning som fastställs i denna förordning ska tillämpas på indirekta åtgärder.
4. De huvudsakliga typerna av åtgärder som ska användas inom ramen för programmet fastställs och definieras i artikel 2. De former av finansiering som avses i punkt 2 ska användas på ett flexibelt sätt för alla program mål, och deras användning ska bestämmas utifrån dels behoven, dels de enskilda målen egenskaper.
5. Programmet ska också stödja direkta åtgärder som vidtas av gemensamma forskningscentrumet. I de fall där dessa åtgärder bidrar till initiativ som inrättats i enlighet med artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget ska detta bidrag inte betraktas som en del av det finansiella bidrag som anslagits till dessa initiativ.
6. Genomförandet av det särskilda programmet och EIT:s KI-grupper ska understödjas av en transparent och strategisk planering för forsknings- och innovationsverksamhet i enlighet med vad som fastställs i det särskilda programmet, särskilt för pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, samt även omfatta relevant verksamhet inom andra pelare och delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet”.

³³ Ett uttalande från kommissionen förväntas bli offentliggjort i C-serien av EUT när den slutliga texten till förordningen har antagits.

Kommissionen ska säkerställa deltagande från medlemsstaternas sida på ett tidigt stadium och omfattande diskussioner med Europaparlamentet, kompletterat av samråd med berörda parter och allmänheten i stort.

Den strategiska planeringen ska säkerställa överensstämmelse med andra relevanta unionsprogram och samstämmighet med EU:s prioriteringar och åtaganden samt öka komplementariteten och synergier med nationella och regionala finansieringsprogram och prioriteringar för att därigenom stärka det europeiska forskningsområdet. Områden för möjliga uppdrag och möjliga institutionaliserade europeiska partnerskap ska fastställas i bilaga Va.

- 6a. För att små samarbetskonsortier snabbare ska kunna få finansiering kan man vid behov föreslå ett snabbförfarande för forskning och innovation i en del av ansökningsomgångarna för att välja ut forsknings- och/eller innovationsåtgärder inom ramprogrammets delar Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft och Pathfinder för avancerad forskning.

En ansökningsomgång enligt detta snabbförfarande ska ha följande kumulativa egenskaper:

- Ansökningsomgångar enligt principen ”nedifrån och upp”.
- Kortare handläggningstid för beviljandet (högst sex månader).
- Stöd endast till små samarbetskonsortier med högst sex olika och oberoende kvalificerade rättsliga enheter.
- Högst 2,5 miljoner EUR i ekonomiskt stöd till varje konsortium.

I arbetsprogrammet ska det anges vilka ansökningsomgångar som genomförts enligt ovannämnda förfarande.

7. Horisont Europa-verksamheter ska i första hand förverkligas genom öppna konkurrensbaserade ansökningsomgångar, även inom uppdrag och europeiska partnerskap.

Artikel 6a

Programmets principer

1. Forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs inom ramen för det särskilda program som avses i artikel 1.3 a och inom ramen för EIT ska uteslutande vara inriktad på civila tillämpningar. Budgetöverföringar mellan det belopp som anslagits till det särskilda program som avses i artikel 1.3 a och EIT och det belopp som anslagits till det särskilda program som avses i artikel 1.3 b ska inte vara tillåtna och onödigt dubbelarbete mellan de två programmen ska undvikas.
2. Horisont Europa ska säkerställa ett multidisciplinärt tillvägagångssätt, och vid behov ska samhällsvetenskap och humaniora integreras i alla kluster och verksamheter som utvecklas inom ramen för programmet, inklusive specifika ansökningsomgångar om ämnen med anknytning till samhällsvetenskap och humaniora.
3. Programmets samverkansdelar ska säkerställa en balans mellan lägre och högre tekniska mognadsgrader och omfattar därmed hela värdekedjan.
- 3a. Programmet ska säkerställa att samarbetet med tredjeländer och internationella organisationer och initiativ främjas och integreras på ett effektivt sätt baserat på ömsesidiga fördelar, EU:s intressen, internationella åtaganden och, vid behov, ömsesidighet.
4. Programmet ska bistå de länder som omfattas av breddning av deltagandet för att öka deltagandet i Horisont Europa och för att främja en bred geografisk täckning inom samverkansprojekt, bland annat genom att sprida vetenskaplig spetskompetens, gynna nya samarbetsförbindelser, stimulera kompetensrörlighet och tillämpa artiklarna 20.3 och 45.4. Medlemsstaterna ska för detta ändamål vidta proportionella åtgärder, bland annat genom attraktiva löner för forskare, med stöd av unionsfinansiering samt nationell och regional finansiering. Särskild uppmärksamhet bör, beroende på situationen inom det berörda forsknings- och innovationsområdet, ägnas åt den geografiska balansen inom utvärderingspaneler och organ såsom styrelser och expertgrupper utan att spetskompetenskriterierna äventyras.

5. Programmet ska säkerställa ett verkningsfullt främjande av lika möjligheter för alla och genomförande av jämställdhetsintegrering samt av jämställdhetsaspekten i forskningens och innovationens innehåll och försöka åtgärda orsakerna till ojämn könsfördelning. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att i möjligaste mån säkerställa en jämn könsfördelning inom utvärderingspaneler och andra relevanta rådgivande organ såsom styrelser och expertgrupper.
- 5a. Horisont Europa ska genomföras i synergi med andra unionsfinansieringsprogram samtidigt som man eftersträvar största möjliga administrativa förenkling. En icke uttömmande förteckning över synergier med andra unionsfinansieringsprogram återfinns i bilaga IV.
- 5b. Programmet bidrar till att öka de offentliga och privata investeringarna i FoI i medlemsstaterna och bidrar därmed till att sammanlagt minst 3 % av unionens bruttonationalprodukt (BNP) investeras i forskning och utveckling.
6. När kommissionen genomför programmet ska den fortlöpande ha som mål att förenkla administrationen och minska bördan för sökandena och bidragsmottagarna.
7. Som en del av unionens allmänna mål att integrera klimatåtgärder i EU:s sektorspolitik och EU:s fonder ska åtgärderna inom ramen för detta program i förekommande fall bidra med minst 35 % av utgifterna till klimatmålen. Klimatfrågor ska på lämpligt sätt integreras i forsknings- och innovationsinnehållet.
8. Programmet ska främja gemensamt skapande och gemensam utformning genom medborgarnas och det civila samhällets engagemang.
9. Programmet ska säkerställa öppenhet och redovisningsskyldighet när det gäller den offentliga finansieringen av forsknings- och innovationsprojekt och därmed slå vakt om allmänintresset.
10. Kommissionen eller det berörda finansieringsorganet ska säkerställa att alla potentiella deltagare får tillräcklig vägledning och information när ansökningsomgångarna offentliggörs, i synnerhet om den tillämpliga mallen för bidragsavtal.

Artikel 7

Uppdrag

1. Uppdragen ska planeras inom pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft” men kan också dra nytta av åtgärder som genomförs inom andra delar av programmet samt kompletterande åtgärder som genomförs inom ramen för andra unionsfinansieringsprogram. Uppdragen ska möjliggöra konkurrerande lösningar och leda till alleuropeiskt mervärde och alleuropeiska effekter.
2. Uppdragen ska definieras och genomföras i enlighet med förordningen och det särskilda programmet och säkerställa ett aktivt deltagande hos medlemsstaterna på ett tidigt stadium samt omfattande diskussioner med Europaparlamentet. Uppdragen och deras syften, budget, mål, omfattning, indikatorer och delmål ska fastställas i de strategiska forsknings- och innovationsplanerna eller i arbetsprogrammen, beroende på vad som är lämpligt. Utvärdering av förslag inom ramen för uppdragen ska genomföras i enlighet med artikel 26.
- 2a. Under de första tre åren av programmet ska högst 10 % av den andra pelarens årsbudget programplaneras genom särskilda ansökningsomgångar för uppdragens genomförande. För den återstående delen av programmet, och enbart efter en positiv bedömning av uppdragets urvals- och förvaltningsprocess, får denna procentandel ökas. Kommissionen ska tillkännage vilken sammanlagd budgetandel inom varje arbetsprogram som ägnas åt uppdrag.
3. Uppdragen ska
 - a) använda målen för hållbar utveckling som underlag för sin utformning och genomförande, ha ett tydligt forsknings- och innovationsinnehåll och europeiskt mervärde och bidra till att unionens prioriteringar och åtaganden och målen i Horisont Europa-programmet enligt artikel 3 uppnås,
 - aa) täcka områden av gemensam europeisk relevans, vara inkluderande, uppmuntra till ett utbrett engagemang och aktivt deltagande av olika typer av berörda aktörer från den offentliga och den privata sektorn, inklusive allmänheten och slutanvändarna, samt ge forsknings- och innovationsresultat som kan gynna alla medlemsstater,

- b) vara djärva och inspirerande och således ha stor vetenskaplig, teknisk, samhällelig, ekonomisk, miljömässig eller politisk relevans och effekt,
 - c) ange en tydlig riktning och tydliga mål och vara riktade, mätbara, begränsade i tiden och ha en tydlig budgetram,
 - d) väljas ut på ett transparent sätt och vara inriktade på ambitiösa, spetskompetensbaserade och effektdrivna men realistiska mål och forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheter,
 - da) ha så stor täckning och omfattning som behövs och, genom ytterligare offentliga och privata medel, mobilisera de resurser och skapa de hävstångseffekter som krävs för att uppdraget ska ge resultat,
 - e) stimulera till verksamhet inom alla discipliner (inbegripet samhällsvetenskap och humaniora) och omfatta verksamhet från ett brett spektrum av tekniska mognadsgrader, inbegripet lägre teknisk mognadsgrad,
 - f) vara öppna för olika strategier och lösningar enligt principen ”nedifrån och upp”, med hänsyn till behoven och fördelarna för människor och samhället och vara medvetna om vikten av olika bidrag för att uppnå dessa uppdrag,
 - fa) på ett transparent sätt dra nytta av synergier med andra unionsprogram samt med nationella och, i förekommande fall, regionala innovationsekosystem.
4. Kommissionen ska övervaka och utvärdera varje uppdrag i enlighet med artiklarna 45 och 47 och bilaga V till denna förordning, inklusive framstegen mot målen på kort, medellång och lång sikt, som omfattar genomförande, övervakning och utfasning av uppdragen. En bedömning av de första uppdragen inom ramen för Horisont Europa ska göras senast 2023 och innan något beslut fattas om att inrätta nya uppdrag och att fortsätta med, och avsluta eller rikta om pågående uppdrag. Bedömningens resultat ska offentliggöras och omfatta, men inte vara begränsat till, en analys av urvalsförfarande och styrning, budget, inriktning och framsteg hittills.

Artikel 7a

Europeiska innovationsrådet

1. Kommissionen ska inrätta ett europeiskt innovationsråd (EIC) som en centralt förvaltat gemensam kontaktpunkt för att genomföra åtgärder inom ramen för den tredje pelaren ”Innovativa Europa” som rör EIC. EIC ska i huvudsak fokusera på banbrytande och disruptiv innovation, med särskild inriktning på marknadsskapande innovation, samtidigt som man stöder all slags innovation, inklusive inkrementell innovation. EIC ska verka i enlighet med följande principer: tydligt europeiskt mervärde, oberoende, risktagningsförmåga, effektivitet, ändamålsenlighet, öppenhet och ansvarighet.
2. EIC ska vara öppet för alla slags innovatörer, från privatpersoner till universitet, forskningsorganisationer och företag (små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag och, i undantagsfall, små mid-cap-företag) och från enskilda bidragsmottagare till multidisciplinära konsortier. Minst 70 % av EIC:s budget ska avsättas till små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag.
3. EIC:s styrelse och ledningsfunktioner fastställs i beslut (EU) ... [särskilt program] och dess bilagor.

Artikel 8

Europeiska partnerskap

1. Delar av Horisont Europa kan komma att genomföras med hjälp av europeiska partnerskap. Unionens deltagande i europeiska partnerskap kan ske i någon av följande former:
 - a) Deltagande i partnerskap som inrättats på grundval av samförståndsavtal och/eller kontraktsmässiga arrangemang mellan kommissionen och de partner som avses i artikel 2.3 med angivande av målen för partnerskapet, tillhörande åtaganden från alla inblandade sidor beträffande ekonomiska bidrag och/eller naturabidrag från parterna, nyckelprestations- och effektindikatorer, output som ska levereras och rapporteringssätt. De inkluderar identifiering av kompletterande forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av parterna och av programmet (samprogrammerade europeiska partnerskap).

- b) Deltagande i och finansiella bidrag till ett program för forsknings- och innovationsverksamhet med angivande av målen, nyckelprestations- och effektindikatorer samt output som ska levereras grundat på parternas åtaganden beträffande ekonomiska bidrag och/eller naturabidrag samt integrering av deras berörda verksamheter genom en medfinansieringsåtgärd inom programmet (medfinansierade europeiska partnerskap).

Finansiella bidrag inom ramen för program som medfinansieras av Eruf, ESF+, EHFF och Ejflu får betraktas som ett bidrag från den deltagande medlemsstaten till Horisont Europa, förutsatt att artikel 106 och andra tillämpliga bestämmelser i [den nya förordningen om gemensamma bestämmelser] och de fondspecifika förordningarna följs.

- c) Deltagande i och finansiella bidrag till forsknings- och innovationsprogram som genomförs av flera medlemsstater i enlighet med artikel 185 i EUF-fördraget, eller av organ som inrättats i enlighet med artikel 187 i EUF-fördraget, t.ex. gemensamma företag, eller av EIT:s kunskaps- och innovationsgrupper i enlighet med EIT-förordningen (institutionaliserade europeiska partnerskap). Sådana partnerskap ska genomföras endast om andra delar av Horisont Europa-programmet, inklusive andra former av europeiska partnerskap, inte skulle uppfylla målen eller inte skulle generera de nödvändiga förväntade effekterna, och om det kan motiveras i ett långsiktigt perspektiv och med hög grad av integration. Partnerskap i enlighet med artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget ska genomföra en central förvaltning av alla finansiella bidrag, utom i vederbörligen motiverade fall. Vid central finansiell förvaltning fastställs en deltagande stats bidrag på projektnivå på grundval av hur mycket finansiering som begärts i ansökningar från enheter som är etablerade i den deltagande staten, såvida inte alla berörda deltagande stater kommit överens om något annat.

Reglerna för sådana partnerskap ska bland annat ange mål, nyckelprestations- och effektindikatorer, och output som ska levereras, och tillhörande åtaganden för finansiella bidrag och/eller naturabidrag från parterna.

Finansiella bidrag inom ramen för program som medfinansieras av Eruf, ESF+, EHFF och Ejflu får betraktas som ett bidrag från den deltagande medlemsstaten till Horisont Europa, förutsatt att artikel 106 och andra tillämpliga bestämmelser i [den nya förordningen om gemensamma bestämmelser] och de fondspecifika förordningarna följs.

2. Europeiska partnerskap ska

- a) inrättas endast för att hantera europeiska eller globala utmaningar när de på ett mer effektivt sätt än unionen ensam kan uppnå målen med Horisont Europa och jämfört med andra former av stöd från ramprogrammet; dessa delar ska ha en lämplig andel av budgeten för Horisont Europa; den största delen av budgeten i den andra pelaren ska avsättas för åtgärder utanför europeiska partnerskap,
- b) efterleva principerna om europeiskt mervärde, öppenhet och insyn, genomslag inom och för Europa, starka hävstångseffekter i tillräcklig omfattning, långsiktigt engagemang från alla berörda parter, flexibilitet vid genomförande, samstämmighet, samordning och komplementaritet med unionens initiativ och lokala, regionala, nationella och, där det är relevant, internationella initiativ eller andra partnerskap och uppdrag,
- c) ha en tydlig livscykelbaserad strategi, vara tidsbegränsade och inbegripa villkor för utfasning av finansieringen från programmet.

2a. Europeiska partnerskap i enlighet med artikel 8.1 a och b i denna förordning ska anges i de strategiska forsknings- och innovationsplanerna innan de genomförs i arbetsprogrammen.

Bestämmelser och kriterier för urval, genomförande, övervakning, utvärdering och utfasning av partnerskap anges i bilaga III.

Artikel 8a

Översyn av uppdrag och partnerskapsområden

Senast 2023 ska kommissionen se över bilaga Va som en del av den övergripande övervakningen av programmet, inbegripet uppdrag och institutionaliserade europeiska partnerskap på grundval av artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget, och lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten för rådet och Europaparlamentet.

Artikel 9

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av ramprogrammet under perioden 2021–2027 ska bestå av 85 543 000 000 EUR i löpande priser för det särskilda program som avses i artikel 1.3 a och för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) och 7 953 000 000 EUR i löpande priser för det särskilda program som avses i artikel 1.3 b.
2. Den vägledande³⁴ fördelningen av det belopp som avses i punkt 1, för det särskilda program som avses i artikel 1.3 a och för EIT, ska vara följande:
 - a) 23 297 000 000 EUR för första pelaren, ”Vetenskaplig spetskompetens”, för perioden 2021–2027, varav
 1. 14 861 000 000 EUR för Europeiska forskningsrådet,
 2. 6 288 000 000 EUR för Marie Skłodowska-Curie-åtgärder.
 3. 2 149 000 000 EUR för forskningsinfrastrukturer.

³⁴ De vägledande beloppen för de enskilda programdelarna har avrundats. Detta påverkar inte de kumulativa belopp som anges i punkt 2 a, b, c och d, vilka exakt motsvarar programmets sammanlagda budget, som Europeiska rådet enades om i juli.

- b) 47 179 000 000 EUR för andra pelaren, ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”, för perioden 2021–2027, varav
1. 6 893 000 000 EUR för klustret ”Hälsa”,
 2. 1 253 500 000 EUR för klustret ”Kultur, kreativitet och inkluderande samhällen”,³⁵
 - 2a. 1 253 500 000 EUR för klustret ”Civil säkerhet för samhället”,³⁶
 3. 13 429 000 000 EUR för klustret ”Digitala frågor, industri och rymden”,
 4. 13 429 000 000 EUR för klustret ”Klimat, energi och mobilitet”,
 5. 8 952 000 000 EUR för klustret ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”,
 6. 1 970 000 000 EUR för gemensamma forskningscentrumets icke-nukleära direkta åtgärder.

³⁵ Det sammanlagda beloppet för klustren 2 och 2a är 2 507 000 000 EUR.

³⁶ Det sammanlagda beloppet för klustren 2 och 2a är 2 507 000 000 EUR.

- c) 11 886 000 000 EUR för tredje pelaren, ”Innovativa Europa”, för perioden 2021–2027, varav
 - 1. 8 752 000 000 EUR för Europeiska innovationsrådet,
 - 1a. 448 000 000 EUR för europeiska innovationsekosystem,
 - 2. 2 686 000 000 EUR för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT).
 - d) 3 181 000 000 EUR för delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” för perioden 2021–2027, varav
 - 1. 2 823 000 000 EUR för ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens”,
 - 2. 358 000 000 EUR för ”Reformering och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet”.
3. För att kunna reagera på oförutsedda situationer eller ny utveckling och nya behov får kommissionen, inom ramen för det årliga budgetförfarandet, avvika från de belopp som anges i punkt 2 upp till maximalt 10 %. Sådana avvikelser ska inte tillåtas för de belopp som anges i punkt 2 b.6 i denna artikel eller det totala belopp som anges för delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet” i punkt 2 i denna artikel.

4. Det belopp som avses i punkt 1 för det särskilda programmet som avses i artikel 1.3 a och för EIT får även täcka utgifter för förberedelser, övervakning, kontroll, revision, utvärdering och andra verksamheter som krävs för förvaltning och genomförande av programmet, inbegripet alla administrationskostnader, samt bedömning av programmets måluppfyllelse.
Administrationskostnaderna för indirekta åtgärder får inte överstiga 5 % av programmets totala belopp. Beloppet får också täcka utgifter för studier, expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, i den mån de har anknytning till programmets mål, samt utgifter i samband med it-nätverk som fokuserar på bearbetning och utbyte av information, däribland gemensamma it-verktyg och annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med förvaltningen av programmet.
5. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka utgifter enligt punkt 4 för förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.
6. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga betalningar.
7. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.
8. Resurser som avsatts för medlemsstater inom ramen för delad förvaltning och som kan överföras i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) XX [...förordningen om gemensamma bestämmelser] får, på medlemsstaternas begäran, överföras till programmet. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i den artikeln. Dessa resurser ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

9. Om kommissionen inte har ingått det rättsliga åtagandet inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning av resurser som överförts i enlighet med punkt 8 får de motsvarande outnyttjade resurserna överföras tillbaka till ett eller flera operativa program. Medlemsstaten ska lämna in en motsvarande begäran om en ändring av ett operativt program i enlighet med artikel 19.1 i förordning (EU) XX [... förordningen om gemensamma bestämmelser] senast fyra månader före den tidsfrist som fastställs i artikel 114.2 i förordning (EU) 2018/1046.

Artikel 9a

Resurser från Europeiska unionens återhämtningsinstrument

1. De åtgärder som anges i artikel 1.2 i förordning [Europeiska unionens återhämtningsinstrument] ska genomföras inom ramen för detta program genom de belopp som anges i [artikel 2.2 a iv] i den förordningen [Europeiska unionens återhämtningsinstrument], om inte annat följer av artikel [3.3, 3.4, 3.7 och 3.9 i den förordningen].
2. Dessa belopp ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 3.1 i förordning [Europeiska unionens återhämtningsinstrument]³⁷. Dessa ytterligare belopp ska uteslutande anslås till åtgärder för forskning och innovation med inriktning på att hantera covid-19-krisens konsekvenser, framför allt dess ekonomiska, sociala och samhälleliga effekter.

³⁷ Dok. 8555/20: Kommissionens förslag (COM (2020) 459) om ändring av förordningen om Horisont Europa.

Artikel 10

Öppen vetenskap

1. Programmet ska uppmuntra till öppen vetenskap som ett synsätt på den vetenskapliga processen som grundas på samarbete och kunskapsspridning, varvid särskilt följande ska beaktas:

- Öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer som härrör från forskning som finansieras inom ramen för programmet.
- Öppen åtkomst till forskningsdata, inbegripet de bakomliggande vetenskapliga publikationerna.

Dessa delar ska säkerställas i enlighet med artikel 35.3 i denna förordning. Den senare ska även överensstämma med principen ”så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt”.

- 1a. Principen om ömsesidighet inom öppen vetenskap ska främjas och uppmuntras i alla associerings- och samarbetsavtal med tredjeländer, inbegripet avtal som undertecknas av finansieringsorgan som ansvarar för programmets indirekta förvaltning.
2. Ansvarsfull hantering av forskningsdata ska säkerställas i linje med de så kallade Fairprinciperna om sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet. Uppmärksamhet ska också ägnas det långsiktiga bevarandet av uppgifter.
3. Andra metoder för öppen vetenskap ska främjas och uppmuntras, också till nytta för små och medelstora företag.

Artikel 11

Alternativ och kombinerad finansiering

Åtgärder som certifierats med en spetskompetensstämpel inom ramen för detta program och som uppfyller de kumulativa, jämförande villkoren att

- a) de har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för programmet,

- b) de uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången,
- c) de inte får finansieras inom ramen för den ansökningsomgången enbart på grund av budgetbegränsningar,

och medfinansierade åtgärder som valts ut inom ramen för programmet får ta emot stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [67].5 i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [73].4 i förordning (EU) XX [förordningen om strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken].

Artikel 12

Tredjeländer som är associerade till programmet

1. Programmet ska vara öppet för associering för följande tredjeländer:
 - a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.
 - b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan unionen och dessa länder.

- c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- d) Tredjeländer och territorier som uppfyller samtliga följande kriterier:
 - i) God kapacitet inom vetenskap, teknik och innovation.
 - ii) Engagemang för en regelbaserad öppen marknadsekonomi med rättvis och skälig hantering av immaterialrättigheter och underbyggd av demokratiska institutioner.
 - iii) Aktivt främjande av strategier för att förbättra medborgarnas ekonomiska och sociala välfärd.

Associeringen till programmet ska för vart och ett av de tredjeländer som avses i led d ske i enlighet med villkoren i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i något unionsprogram, under förutsättning att avtalet

- säkerställer en rimlig balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
- fastställer villkoren för deltagande i programmen, inklusive beräkningen av finansiella bidrag till enskilda program och deras administrativa kostnader; dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen,
- inte ger tredjelandet beslutsbefogenheter i fråga om programmet,
- garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen.

2. Omfattningen av varje enskilt tredjelands associering till programmet ska fastställas med hänsyn till målet att driva på den ekonomiska tillväxten i unionen genom innovation. Därför kan delar av programmet uteslutas från ett associeringsavtal för ett visst land, med undantag för EES-länder, anslutningsländer, kandidatländer och potentiella kandidater.
3. Associeringsavtalet ska så långt det är möjligt möjliggöra ömsesidigt deltagande för rättsliga enheter som är etablerade i unionen i motsvarande program i associerade länder i enlighet med de villkor som fastställs i associeringsavtalet.
4. Villkoren om det finansiella bidragets omfattning ska säkerställa automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i programmet, med beaktande av kostnaderna för programmets förvaltning, utförande och drift.

AVDELNING II

REGLER FÖR DELTAGANDE OCH SPRIDNING

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 13

Finansieringsorgan och gemensamma forskningscentrumets direkta åtgärder

1. Finansieringsorgan får avvika från de regler som fastställs i denna avdelning, utom från artiklarna 14, 15 och 16, i vederbörligen motiverade fall och endast om detta är tillåtet enligt den grundläggande akten om inrättande av finansieringsorganet eller om delegering av budgetgenomförandeuppgifter till detta eller, för finansieringsorgan i enlighet med artikel 62.1 c ii, iii eller v i budgetförordningen, om det föreskrivs i bidragsavtalet och deras särskilda operativa behov eller åtgärdens natur så kräver.
2. Reglerna i denna avdelning ska inte tillämpas på de direkta åtgärder som vidtas av gemensamma forskningscentrumet.

Artikel 14

Stödberättigande åtgärder och etiska principer

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel ska endast åtgärder för genomförande av de mål som avses i artikel 3 berättiga till finansiering.

Följande forskningsområden får inte finansieras:

- a) Verksamhet som syftar till mänsklig kloning för reproduktionsändamål.

- b) Verksamhet som syftar till förändring av människors arvs massa och som kan leda till att sådana förändringar blir ärftliga³⁸.
 - c) Verksamhet som syftar till att skapa mänskliga embryon enbart för forskningsändamål eller för att erhålla stamceller, inbegripet genom somatisk cellkärnöverföring.
2. Forskning på mänskliga stamceller, både adulta och embryonala, får finansieras, beroende både på innehållet i forskningsförslaget och på regelverket i de berörda medlemsstaterna. Forskningsverksamhet som är förbjuden i samtliga medlemsstater får inte beviljas finansiering, varken i eller utanför EU. Verksamhet som är förbjuden i en medlemsstat får inte finansieras där.

Artikel 15

Etik³⁹

1. Åtgärder som utförs inom ramen för programmet ska följa etiska principer och relevant lagstiftning på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå, inbegripet Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, med tilläggsprotokoll.

Man ska särskilt beakta proportionalitetsprincipen, rätten till integritet, rätten till skydd av personuppgifter, rätten till fysisk och mental integritet för personer, rätten till icke-diskriminering samt behovet att säkerställa skydd av miljön och höga skyddsnivåer för människors hälsa.

³⁸ Forskning om cancerbehandling av gonader kan finansieras.

³⁹ Om inte annat följer av den slutliga rättsakten kommer kommissionen att utfärda ett uttalande om forskning på mänskliga embryonala stamceller, som i H2020 (förklaring 2013 / C 373/02).

2. Enheter som deltar i åtgärden ska tillhandahålla följande:
 - a) En etisk självbedömning som anger och preciserar alla förutsebara etiska frågor som rör målet, genomförandet och de sannolika effekterna av de verksamheter som ska finansieras, inklusive en bekräftelse av förenligheten med punkt 1, samt en beskrivning av hur den kommer att säkerställas.
 - b) En bekräftelse av att verksamheterna kommer att följa den europeiska uppförandekoden för forskningsintegritet som publicerats av All European Academies (ALLEA) och att inga verksamheter som utesluts från finansiering kommer att genomföras.
 - c) För verksamheter som bedrivs utanför unionen: en bekräftelse på att dessa verksamheter skulle ha varit tillåtna i en medlemsstat.
 - d) För verksamheter där mänskliga embryonala stamceller används: detaljerade uppgifter om de åtgärder för tillståndsgivning och kontroll som ska vidtas av de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna och detaljerade uppgifter om de etiska godkännanden som ska erhållas innan de berörda verksamheterna inleds.
3. Förslagen ska systematiskt granskas i syfte att identifiera åtgärder som väcker komplexa eller allvarliga etiska frågor; dessa ska genomgå en etisk bedömning. Den etiska bedömningen ska utföras av kommissionen såvida den inte har delegerats till finansieringsorganet. För åtgärder som inbegriper användning av mänskliga embryonala stamceller eller mänskliga embryon ska en etisk bedömning vara obligatorisk. Etiska granskningar och bedömningar ska genomföras med stöd av etikexperter. Kommissionen och finansieringsorganen ska säkerställa att de etiska förfarandena är transparenta utan att konfidentialiteten i fråga om förfarandenas innehåll påverkas.
4. Enheter som deltar i åtgärden måste införskaffa alla godkännanden eller andra obligatoriska handlingar från relevanta nationella eller lokala etikkommittéer eller andra organ, t.ex. dataskyddsmyndigheter, innan den berörda verksamheten inleds. Dokumenten ska arkiveras och tillhandahållas kommissionen eller finansieringsorganet på begäran.

5. Om så är lämpligt ska etiska kontroller utföras av kommissionen eller finansieringsorganet. För allvarliga eller komplexa etiska frågor ska kontrollerna utföras av kommissionen såvida inte detta delegerats till finansieringsorganet.

Etiska kontroller ska genomföras med stöd av etikexperter.

6. Åtgärder som inte uppfyller de etiska kraven i punkterna 1–4 och således inte är etiskt godtagbara ska därför få avslag eller avslutas när det har fastställts att de inte är etiskt godtagbara.

Artikel 16

Säkerhet

1. Åtgärder som genomförs inom ramen för programmet ska vara förenliga med gällande säkerhetsbestämmelser, i synnerhet bestämmelserna om skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mot otillåtet röjande, inbegripet överensstämmelse med relevant nationell lagstiftning och unionslagstiftning. Vid forskning som bedrivs utanför unionen som använder sig av och/eller genererar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter måste, utöver iakttagandet av nämnda krav, ett säkerhetsavtal ingås mellan unionen och det tredjeland där forskningen bedrivs.
2. Om så är lämpligt ska förslag innehålla en självbedömning avseende säkerhet som anger eventuella säkerhetsproblem och beskriver hur dessa kommer att hanteras, så att relevant nationell lagstiftning och unionslagstiftning följs.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet ska vid behov säkerhetsgranska förslag som väcker säkerhetsfrågor.
4. I tillämpliga fall ska åtgärderna vara förenliga med beslut (EU, Euratom) 2015/444 och dess tillämpningsföreskrifter.

5. Enheter som deltar i åtgärden ska säkerställa skydd mot obehörigt röjande av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som används och/eller genereras genom åtgärden. De ska, innan de berörda verksamheterna inleds, tillhandahålla intyg på säkerhetsgodkännande för personer och/eller för anläggningen som utfärdats av berörda nationella säkerhetsmyndigheter.
6. Om externa experter måste hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska en lämplig säkerhetsprövning krävas innan experterna utnämns.
7. Kommissionen eller finansieringsorganet får vid behov utföra säkerhetskontroller.

Åtgärder som inte följer säkerhetsbestämmelserna enligt denna artikel kan få avslag eller avslutas när som helst.

KAPITEL II

Bidrag

Artikel 17

Bidrag

Bidrag inom ramen för programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen, om inte något annat anges i detta kapitel.

Artikel 18

Enheter som är berättigade att delta

1. Rättsliga enheter, oavsett etableringsort, inklusive rättsliga enheter från icke-associerade tredjeländer, och internationella organisationer får delta i åtgärder inom ramen för programmet under förutsättning att villkoren i denna förordning har uppfyllts, liksom eventuella villkor som fastställs i arbetsprogrammet eller ansökningsomgången.
2. Enheterna ska ingå i ett konsortium som ska bestå av minst tre oberoende rättsliga enheter som är etablerade i olika medlemsstater eller associerade länder, och minst en av dem ska vara etablerad i en medlemsstat, såvida inte
 - a) arbetsprogrammet föreskriver något annat, om detta är vederbörligen motiverat.
3. Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning, Europeiska innovationsrådets åtgärder, åtgärder för utbildning och rörlighet samt medfinansieringsåtgärder för program får genomföras av en eller flera rättsliga enheter, varav en måste vara etablerad i en medlemsstat eller i ett associerat land på grundval av ett avtal som ingåtts i enlighet med artikel 12.
4. Samordnings- och stödåtgärder kan genomföras av en eller flera rättsliga enheter, och dessa får vara etablerade i en medlemsstat, ett associerat land eller, i undantagsfall, ett annat tredjeland.

5. När det gäller åtgärder med anknytning till unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet får arbetsprogrammet föreskriva att deltagandet kan begränsas till enbart rättsliga enheter som är etablerade i medlemsstaterna, eller till rättsliga enheter som är etablerade i särskilt angivna associerade länder eller tredjeländer utöver medlemsstaterna. En begränsning av deltagandet för rättsliga enheter etablerade i associerade länder som är medlemmar i EES ska ske i enlighet med villkoren i EES-avtalet. Av vederbörligen motiverade och exceptionella skäl, för att garantera skyddet av unionens och dess medlemsstaters strategiska intressen, får arbetsprogrammet också utesluta rättsliga enheter som är etablerade i unionen eller i associerade länder och som direkt eller indirekt kontrolleras av icke-associerade tredjeländer eller av rättsliga enheter i icke-associerade tredjeländer från deltagande i enskilda ansökningsomgångar eller göra deras deltagande avhängigt av villkor som fastställs i arbetsprogrammet.
6. Om det är lämpligt och vederbörligen motiverat får arbetsprogrammet föreskriva kriterier för stödberättigande utöver dem som anges i punkterna 2, 3, 4 och 5 i enlighet med specifika policykrav eller åtgärdens karaktär och mål, inklusive antalet rättsliga enheter, typ av rättslig enhet och etableringsort.
7. För åtgärder som erhåller belopp enligt artikel 9.8 ska deltagandet begränsas till en enda rättslig enhet som är etablerad i den delegerande förvaltningsmyndighetens jurisdiktion, utom då något annat överenskommit med förvaltningsmyndigheten och fastställts i arbetsprogrammet.
8. Om så anges i arbetsprogrammet får gemensamma forskningscentrumet delta i åtgärder.
9. Gemensamma forskningscentrumet, internationella europeiska forskningsorganisationer och rättsliga enheter som inrättats enligt unionsrätten ska anses vara etablerade i en annan medlemsstat än de medlemsstater där de andra rättsliga enheter som deltar i åtgärden är etablerade.

10. När det gäller Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning samt åtgärder för utbildning och rörlighet och när så föreskrivs i arbetsprogrammet ska internationella organisationer med säte i en medlemsstat eller i ett associerat land anses vara etablerade i medlemsstaten eller det associerade landet i fråga.

Beträffande andra delar av programmet ska internationella organisationer av annat slag än internationella europeiska forskningsorganisationer anses vara etablerade i ett icke-associerat tredjeland.

Artikel 19

Enheter som är berättigade till finansiering

1. Enheter är berättigade till finansiering om de är etablerade i en medlemsstat eller ett associerat land.

För åtgärder som erhåller belopp enligt artikel 9.8 ska endast enheter som är etablerade i den delegerande förvaltningsmyndighetens jurisdiktion vara berättigade till finansiering.

2. Enheter som är etablerade i ett icke-associerat tredjeland bör i princip bära kostnaderna för sitt deltagande. Länder med låga till medelhöga inkomster och, undantagsvis, andra icke-associerade tredjeländer kan komma i fråga för finansiering om
 - a) tredjelandet har identifierats i det arbetsprogram som antagits av kommissionen, eller
 - b) kommissionen eller finansieringsorganet anser att landets deltagande är viktigt för genomförandet av åtgärden.
3. Anknutna enheter är berättigade till finansiering inom en åtgärd om de är etablerade i en medlemsstat, ett associerat land eller ett tredjeland som anges i det arbetsprogram som antagits av kommissionen.

Artikel 20

Ansökningsomgångar

1. Innehållet i ansökningsomgången för alla åtgärder ska tas med i arbetsprogrammet.
3. En ansökningsomgång kan i undantagsfall begränsas till utveckling av ytterligare verksamheter eller tillägg av ytterligare partner till befintliga åtgärder om detta krävs för att uppnå ansökningsomgångens mål. Enligt arbetsprogrammet får det dessutom vara möjligt för rättsliga enheter från medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat att gå med i redan utvalda samverkansåtgärder inom forskning och innovation, förutsatt att respektive konsortium ger sitt medgivande och att inga rättsliga enheter från sådana medlemsstater redan medverkar.
4. Det krävs inte någon ansökningsomgång för samordnings- och stödåtgärder eller medfinansieringsåtgärder för program som
 - a) ska genomföras av gemensamma forskningscentrumet eller rättsliga enheter som anges i arbetsprogrammet och
 - b) inte faller inom definitionen för en ansökningsomgång, i enlighet med artikel 195 e i budgetförordningen.
5. Arbetsprogrammet ska ange inom vilka ansökningsomgångar som ”spetskompetensstämplar” kommer att tilldelas. Med förhandstillstånd från den sökande får information om ansökan och utvärderingen delas med berörda finansieringsmyndigheter, på villkor att det ingås avtal om konfidentialitet.

Artikel 21

Gemensamma ansökningsomgångar

Kommissionen eller finansieringsorganet får utfärda en gemensam ansökningsomgång med

- a) tredjeländer, inbegripet deras vetenskapliga och tekniska organisationer och byråer,
- b) internationella organisationer,
- c) icke vinstdrivande rättsliga enheter.

Vid en gemensam ansökningsomgång ska de sökande uppfylla kraven i artikel 18 i denna förordning och gemensamma förfaranden ska fastställas för urval och utvärdering av förslag. Förfarandena ska involvera en representativ grupp av experter som utnämns av varje part.

Artikel 22

Förkommersiell upphandling och upphandling av innovativa lösningar

1. Åtgärderna får inbegripa, eller ha som sitt primära syfte, förkommersiell upphandling eller offentlig upphandling av innovativa lösningar som ska utföras av bidragsmottagare som är upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter enligt definitionerna i direktiven 2014/24/EU⁴⁰, 2014/25/EU⁴¹ och 2009/81/EG⁴².

⁴⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁴¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁴² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

2. För upphandlingsförfaranden gäller följande:
- a) De ska följa principerna om insyn, icke-diskriminering, likabehandling, sund ekonomisk förvaltning och proportionalitet samt konkurrensregler.
 - b) De får, beträffande förkommersiell upphandling, vid behov och utan att det påverkar principerna i led a använda ett förenklat och/eller påskyndat förfarande och föreskriva särskilda villkor, exempelvis att den upphandlade verksamheten begränsas till medlemsstaternas eller associerade länders territorium.
 - c) De får tillåta att flera kontrakt beviljas genom samma förfarande (flera leverantörer).
 - d) De ska föreskriva tilldelning av kontrakt till den eller de anbudsgivare som har det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, och samtidigt säkerställa att det inte förekommer några intressekonflikter.
3. En uppdragstagare som genererar resultat i förkommersiell upphandling ska äga åtminstone de tillhörande immateriella rättigheterna. De upphandlande myndigheterna ska åtminstone ha nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten för egen användning samt rätt att bevilja, eller ålägga deltagande uppdragstagare att bevilja, icke-exklusiva licenser till tredje parter att utnyttja resultaten, på de upphandlande myndigheternas vägnar, på rättvisa och rimliga villkor och utan rätt att bevilja underlicenser. Om en uppdragstagare inte lyckas utnyttja resultaten kommersiellt inom en i kontraktet fastställd period efter den förkommersiella upphandlingen kan de upphandlande myndigheterna, efter att ha hört uppdragstagaren om orsakerna till att resultaten inte utnyttjats, kräva att uppdragstagaren överlåter äganderätten till resultaten till dem.

Artikel 23⁴³

Kumulativ finansiering

En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag genom programmet, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Reglerna för varje bidragande unionsprogram ska tillämpas för dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.

Artikel 24

De sökandes finansiella kapacitet

1. Utöver de undantag som anges i artikel 198.5 i budgetförordningen ska den finansiella kapaciteten kontrolleras endast för samordnaren och endast om den begärda finansieringen från unionen för åtgärden är på minst 500 000 EUR.
2. Om det finns anledning att tvivla på den finansiella kapaciteten eller om det finns en högre risk på grund av deltagande i flera pågående åtgärder som finansieras genom unionens forsknings- och innovationsprogram ska dock kommissionen eller finansieringsorganet kontrollera även den finansiella kapaciteten hos andra sökande eller hos samordnarna under det tröskelvärde som anges i punkt 1.
3. Om den finansiella kapaciteten är strukturellt garanterad av en annan rättslig enhet ska den finansiella kapaciteten hos den sistnämnda kontrolleras.
4. I händelse av svag finansiell kapacitet får kommissionen eller finansieringsorganet låta den sökande delta på villkor att denne tillhandahåller en förklaring om solidariskt ansvar från en anknuten enhet.

⁴³ [Med förbehåll för resultatet av förhandlingarna om respektive rättsakter.]

5. Bidraget till den ömsesidiga försäkringsmekanism som anges i artikel 33 ska anses som en tillräcklig garanti enligt artikel 152 i budgetförordningen. Inga ytterligare garantier eller säkerheter får godtas från bidragsmottagarna eller åläggas dem.

Artikel 25

Tilldelnings- och urvalskriterier

1. Förslagen ska utvärderas på grundval av följande tilldelningskriterier:
 - a) Spetskompetens.
 - b) Genomslag.
 - c) Kvalitet och effektivitet i genomförandet.
2. Endast det kriterium som avses i punkt 1 a ska tillämpas på förslag avseende EFR-åtgärder för spetsforskning.
3. Arbetsprogrammet ska innehålla närmare uppgifter om tillämpningen av de tilldelningskriterier som anges i punkt 1, inklusive eventuella viktningar, tröskelvärden och, i förekommande fall, regler för hur jämbördiga förslag ska hanteras, med beaktande av ansökningsomgångens mål. Villkoren för hur jämbördiga förslag ska hanteras kan inbegripa, men inte utesluta, kriterier såsom små och medelstora företag, könsfördelning och geografisk spridning.
- 3a. Kommissionen och andra finansieringsorgan ska beakta möjligheten till ett inlämningsförfarande i två steg där avidentifierade förslag, om så är lämpligt, får utvärderas under det första steget av utvärderingen på grundval av ett eller flera av de tilldelningskriterier som anges i punkt 1.

Artikel 26

Utvärdering

1. Förslag ska utvärderas av utvärderingskommittén, som ska bestå av oberoende externa experter.

För EIC-verksamheter, uppdrag och i vederbörligen motiverade fall som återges i det av kommissionen antagna arbetsprogrammet får utvärderingskommittén delvis eller, vid samordnings- och stödåtgärder, helt eller delvis bestå av företrädare för unionens institutioner eller organ enligt vad som avses i artikel 150 i budgetförordningen.

Utvärderingsprocessen får följas av oberoende observatörer.

2. I förekommande fall ska utvärderingskommittén rangordna de förslag som klarat tillämpliga tröskelvärden efter
 - a) deras utvärderingspoäng,
 - b) deras bidrag till uppnåendet av specifika policymål, inklusive sammanställningen av en enhetlig projektportfölj, dvs. för Pathfinder-verksamheter, uppdrag och i andra vederbörligen motiverade fall som återges detaljerat i det av kommissionen antagna arbetsprogrammet.

För EIC-verksamheter, uppdrag och i andra vederbörligen motiverade fall som återges detaljerat i det arbetsprogram som kommissionen antagit får utvärderingskommittén även föreslå ändringar i förslagen i den mån det behövs för portföljstrategins konsekvens. Sådana ändringar ska vara förenliga med villkoren för deltagande och med principen om likabehandling. Programkommittén ska informeras om sådana fall.

- 2a. Utvärderingsprocessen ska utformas på ett sådant sätt att intressekonflikter och partiskhet undviks. Öppenhet ska garanteras i fråga om utvärderingskriterierna och metoden för poängsättning av förslagen.

3. I enlighet med artikel 200.7 i budgetförordningen ska sökande få återkoppling i alla skeden av utvärderingen och, i förekommande fall, informeras om orsakerna till avslaget.
4. Rättsliga enheter som är etablerade i medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat och som med lyckat resultat deltagit i komponenten ”Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens” ska, på begäran, få ett intyg om sådant deltagande som kan bifogas förslag till samverkansdelarna i det program som de samordnar.

Artikel 27

Förfarande för omprövning av utvärderingen, förfrågningar och klagomål

1. En sökande kan begära omprövning av utvärderingen om denne anser att det gällande utvärderingsförfarandet inte har tillämpats korrekt på det inlämnade förslaget⁴⁴.
2. En omprövning av utvärderingen ska enbart gälla de formella aspekterna av utvärderingen, inte utvärderingen av förslagets förtjänster.
- 2a. En begäran om omprövning ska avse ett särskilt förslag och ska skickas in inom 30 dagar efter det att utvärderingsresultaten har meddelats.

En kommitté för omprövning av utvärderingen ska avge ett yttrande om de formella aspekterna och ska ledas av och inbegripa personal från kommissionen eller det berörda finansieringsorganet som inte medverkade vid utvärderingen av förslagen. Kommittén får rekommendera något av följande:

- a) En ny utvärdering av ansökan i första hand utförd av utvärderare som inte deltog i den föregående utvärderingen.
- b) En bekräftelse av den ursprungliga utvärderingen.

⁴⁴ Förfarandet kommer att förklaras i ett dokument som offentliggörs innan utvärderingen inleds.

3. Omprövningen av utvärderingen får inte försena urvalsprocessen för förslag som inte är föremål för omprövning.
- 3a. Kommissionen ska säkerställa att det finns ett förfarande som gör det möjligt för deltagarna att inkomma med direkta förfrågningar och klagomål om sin medverkan i Horisont Europa. Information om hur man registrerar förfrågningar eller klagomål ska göras tillgänglig på nätet.

Artikel 28

Tidsfrister för beviljande

1. Genom undantag från artikel 194.2 första stycket i budgetförordningen ska följande tidsfrister gälla:
 - a) En period på högst fem månader från slutdatumet för inlämning av fullständiga ansökningar när det gäller att informera alla sökande om resultatet av utvärderingen av deras ansökan.
 - b) En period på högst åtta månader från slutdatumet för inlämning av fullständiga ansökningar när det gäller att underteckna bidragsavtal med sökande.
2. Arbetsprogrammet får fastställa kortare perioder.
3. Utöver de undantag som föreskrivs i artikel 194.2 andra stycket i budgetförordningen får de tidsfrister som avses i punkt 1 överskridas för EFR-åtgärder och för uppdrag samt när åtgärder läggs fram för en etik- eller säkerhetsbedömning.

Artikel 29

Genomförande av bidraget

1. Om en bidragsmottagare underlåter att uppfylla sina skyldigheter i fråga om det tekniska genomförandet av åtgärden ska övriga deltagare uppfylla dessa skyldigheter utan ytterligare unionsfinansiering, såvida de inte uttryckligen befrias från den skyldigheten. Varje bidragsmottagares finansiella ansvar ska vara begränsat till dess egna skulder, om inte annat följer av de bestämmelser som rör den ömsesidiga försäkringsmekanismen.

2. Bidragsavtalet får fastställa delmål och därtill hörande delbetalningar av förfinansieringen. Om delmål inte uppnås kan åtgärden avbrytas, ändras eller i vederbörligen motiverade fall avslutas.
3. Åtgärden kan också avslutas om de förväntade resultaten har förlorat sin relevans för unionen av vetenskapliga eller tekniska skäl eller, när det gäller Europeiska innovationsrådets Accelerator, även av ekonomiska skäl eller, när det gäller Europeiska innovationsrådet och uppdrag, på grund av deras relevans som en del av en åtgärdsportfölj. Kommissionen ska genomgå ett förfarande med åtgärdssamordnaren och i förekommande fall med externa experter innan den beslutar att avsluta en åtgärd i enlighet med artikel 133 i budgetförordningen.

Artikel 29a

Mall för bidragsavtal

1. Kommissionen ska i nära samarbete med medlemsstaterna utarbeta mallar för bidragsavtal mellan kommissionen eller det berörda finansieringsorganet och bidragsmottagarna i enlighet med denna förordning. Om det visar sig vara nödvändigt att göra en betydande ändring av mallen för bidragsavtal, bland annat för att ytterligare förenkla för bidragsmottagarna, ska kommissionen i nära samarbete med medlemsstaterna på lämpligt sätt revidera mallen.
2. I bidragsavtalet ska bidragsmottagarnas och antingen kommissionens eller det berörda finansieringsorganets rättigheter och skyldigheter fastställas i enlighet med denna förordning. Bidragsavtalet ska också fastställa såväl rättigheterna och skyldigheterna för rättsliga enheter som blir bidragsmottagare under åtgärdens genomförande som en konsortiesamordnares roll och arbetsuppgifter.

Artikel 30

Finansieringsgrader

1. En och samma finansieringsgrad ska tillämpas för alla verksamheter inom en åtgärd. Den maximala finansieringsgraden per åtgärd ska fastställas i arbetsprogrammet.

2. Programmet får ersätta upp till 100 % av en åtgärds totala stödberättigande kostnader, utom för
 - a) innovationsåtgärder: upp till 70 % av de totala stödberättigande kostnaderna, utom för icke vinstdrivande rättsliga enheter där programmet får ersätta upp till 100 % av de totala stödberättigande kostnaderna,
 - b) medfinansieringsåtgärder för program: minst 30 % av de totala stödberättigande kostnaderna, och i vissa vederbörligen motiverade fall upp till 70 %.
3. De finansieringsgrader som fastställs i denna artikel ska också tillämpas på åtgärder där finansiering avseende schablonbelopp, enhetskostnader eller klumpsummor fastställts för hela eller delar av åtgärden.

Artikel 31

Indirekta kostnader

1. Indirekta stödberättigande kostnader ska fastställas genom tillämpning av en schablonsats på 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna exklusive direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad, finansiellt stöd till tredje parter och alla enhetskostnader och klumpsummor som inbegriper indirekta kostnader.

Indirekta kostnader som ingår i enhetskostnader eller klumpsummor ska, där så är lämpligt, beräknas med användning av den schablonsats som anges i punkt 1, med undantag för enhetskostnader för internt fakturerade varor och tjänster som ska beräknas på grundval av de faktiska kostnaderna, i enlighet med bidragsmottagarens vanliga praxis för kostnadsredovisning.

2. Om detta anges i arbetsprogrammet får dock indirekta kostnader redovisas i form av en klumpsumma eller enhetskostnader.

Artikel 32

Stödberättigande kostnader

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 186 i budgetförordningen, för bidragsmottagare med projektbaserad ersättning, är personalkostnader stödberättigande upp till den ersättning som personen skulle ha erhållit för arbete i forsknings- och innovationsprojekt som finansieras av nationella system, inklusive sociala avgifter och andra kostnader kopplade till ersättningen till åtgärdens personal, och som härrör från nationell rätt eller från anställningsavtalet.

Projektbaserad ersättning avser ersättning som är kopplad till en persons deltagande i projekt, är en del av bidragsmottagarens vanliga ersättningspraxis och betalas ut på ett konsekvent sätt.

2. Genom undantag från artikel 190.1 i budgetförordningen ska kostnader för resurser som ställs till förfogande av tredje parter genom naturabidrag vara stödberättigande upp till den tredje partens direkta stödberättigande kostnader.
3. Genom undantag från artikel 192 i budgetförordningen ska inkomster som genereras genom utnyttjande av resultaten inte betraktas som inkomster från åtgärden.
- 3a. Bidragsmottagarna kan använda sin gängse redovisningspraxis för att identifiera och redovisa kostnaderna i samband med en åtgärd i överensstämmelse med alla villkor i bidragsavtalet, i enlighet med den här förordningen och artikel 186 i budgetförordningen.
4. Genom undantag från artikel 203.4 i budgetförordningen ska ett intyg om redovisningen vara obligatoriskt vid utbetalningen av återstoden om det belopp som hävdas motsvara faktiska kostnader och enhetskostnader, beräknat i enlighet med gängse kostnadsredovisningspraxis, är på minst 325 000 EUR.

Intyg om redovisningen får i enlighet med artikel 203.4 i budgetförordningen utfärdas av en extern auktoriserad revisor eller, om bidragsmottagaren är ett offentligt organ, av en behörig och oberoende offentlig tjänsteman.

- 4a. I förekommande fall ska man i samband med EU:s bidrag till utbildnings- och rörlighetsstipendier inom ramen för Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna vederbörligen beakta bidragsmottagarens eventuella ytterligare kostnader för mamma- eller föräldraledighet, sjukledighet, särskild ledighet eller ändring av rekryterande vårdorganisation eller forskarens familjesituation under bidragsavtalets löptid.
- 4b. Kostnaderna rörande öppen åtkomst, inklusive datahanteringsplaner, ska vara ersättningsberättigande i enlighet med vad som närmare fastställs i bidragsavtalet.

Artikel 33

Ömsesidig försäkringsmekanism

1. Härmed inrättas en ömsesidig försäkringsmekanism (nedan kallad *mekanismen*) som ersätter och efterträder den fond som inrättats i enlighet med artikel 38 i förordning (EG) nr 1290/2013. Mekanismen ska täcka risken i samband med förfallna skulder som inte betalas in av bidragsmottagarna
- a) till kommissionen enligt beslut nr 1982/2006/EG,
 - b) till kommissionen och unionsorgan enligt Horisont 2020,
 - c) till kommissionen och finansieringsorganen inom ramen för programmet.

Risktäckning beträffande de finansieringsorgan som avses i första stycket led c får genomföras genom ett system med indirekt täckning enligt det tillämpliga avtalet och med beaktande av typen av finansieringsorgan.

2. Mekanismen ska förvaltas av unionen, företrädd av kommissionen som verkställande organ. Kommissionen ska fastställa särskilda regler för mekanismens funktion.

3. Bidragsmottagarna ska bidra med 5 % av unionsfinansieringen för åtgärden. Detta bidrag kan, på grundval av regelbundna transparenta utvärderingar, höjas av kommissionen upp till 8 % eller sänkas till under 5 %. Bidragsmottagarnas bidrag till mekanismen ska avräknas från den inledande förfinansieringen och betalas till mekanismen på bidragsmottagarnas vägnar, och får under inga omständigheter överstiga den inledande förhandsfinansieringens storlek.
4. Bidragsmottagarnas bidrag ska återbetalas vid slutbetalningen.
5. Eventuell ekonomisk vinst som mekanismen genererar ska tillkomma mekanismen. Om avkastningen är otillräcklig ska mekanismen inte ingripa och kommissionen eller finansieringsorganet ska återkräva eventuella förfallna belopp direkt från bidragsmottagarna eller de tredje parterna.
6. De återkrävda beloppen ska utgöra inkomster som avsätts till mekanismen i den mening som avses i artikel 21.5 i budgetförordningen. När alla bidrag vars risk direkt eller indirekt täcks genom mekanismen har genomförts ska eventuella utestående belopp återkrävas av kommissionen och tas upp i unionens budget, under förutsättning att beslut fattas av den lagstiftande myndigheten.
7. Mekanismen får utvidgas till att omfatta bidragsmottagare inom alla övriga direkt förvaltade EU-program. Kommissionen ska anta villkor för deltagande av bidragsmottagare inom andra program.

Artikel 34

Äganderätt och skydd

1. Bidragsmottagarna ska äga de resultat som de genererar. De ska säkerställa att alla rättigheter som tillkommer deras anställda eller någon annan part i förhållande till resultaten kan utövas på ett sätt som är förenligt med bidragsmottagarnas skyldigheter enligt villkoren i bidragsavtalet.

Två eller flera bidragsmottagare ska samäga resultat om

- a) de har genererat dem tillsammans, och
- b) det inte går att
 - i) fastställa hur mycket respektive bidragsmottagare har bidragit till resultaten eller
 - ii) särskilja resultaten i samband med ansökan om, erhållande av eller bibehållande av skydd för dem.

Samägarna ska skriftligen komma överens om fördelningen av och villkoren för utövande av samägandet. Om inte annat har avtalats i konsortieavtalet eller i samägandeavtalet får varje samägare bevilja icke-exklusiva licenser till tredje parter att utnyttja de samägda resultaten (utan rätt till underlicensiering), om de övriga samägarna underrättas om detta i förväg och erhåller rättvis och rimlig ersättning. Samägarna får skriftligen komma överens om att tillämpa en annan ordning än samägande.

2. Bidragsmottagare som har fått unionsfinansiering ska på lämpligt sätt skydda sina resultat om detta är möjligt och motiverat, med beaktande av alla relevanta faktorer, inklusive möjligheterna till kommersiellt utnyttjande och alla andra berättigade intressen. Vid beslut om eventuellt skydd ska bidragsmottagarna också ta hänsyn till de berättigade intressena hos övriga bidragsmottagare i åtgärden.

Artikel 35

Utnyttjande och spridning

1. Varje deltagare som fått unionsfinansiering ska göra vederbörliga ansträngningar för att utnyttja de resultat som denne äger eller låta dem utnyttjas av en annan rättslig enhet. Resultaten kan utnyttjas direkt av bidragsmottagarna, eller indirekt, särskilt genom överlåtelse och licensiering av resultat i enlighet med artikel 36.

Arbetsprogrammet får innehålla bestämmelser om ytterligare skyldigheter avseende utnyttjande.

Om resultaten, trots bidragsmottagarens vederbörliga ansträngningar, inte utnyttjas, vare sig direkt eller indirekt, inom den tidsfrist som anges i bidragsavtalet ska bidragsmottagaren använda en lämplig online-plattform såsom anges i bidragsavtalet för att hitta parter som är intresserade av att utnyttja resultaten. Om det är motiverat på grundval av en begäran av bidragsmottagaren får undantag från denna skyldighet medges.

2. Bidragsmottagarna ska sprida sina resultat så snart som möjligt, i ett allmänt tillgängligt format, med förbehåll för begränsningar på grund av skyddet av immateriella rättigheter, säkerhetsbestämmelser eller berättigade intressen.

Arbetsprogrammet får innehålla bestämmelser om ytterligare skyldigheter avseende spridning samtidigt som unionens ekonomiska och vetenskapliga intressen skyddas.

3. Bidragsmottagarna ska säkerställa att öppen åtkomst till vetenskapliga publikationer tillämpas enligt de villkor som anges i bidragsavtalet. Bidragsmottagarna ska särskilt säkerställa att de själva eller upphovsmännen behåller tillräckliga immateriella rättigheter för att kunna efterleva kraven på öppen åtkomst.

Öppen åtkomst till forskningsdata ska vara den allmänna regeln enligt de villkor som anges i bidragsavtalet, och möjlighet till undantag ska säkerställas i enlighet med principen ”så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt”, med beaktande av bidragsmottagarnas berättigade intressen, inklusive kommersiellt utnyttjande, och andra begränsningar, t.ex. dataskyddsregler, integritet, konfidentialitet, företagshemligheter, unionens konkurrensintressen, säkerhetsbestämmelser eller immateriella rättigheter.

Arbetsprogrammet får innehålla ytterligare incitament för eller krav på anslutning till förfaranden för öppen vetenskap.

4. Bidragsmottagarna ska hantera alla forskningsdata som genererats under en Horisont Europa-åtgärd i enlighet med Fairprinciperna och villkoren i bidragsavtalet, och ska upprätta en datahanteringsplan.

När så är motiverat får arbetsprogrammet innehålla ytterligare krav på att det europeiska öppna forskningsmolnet ska användas för att lagra och ge åtkomst till forskningsdata.

5. Bidragsmottagare som avser att sprida sina resultat ska i förväg meddela detta till övriga bidragsmottagare inom åtgärden om detta. Övriga bidragsmottagare får invända mot detta om de kan visa att den avsedda spridningen avsevärt skulle skada deras berättigade intressen med avseende på resultaten eller bakgrundsinformation. I sådana fall får ingen spridning ske utan att lämpliga åtgärder vidtas för att skydda dessa berättigade intressen.

6. Om inte något annat föreskrivs i arbetsprogrammet ska förslag innehålla en plan för utnyttjande och spridning av resultat. Om det förväntade utnyttjandet omfattar utveckling, skapande, tillverkning och marknadsföring av en produkt eller process, eller skapande och tillhandahållande av en tjänst, ska planen innehålla en strategi för sådant utnyttjande. Om planen föreskriver utnyttjande främst i icke-associerade tredjeländer ska de rättsliga enheterna förklara hur detta utnyttjande ändå ligger i unionens intresse.

I enlighet med bidragsavtalet ska bidragsmottagarna uppdatera planen under tiden som åtgärden genomförs och efter det att den slutförts.

7. När det gäller övervakning och spridning som utförs av kommissionen eller finansieringsorganet ska bidragsmottagarna tillhandahålla all begärd information om utnyttjande och spridning av sina resultat enligt de villkor som fastställs i bidragsavtalet. Sådan information ska offentliggöras, med förbehåll för bidragsmottagarnas berättigade intressen.

Artikel 36

Överlåtelse och licensiering

1. Bidragsmottagare får överlåta äganderätten till sina resultat. De ska säkerställa att deras skyldigheter även gäller den nya ägaren och att denne är skyldig att föra dem vidare vid en eventuell senare överlåtelse.
2. Såvida inte annat skriftligen överenskommits för särskilt identifierade tredje parter, inklusive anknutna enheter, eller såvida det inte är omöjligt enligt tillämplig lagstiftning, ska bidragsmottagare som avser att överlåta äganderätten till resultat i förväg meddela detta till eventuella övriga bidragsmottagare som fortfarande har rätt att få del av resultaten. Detta meddelande ska innehålla tillräcklig information om den nya ägaren för att bidragsmottagarna ska kunna bedöma effekterna på sin åtkomsträtt.

Såvida inte annat skriftligen överenskommits för särskilt identifierade tredje parter, inklusive anknutna enheter, får en bidragsmottagare göra invändningar mot en överlåtelse om denne kan visa att överlåtelsen skulle påverka den egna åtkomsträtten negativt. I sådana fall får överlåtelsen inte ske innan en överenskommelse har nåtts mellan de berörda bidragsmottagarna. I bidragsavtalet ska tidsfrister fastställas för detta.

3. Bidragsmottagare får bevilja licenser för sina resultat eller på annat sätt bevilja rätt att utnyttja dem, även med exklusiv rätt, om detta inte påverkar fullgörandet av deras skyldigheter. Exklusiva licenser till resultaten får beviljas om alla övriga berörda bidragsmottagare samtycker till att avstå från sin nyttjanderätt till dessa resultat.
4. När så är motiverat ska bidragsavtalet fastställa kommissionens eller finansieringsorganets rätt att invända mot överlåtelser av äganderätten till resultat, eller till beviljande av en exklusiv licens för resultat, om
 - a) de bidragsmottagare som genererat resultaten har erhållit unionsfinansiering,
 - b) överlåtelsen eller licensieringen sker till en rättslig enhet som är etablerad i ett icke-associerat tredjeland, och
 - c) överlåtelsen eller licensieringen inte är i linje med unionens intressen.

Om rätten att göra invändningar är tillämplig ska bidragsmottagaren lämna förhandsbesked. Undantag från rätten att göra invändningar får medges skriftligen för överlåtelser eller bidrag till särskilt angivna rättsliga enheter om åtgärder för att skydda unionens intressen är på plats.

Artikel 37

Åtkomsträtt

1. Följande principer för åtkomsträtt ska tillämpas:
 - a) Begäran om att utöva åtkomsträtt eller avstå från åtkomsträtt ska göras skriftligen.
 - b) Om inget annat överenskommits med överlåtaren inbegriper åtkomsträtt inte rätten att underlicensiera.
 - c) Bidragsmottagarna ska, innan de ansluter sig till bidragsavtalet, underrätta varandra om eventuella begränsningar för beviljande av åtkomst till sin bakgrundsinformation.
 - d) Om en bidragsmottagare inte längre deltar i en åtgärd ska detta inte påverka bidragsmottagarens skyldighet att bevilja åtkomst.
 - e) Om en bidragsmottagare inte fullgör sina skyldigheter får bidragsmottagarna komma överens om att denne inte längre har åtkomsträtt.
2. Bidragsmottagarna ska bevilja åtkomst till
 - a) sina resultat, kostnadsfritt, till alla övriga bidragsmottagare inom åtgärden som behöver dem för att genomföra sina egna uppgifter,
 - b) sin bakgrundsinformation till alla övriga bidragsmottagare inom åtgärden som behöver den för att genomföra sina egna uppgifter, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c; denna åtkomst ska beviljas kostnadsfritt såvida inget annat överenskommits med bidragsmottagarna innan de anslöt sig till bidragsavtalet,
 - c) sina resultat och, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c, till sin bakgrundsinformation för alla övriga bidragsmottagare inom åtgärden som behöver den för att kunna utnyttja sina egna resultat; denna åtkomst ska beviljas på rättvisa och rimliga villkor som ska överenskommas.

3. Om inte annat överenskommits mellan bidragsmottagarna ska de också bevilja åtkomst till sina resultat och, med förbehåll för eventuella begränsningar som avses i punkt 1 c, till sin bakgrundsinformation för en rättslig enhet som
- a) är etablerad i en medlemsstat eller ett associerat land,
 - b) står under direkt eller indirekt kontroll av en annan bidragsmottagare, eller står under samma direkta eller indirekta kontroll som den bidragsmottagaren, eller kontrollerar den bidragsmottagaren direkt eller indirekt, och
 - c) behöver åtkomst för att utnyttja den bidragsmottagarens resultat, i enlighet med bidragsmottagarens skyldigheter avseende utnyttjande.

Åtkomst ska beviljas på rättvisa och rimliga villkor som ska överenskommas.

4. En begäran om åtkomst för utnyttjande får lämnas in upp till ett år efter det att åtgärden slutförts, såvida inte bidragsmottagarna kommer överens om en annan tidsfrist.
5. Bidragsmottagare som har fått unionsfinansiering ska bevilja avgiftsfri åtkomst till sina resultat för unionens institutioner, organ, kontor och byråer för utveckling, genomförande och övervakning av unionens politik och program. Åtkomsten ska begränsas till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning.

Sådana åtkomsträtter ska inte utvidgas till att omfatta bidragsmottagarnas bakgrundsinformation.

I åtgärder inom klustret ”Civil säkerhet för samhället” ska bidragsmottagare som fått unionsfinansiering också ge kostnadsfri tillgång till sina resultat till medlemsstaternas nationella myndigheter för utarbetande, genomförande och övervakning av deras politik eller program på det berörda området. Åtkomsten ska begränsas till icke-kommersiell och icke-konkurrenspräglad användning och ska beviljas genom ett bilateralt avtal som fastställer särskilda villkor för att säkerställa att dessa rättigheter endast kommer att utnyttjas i avsett syfte och att det finns lämpliga skyldigheter avseende konfidentialitet. Den begärande medlemsstaten eller de begärande unionsinstitutionerna, unionsorganen, unionskontoren eller unionsbyråerna ska underrätta alla medlemsstater om sådana begäranden.

6. Vid behov får arbetsprogrammet innehålla bestämmelser om ytterligare åtkomsträttigheter.

Artikel 38

Särskilda bestämmelser

Särskilda regler om ägande, utnyttjande, spridning, överlåtelse och licensiering samt åtkomsträtt kan vara tillämpliga i fråga om EFR-åtgärder, åtgärder för utbildning och rörlighet, för förkommersiell upphandling och för offentlig upphandling av innovativa lösningar, medfinansieringsåtgärder för program samt samordnings- och stödåtgärder.

Dessa särskilda regler ska fastställas i bidragsavtalet och ska inte påverka principerna och skyldigheterna beträffande öppen åtkomst.

Artikel 39

Pristävlingar

1. Priser till följd av tävlingar inom ramen för programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning IX i budgetförordningen, om inte något annat anges i detta kapitel.
2. Alla rättsliga enheter, oavsett etableringsort, får delta i tävlingar, såvida inte något annat föreskrivs i arbetsprogrammet eller i tävlingsreglerna.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet får, när så är lämpligt, anordna pristävlingar med
 - a) andra unionsorgan,
 - b) tredjeländer, inbegripet deras vetenskapliga och tekniska organisationer och byråer,
 - c) internationella organisationer, eller
 - d) icke vinstdrivande rättsliga enheter.
4. Arbetsprogrammet eller tävlingsbestämmelserna ska innehålla skyldigheter i fråga om kommunikation, och, i förekommande fall, utnyttjande och spridning, ägande och åtkomsträtter, inklusive licensieringsbestämmelser.

KAPITEL IV

Upphandling

Artikel 40

Upphandling

1. Upphandlingar inom ramen för programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VII i budgetförordningen, om inget något annat anges i detta kapitel.
2. Upphandlingar kan också utformas som förkommersiella upphandlingar eller upphandlingar av innovativa lösningar som utförs av kommissionen eller finansieringsorganet för egen räkning eller tillsammans med upphandlande myndigheter från medlemsstaterna och associerade länder. I dessa fall ska reglerna i artikel 22 tillämpas.

KAPITEL V
Blandfinansieringsinsatser och blandfinansiering

Artikel 41

Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutas enligt detta program ska genomföras i enlighet med InvestEU-programmet och avdelning X i budgetförordningen.

Artikel 42

Blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet

1. Bidraget och de återbetalningspliktiga förskottskomponenterna av blandfinansieringen från Horisont Europa eller Europeiska innovationsrådet ska omfattas av artiklarna 30–33.
2. Blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet ska genomföras i enlighet med artikel 43. Stödet i form av blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet får beviljas till dess att åtgärden kan finansieras som en blandfinansieringsinsats eller som en finansierings- och investeringsinsats som helt täcks av EU-garantin inom ramen för InvestEU. Genom undantag från artikel 209 i budgetförordningen ska inte de villkor som anges i punkt 2 gälla, i synnerhet leden a och d, då blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet tilldelas.
3. Blandfinansiering från Horisont Europa kan beviljas en medfinansieringsåtgärd för program om ett gemensamt program för medlemsstater och associerade länder innehåller bestämmelser om utnyttjande av finansieringsinstrument till stöd för utvalda åtgärder. Utvärderingen och urvalet av sådana åtgärder ska ske i enlighet med artiklarna 11, 19, 20, 24, 25 och 26. Genomförandeformerna för blandfinansiering från Horisont Europa ska vara förenliga med artikel 29, i analogi med artikel 43.9 och med ytterligare och motiverade villkor som anges i arbetsprogrammet.
4. Återbetalningar, inbegripet återbetalda förskott och inkomster i form av blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet ska betraktas som interna inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.3 f och 21.4 i budgetförordningen.

5. Blandfinansiering från Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet ska tillhandahållas på ett sätt som främjar unionens konkurrenskraft samtidigt som konkurrensen på den inre marknaden inte snedvrids.

Artikel 42a

Pathfinder

1. Pathfinder ska ge bidrag till spetsprojekt med hög risk som syftar till att utveckla radikala innovationer och nya marknadsmöjligheter och som genomförs av konsortier eller enskilda bidragsmottagare. Pathfinder ska ge stöd till de tidigaste skedena av vetenskaplig, teknisk eller teknikintensiv forskning och utveckling, inbegripet konceptprovning och prototyper för teknikvalidering.

Pathfinder ska huvudsakligen genomföras genom en öppen ansökningsomgång enligt principen ”nedifrån och upp” med regelbundna slutdatum varje år och ska också bidra till konkurrenskraftiga utmaningar för att utveckla centrala strategiska mål som kräver teknikintensitet och radikalt tänkande.

2. Pathfinders övergångsverksamhet ska hjälpa forskare och innovatörer av alla slag att bana väg för kommersiell utveckling i unionen, t.ex. demonstrationsverksamhet och genomförbarhetsstudier för att bedöma den potentiella affärsnyttan, och stödja inrättande av spin-off-företag och uppstartsföretag.
 - a) Starten för och innehållet i ansökningsomgångarna ska fastställas med beaktande av de mål och den budget som anges i arbetsprogrammet i förhållande till den berörda åtgärdsportföljen.
 - b) Varje projekt som redan valts ut inom ramen för Pathfinder i en ansökningsomgång får beviljas ytterligare bidrag till ett fast belopp på högst 50 000 EUR för att genomföra kompletterande verksamhet, bland annat brådskande samordnings- och stödåtgärder, i syfte att förstärka portföljens bidragsmottagargrupp, såsom bedömning av möjliga spin-off-effekter, potentiella marknadsskapande innovationer eller utarbetande av en verksamhetsplan. Den programkommitté som inrättas inom ramen för det särskilda programmet ska informeras om detta.

3. Tilldelningskriterierna enligt definitionen i artikel 25 ska tillämpas på Pathfinder.

Artikel 43

Accelerator

1. Det främsta syftet med Accelerator är att stödja marknadsskapande innovation. Det ska endast stödja enskilda bidragsmottagare och huvudsakligen tillhandahålla blandfinansiering. Under vissa förutsättningar får det också tillhandahålla stöd i form av enbart bidrag och i form av enbart eget kapital.

Accelerator ska erbjuda följande två typer av stöd:

- Stöd i form av blandfinansiering till små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag, och, i undantagsfall, små börsnoterade företag som genomför banbrytande och disruptiv icke bankmässig innovation.
- Stöd i form av enbart bidrag till små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag, som genomför någon typ av innovation, från inkrementell till banbrytande och disruptiv innovation, och som siktar på att expandera därefter.

Stöd i form av enbart eget kapital till icke bankmässiga små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag, som redan har fått stöd i form av enbart bidrag, kan också tillhandahållas.

Stöd i form av enbart bidrag inom ramen för Accelerator ska endast tillhandahållas om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Projektet ska inkludera information om huruvida sökanden har kapacitet och vilja att expandera.
- b) Bidragsmottagaren får endast vara ett uppstartsföretag eller ett litet eller medelstort företag.
- c) Ett stöd i form av enbart bidrag inom ramen för Accelerator får endast tillhandahållas en gång till en bidragsmottagare inom ramen för Horisont Europa och får högst uppgå till 2,5 miljoner EUR.

- 1a. Accelerator-bidragsmottagarna ska vara rättsliga enheter i form av uppstartsföretag, små och medelstora företag eller, i undantagsfall, i form av små mid-cap-företag som är starkt motiverade att expandera och som är etablerade i en medlemsstat eller ett associerat land. Förslaget kan lämnas in antingen av bidragsmottagaren eller, förutsatt att detta först har godkänts av bidragsmottagaren, av en eller flera fysiska personer eller rättsliga enheter som har för avsikt att inrätta eller stödja bidragsmottagaren. I det senare fallet kommer finansieringsavtalet endast att undertecknas med bidragsmottagaren.
2. Ett enda beslut om tilldelning ska omfatta och tillhandahålla finansiering för alla former av unionsbidrag som tillhandahålls i form av blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet.
3. Förslagen ska utvärderas efter sina individuella förtjänster av externa oberoende experter och väljas genom en kontinuerligt öppen ansökningsomgång med sista inlämningsdagar, baserat på artiklarna 24–26, om inte annat följer av punkt 4.
4. Tilldelningskriterierna ska vara
 - a) Spetskompetens.
 - b) Genomslag.
 - c) Den risknivå för åtgärden som skulle kunna förhindra investeringar, genomförandets kvalitet och effektivitet och behovet av unionsstöd.
5. Efter godkännande från de berörda sökande får kommissionen eller de finansieringsorgan som genomför Horisont Europa (inklusive EIT:s KI-grupper) direkt lämna in för utvärdering enligt det sista tilldelningskriteriet ett förslag till en innovations- och marknads lanseringsåtgärd som redan uppfyller de två första kriterierna, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:
 - a) Förslaget ska härröra från någon annan åtgärd som finansieras via Horisont 2020, från det här programmet eller, om det ingår i ett pilotprojekt i det första arbetsprogrammet för Horisont Europa, från nationella och/eller regionala program, och inleds med en kartläggning av efterfrågan för ett sådant system. Närmare bestämmelser ska fastställas i det särskilda programmet.

- b) Förslaget ska bygga på en tidigare projektgranskning som gjorts för högst två år sedan som bedömer spetskompetens och förslagets effekter, med förbehåll för villkor och förfaranden som beskrivs närmare i arbetsprogrammet.
6. En spetskompetensstämpel kan beviljas om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
- a) Bidragsmottagaren är ett uppstartsföretag, ett litet eller medelstort företag eller ett litet mid-cap-företag.
 - b) Förslaget var stödberättigande och uppfyller tillämpliga tröskelvärden för de två första tilldelningskriterier som avses i punkt 4.
 - c) Verksamheter som skulle vara stödberättigande inom ramen för en innovationsåtgärd.
7. För förslag som klarat utvärderingen ska externa oberoende experter föreslå motsvarande stöd från Accelerator, utifrån den tillhörande risken och de resurser och den tid som krävs för att få ut och lansera innovationen på marknaden.
- Kommissionen får avslå ett förslag som godkänts av externa oberoende experter, förutsatt att detta motiveras, t.ex. med hänvisning till att målen för unionens politik inte har uppfyllts. Programkommittén ska informeras om skälen till sådana avslag.
8. Bidraget eller den del av stödet från Accelerator som utgörs av en återbetalningspliktig förskottskomponent får inte överstiga 70 % av de totala stödberättigande kostnaderna för den utvalda innovationsåtgärden.
9. Genomförandeformerna för stödkomponenter i form av eget kapital och återbetalningspliktiga förskott av stöd från Accelerator ska anges i beslut [särskilt program].
10. Avtalet för den utvalda åtgärden ska fastställa specifika mätbara delmål och motsvarande förfinansiering och delbetalningar av stödet från Accelerator.

Vid blandfinansiering från Europeiska innovationsrådet får verksamhet som motsvarar en innovationsåtgärd inledas och en första förfinansiering av bidraget eller det återbetalningspliktiga förskottet betalas ut innan andra komponenter av den tilldelade blandfinansieringen från Europeiska innovationsrådet genomförs. Dessa komponenter ska genomföras på villkor att specifika delmål som fastställts i avtalet uppnås.

11. I enlighet med avtalet ska åtgärden avbrytas, ändras eller i vederbörligen motiverade fall avslutas om mätbara delmål inte uppnås. Den får också avslutas om förväntad marknads lansering, i synnerhet i unionen, inte kan uppnås.

I undantagsfall och på inrådan av Europeiska innovationsrådets styrelse får kommissionen besluta att öka stödet från Accelerator efter en projektutvärdering som genomförts av externa oberoende experter. Programkommittén ska informeras om sådana fall.

KAPITEL VI

Experter

Artikel 44

Utnämning av oberoende externa experter

1. Oberoende externa experter ska identifieras och väljas ut på grundval av ansökningsomgångar som riktar sig till enskilda och ansökningsomgångar som riktar sig till berörda organisationer, t.ex. forskningsorgan, forskningsinstitutioner, universitet, standardiseringsorgan, organisationer i det civila samhället eller företag, i syfte att upprätta en databas över kandidater.

Genom undantag från artikel 237.3 i budgetförordningen får kommissionen eller det berörda finansieringsorganet, i undantagsfall och i vederbörligen motiverade fall, på ett transparent sätt välja ut en enskild expert som har lämpliga färdigheter men som inte finns i databasen, förutsatt att inga lämpliga oberoende externa experter har identifierats efter en uppmaning att inkomma med intresseanmälan.

Dessa experter ska visa att de är oberoende och har kapacitet att stödja Horisont Europa-målen.

2. I enlighet med artikel 237.2 och 237.3 i budgetförordningen ska oberoende externa experter få ersättning på grundval av standardvillkor. En lämplig ersättningsnivå som går utöver standardvillkoren och som baseras på relevanta marknadsstandarder kan beviljas om så är motiverat och i undantagsfall, särskilt för experter på hög nivå.
3. Utöver vad som anges i artikel 38.2 och 38.3 i budgetförordningen ska namnen på de oberoende externa experter som utvärderar bidragsansökningar och som utnämnts på personliga mandat offentliggöras, med uppgift om deras sakkunskapsområde, minst en gång om året på kommissionens eller finansieringsorganets webbplats. Dessa uppgifter ska inhämtas, behandlas och offentliggöras i enlighet med EU:s dataskyddsregler.
- 3a. Kommissionen eller det berörda finansieringsorganet ska vidta lämpliga åtgärder för att förhindra intressekonflikter när det gäller oberoende externa experters medverkan i enlighet med artiklarna 61 och 150.5 i budgetförordningen.

Kommissionen eller det berörda finansieringsorganet ska säkerställa att en expert som står inför en intressekonflikt avseende ett ärende som denne ska yttra sig om inte utvärderar, ger råd om eller bistår i det specifika ärendet i fråga.

4. Vid utnämning av oberoende externa experter ska kommissionen eller det berörda finansieringsorganet vidta lämpliga åtgärder för att eftersträva en balanserad sammansättning inom expertgrupperna och utvärderingspanelerna i fråga om kompetens, erfarenheter, kunskap, inklusive i fråga om specialisering, särskilt inom samhällsvetenskap och humaniora, geografisk spridning och könsfördelning, med beaktande av situationen i åtgärdens ämnesområde.
5. Vid behov ska man för varje förslag säkerställa ett tillräckligt antal oberoende experter för att garantera kvaliteten på utvärderingen.
6. Ersättningsnivån för alla oberoende och externa experter ska göras tillgänglig för Europaparlamentet och rådet. Den ska täckas av programmets utgifter.

AVDELNING III
PROGRAMMETS ÖVERVAKNING, KOMMUNIKATION, UTVÄRDERING OCH
KONTROLL

Artikel 45

Övervakning och rapportering

1. Kommissionen ska kontinuerligt övervaka förvaltningen och genomförandet av Horisont Europa, dess särskilda program och EIT:s verksamhet. För att öka insynen ska dessa uppgifter också offentliggöras på ett lättillgängligt sätt på kommissionens webbplats i enlighet med den senaste uppdateringen.

I synnerhet ska uppgifter för projekt som finansieras inom ramen för EFR, europeiska partnerskap, uppdrag, EIC och EIT ingå i samma databas.

Detta ska omfatta följande:

- i) Tidsbundna indikatorer, som fastställs med hjälp av effektkedjor, i enlighet med bilaga V för att årligen rapportera om programmets framsteg när det gäller att uppnå målen i artikel 3.
- ii) Information om graden av integrering av samhällsvetenskap och humaniora, förhållandet mellan lägre och högre tekniska mognadsgrader i forskningssamverkan, framstegen i fråga om breddningen av deltagandet i berörda länder, den geografiska sammansättningen för konsortier i samverkansprojekt, forskarnas löneutveckling, användningen av ett inlämnings- och utvärderingsförfarande i två steg, de åtgärder som ska underlätta samarbetsförbindelser inom europeisk forskning och innovation, användningen av omprövning av utvärderingen och klagomålens antal och typer, graden av integrering av klimatåtgärder och därmed sammanhängande utgifter, de små och medelstora företagens deltagande, den privata sektorns deltagande, könsfördelningen i finansierade åtgärder, utvärderingspaneler, styrelser och rådgivande grupper, spetskompetensstämplarna, de europeiska partnerskapen samt medfinansieringsgraden, den kompletterande och kumulativa finansieringen från andra unionsfonder, forskningsinfrastrukturer, tidsfristen för beviljande av bidrag, graden av internationellt samarbete, medborgarengagemanget och civilsamhällets deltagande.

- iii) Utgiftsnivåerna uppdelade på projektnivå för att möjliggöra särskild analys, även per interventionsområde.
 - iv) Överteckningsnivån, i synnerhet antalet förslag, och för varje ansökningsomgång, deras genomsnittspoäng och andelen ansökningar som ligger över respektive under tröskelvärdena för kvalitet.
- 2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 50 med avseende på ändringar av bilaga V för att komplettera eller ändra effektkedjeindikatorerna, om detta anses nödvändigt, samt fastställa utgångsvärden och mål.
 - 3. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in god tid och på ett effektivt och ändamålsenligt sätt utan att bidragsmottagarnas administrativa börda ökar. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av unionsfinansiering, även i fråga om forskare som deltar i åtgärderna så att deras karriär och rörlighet kan följas, och (i förekommande fall) medlemsstaterna⁴⁵.
 - 3a. Kvalitativa analyser från kommissionen och unionens eller medlemsstaternas finansieringsorgan ska i så stor utsträckning som möjligt komplettera de kvantitativa uppgifterna.
 - 4. De åtgärder som syftar till att underlätta samarbetsförbindelser inom europeisk forskning och innovation ska övervakas och ses över inom ramen för arbetsprogrammen.

⁴⁵ Bestämmelser om övervakning av europeiska partnerskap finns i bilaga III till förordningen.

Artikel 46

Information, kommunikation, publicitet, spridning och utnyttjande

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska bekräfta dess ursprung och säkerställa dess synlighet (i synnerhet när de marknadsför åtgärderna och resultaten av dessa, inklusive för pristävlingar) genom att tillhandahålla enhetlig, effektiv och proportionellt riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. Dessutom ska den i god tid tillhandahålla utförlig information till medlemsstaterna och bidragsmottagarna. Evidensbaserad kontaktförmedling vars underlag utgörs av analys och affinitet i nätverk ska tillhandahållas för intresserade enheter så att konsortier för samverkansprojekt kan bildas, med särskilt uppmärksamhet ägnad åt att identifiera nätverksmöjligheter för rättsliga enheter från medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat. Mot bakgrund av en sådan analys kan riktade kontaktförmedlingsevenemang anordnas för specifika ansökningsomgångar. Finansiella medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3.
3. Kommissionen ska även fastställa en strategi för spridning och utnyttjande av resultaten för att öka tillgängligheten och spridningen av programmets resultat och kunskap som härrör från forskning och innovation, i syfte att påskynda utnyttjande och marknadsinförande och att öka programmets genomslag. Finansiella medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, samt till åtgärder avseende information, kommunikation, publicitet, spridning och utnyttjande, i den mån de har anknytning till de mål som anges i artikel 3.

Artikel 47

Utvärdering av programmet

1. Utvärderingar av programmet ska utföras i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen för programmet, eller för följande program eller andra initiativ som är relevanta för forskning och innovation.
2. En interimsvärdering av programmet ska göras med stöd av oberoende experter som valts ut genom ett transparent förfarande när det finns tillräckligt med information om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras. Den ska inbegripa en portföljanalys och en bedömning av de långsiktiga effekterna av tidigare ramprogram och ska, där så är lämpligt, ligga till grund för en anpassning av programmets genomförande och/eller översynen av programmet. Den ska bedöma programmets effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och europeiska mervärde.
3. Vid slutet av programmets genomförande, dock senast fyra år efter slutet av den period som anges i artikel 1, ska en slututvärdering av programmet genomföras av kommissionen. Den ska inbegripa en bedömning av tidigare ramprogramms långsiktiga effekter.
4. Kommissionen ska offentliggöra och överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna observationer och lägga fram dem för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 48

Revision

1. Kontrollsystemet för programmet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer, särskilt för bidragsmottagarna. Revisionsreglerna ska vara tydliga, konsekventa och samstämmiga för hela programmet.

2. Revisionsstrategin för programmet ska baseras på den finansiella revisionen av ett representativt urval av utgifter inom programmet som helhet. Det representativa urvalet ska kompletteras med ett urval som grundas på en bedömning av de risker som är förknippade med utgifterna. Åtgärder som får gemensam finansiering från olika unionsprogram ska revideras endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.
3. Dessutom får kommissionen eller finansieringsorganet tillämpa kombinerade systemöversyner på bidragsmottagarnivå. Sådana kombinerade översyner ska vara frivilliga för vissa typer av bidragsmottagare och ska bestå av en system- och processrevision som kompletteras med en revision av transaktioner och som utförts av en oberoende revisor som är kvalificerad att utföra lagstadgad revision av räkenskaper i enlighet med direktiv 2006/43/EG⁴⁶. De får användas av kommissionen eller finansieringsorganet för att fastställa en övergripande försäkran om sund ekonomisk förvaltning av utgifter och för omprövning av omfattningen av efterhandsrevisioner och intyg om redovisningen.
4. I enlighet med artikel 127 i budgetförordningen får kommissionen eller finansieringsorganet förlita sig på revisioner av användningen av unionens bidrag som utförs av andra oberoende och kompetenta personer eller enheter, även sådana som inte agerar på uppdrag av unionens institutioner eller organ.
5. Revisioner får utföras upp till två år efter slutbetalningen.
- 5a. Kommissionen ska offentliggöra riktlinjer för revision i syfte att säkerställa en tillförlitlig och enhetlig tillämpning och tolkning av revisionsförfarandena och revisionsreglerna under programmets hela löptid.

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG (EUT L 157, 9.6.2006, s. 87).

Artikel 49

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut inom ramen för ett internationellt avtal eller på grundval av något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att göra utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013.

Artikel 50

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 45.2 ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2028.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 45.2 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 45.2 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

AVDELNING IV

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 51

Upphävande

Förordning (EU) nr 1291/2013 och förordning (EU) nr 1290/2013 ska upphöra att gälla den 1 januari 2021.

Artikel 52

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna, enligt förordningarna (EU) nr 1291/2013 och (EU) nr 1290/2013, vilka ska fortsätta att tillämpas för dessa åtgärder till dess att åtgärderna avslutas. Arbetsplaner och åtgärder som föreskrivs i arbetsplaner som antagits i enlighet med förordning (EU) nr 1290/2013 och i enlighet med de grundläggande akterna för motsvarande finansieringsorgan ska även i fortsättningen regleras av förordning (EU) nr 1290/2013 och dessa grundläggande akter till dess att de fullgjorts.
2. Finansieringsramen för programmet får också täcka utgifter för tekniskt och administrativt bistånd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för föregångaren, förordning (EU) nr 1291/2013.

Artikel 53

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ...

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

Ordförande

Ordförande

BILAGA I

HUVUDDRAGEN FÖR VERKSAMHETEN

De allmänna och specifika mål som anges i artikel 3 ska följas över hela programmet, genom de interventionsområden och allmänna verksamhetstyper som anges i denna bilaga och i bilaga I till det särskilda programmet.

1. Första pelaren ”Vetenskaplig spetskompetens”

I enlighet med artikel 4 ska denna pelare främja vetenskaplig spetskompetens, locka till sig de bästa förmågorna till Europa, ge lämpligt stöd till forskare i ett tidigt skede samt främja skapandet och spridningen av vetenskaplig spetskompetens, högkvalitativa kunskaper, metoder och färdigheter, tekniker och lösningar på globala, sociala, miljömässiga och ekonomiska problem. Detta görs genom de verksamheter som nämns nedan. Den ska också att bidra till programmets övriga specifika mål såsom beskrivs i artikel 3.

- a) Europeiska forskningsrådet: Tillhandahållande av attraktiv och flexibel finansiering för att ge begåvade och kreativa enskilda forskare, med fokus på forskare i början av sin yrkesbana, och deras team möjlighet att följa upp lovande spår i vetenskapens framkant, oavsett forskarnas nationalitet och ursprungsland och på grundval av unionsomfattande konkurrens där det enda kriteriet är spetskompetens.

Insatsområde: spetsforskning

- b) Marie Skłodowska-Curie-åtgärder: Förse forskare med ny kunskap och nya färdigheter genom rörlighet och exponering över gränser, sektorer och discipliner, förbättra system för utbildning och karriärutveckling samt strukturera och förbättra institutionell och nationell rekrytering, med beaktande av den europeiska stadgan för forskare och uppförandekoden för rekrytering av forskare. Därigenom bidrar Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna till att lägga grunden för EU:s utomordentliga forskningslandskap i hela Europa, främja sysselsättning, tillväxt och investeringar samt lösa dagens och framtidens samhällsproblem.

Insatsområden: Främja spetsforskning genom forskarmobilitet över gränser, sektorer och discipliner, bidra till nytt kunnande genom optimal utbildning av forskare, optimera utvecklingen av mänskliga resurser och kunnande över hela det europeiska forskningsområdet, öka och underlätta synergier och främja offentlig utåtriktad verksamhet.

- c) Forskningsinfrastrukturer: Förse EU med hållbara forskningsinfrastrukturer av världsklass, som är öppna och tillgängliga för de bästa forskarna från EU och resten av världen. Främja användningen av befintliga forskningsinfrastrukturer, bland annat de som finansieras genom ESI-fonderna. Därvid ska forskningsinfrastrukturens möjligheter att främja vetenskapliga utvecklingar och innovation och möjliggöra öppen vetenskap och vetenskaplig spetskompetens, i enlighet med Fairprinciperna, byggas ut, tillsammans med insatser i andra berörda områden av EU:s politik och internationellt samarbete.

Insatsområden: Konsolidera och utveckla EU:s forskningsinfrastruktur, öppna, integrera och sammanlänka forskningsinfrastruktur, utveckla europeiska forskningsinfrastrukturers innovationspotential och innovations- och utbildningsverksamhet samt stärka EU:s politik och internationella samarbete på forskningsinfrastrukturområdet.

2. Andra pelaren ”Globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft”

Genom följande verksamheter ska denna pelare i enlighet med artikel 4 främja skapande och spridning av högkvalitativ ny kunskap, teknik och hållbara lösningar, stärka den europeiska industrins konkurrenskraft, bidra till effekterna av forskning och innovation i fråga om att utveckla, stödja och genomföra EU-politiken och främja införandet av innovativa lösningar i näringslivet, särskilt inom små och medelstora företag och uppstartsföretag, samt i samhället i syfte att lösa globala utmaningar. Den ska också bidra till programmets övriga specifika mål såsom beskrivs i artikel 3.

Samhällsvetenskap och humaniora ska vara helt integrerade i alla kluster, inklusive särskild verksamhet.

I syfte att optimera genomslag, flexibilitet och synergier ska forskning och innovation organiseras i sex kluster, som är sammanlänkade genom alleuropeiska forskningsinfrastrukturer och som enskilt och tillsammans kommer att uppmuntra till interdisciplinärt, sektorsövergripande, tvärpolitiskt, gränsöverskridande och internationellt samarbete. Verksamhet från ett brett spektrum av tekniska mognadsgrader, inklusive lägre tekniska mognadsgrader kommer att omfattas av denna pelare inom Horisont Europa.

Varje kluster bidrar till flera av FN:s mål för hållbar utveckling, och många av dessa stöds av fler än ett kluster.

Forsknings- och innovationsverksamheten ska genomföras i och mellan följande kluster:

- a) Klustret ”Hälsa”: Förbättra och skydda allmänhetens hälsa och välbefinnande i alla åldersgrupper genom att skapa ny kunskap, utveckla innovativa lösningar och där så är lämpligt se till att ett jämställdhetsperspektiv integreras, för att förebygga, diagnostisera, övervaka, behandla och bota sjukdomar samt utveckla medicinsk teknik, minska hälsorisker, skydda befolkningsgrupper och främja välmående och välbefinnande, även på arbetsplatser, göra offentliga hälso- och sjukvårdssystem mer kostnadseffektiva, jämlika och hållbara, förebygga och bekämpa fattigdomsrelaterade sjukdomar samt främja och möjliggöra patienters delaktighet och självförvaltning.

Insatsområden: Hälsa genom hela livet, miljö- och samhällsfaktorer som påverkar hälsan, icke-smittsamma och ovanliga sjukdomar, infektionssjukdomar, inbegripet fattigdomsrelaterade och försummade sjukdomar, verktyg, teknik och digitala lösningar för hälso- och sjukvård, inbegripet individualiserad behandling, hälso- och sjukvårdssystem.

- b) Klustret ”Kultur, kreativitet och inkluderande samhällen”: Stärka demokratiska värderingar, bl.a. rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna, skydda kulturarvet, undersöka kulturella och kreativa sektorers potential och främja socioekonomiska förändringar som bidrar till integration och tillväxt, inbegripet migrationshantering och integration av migranter.

Insatsområden: demokrati och samhällsstyrning, kultur, kulturarv och kreativitet, sociala och ekonomiska förändringar.

- c) Klustret ”Civil säkerhet för samhället”: Hantera de problem som uppkommer genom ständiga säkerhetshot, bland annat från it-brottslighet, och naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan.

Insatsområden: katastroftåliga samhällen, skydd och säkerhet, nätsäkerhet.

- d) Klustret ”It, industri och rymden”: Förstärka kapaciteten och säkra Europas suveränitet vad gäller viktig möjliggörande teknik för digitalisering och produktion, och rymdteknik, längs hela värdekedjan, för att bygga en konkurrenskraftig, digital, koldioxidsnål och cirkulär industri. Säkerställa en hållbar försörjning av råvaror. Utveckla avancerade material och lägga en grund för framsteg och innovation när det gäller globala samhällsutmaningar.

Insatsområden: tillverkningsteknik, viktig digital teknik, bland annat kvantteknik, ny möjliggörande teknik, avancerade material, artificiell intelligens och robotteknik, nästa generations internet, avancerade datorsystem och stordata, cirkulära industrier, koldioxidsnåla och rena industrier, rymden, inklusive jordobservation.

- e) Klustret ”Klimat, energi och mobilitet”: Bekämpa klimatförändringarna genom bättre kunskap om dess orsaker, utveckling, risker, konsekvenser och möjligheter, genom att göra energi- och transportsektorerna mer klimat- och miljövänliga, effektivare och mer konkurrenskraftiga, samt intelligentare, säkrare och mer motståndskraftiga, genom att främja användningen av förnybara energikällor och energieffektivitet, genom att öka unionens motståndskraft mot externa chocker och genom att anpassa det sociala beteendet efter målen för hållbar utveckling.

Insatsområden: klimatforskning och klimatlösningar. energiförsörjning, energisystem och energinät, byggnader och industrianläggningar i energiomställning, samhällen och städer, industriell konkurrenskraft på transportområdet, ren, säker och tillgänglig transport och mobilitet, smart mobilitet, energilagring.

- f) Klustret "Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö" Skydda miljön, återställa, hållbart förvalta och använda naturresurser och biologiska resurser från land, inlandsvatten och hav för att stoppa minskningen av den biologiska mångfalden, tillgodose behovet av tryggad livsmedels- och näringsförsörjning för alla samt övergången till en koldioxidsnål, resurseffektiv och cirkulär ekonomi samt en hållbar bioekonomi.

Insatsområden: miljöobservation, biologisk mångfald och naturresurser, jordbruk, skogsbruk och landsbygdsområden, hav, oceaner och inlandsvatten, livsmedelssystem, biobaserade innovationssystem i EU:s bioekonomi, cirkulära system.

- g) Gemensamma forskningscentrumets icke-nukleära direkta åtgärder: Ta fram högkvalitativ vetenskaplig dokumentation för effektiv och överkomlig god offentlig politik. Nya initiativ och förslag till EU-lagstiftning behöver transparent, omfattande och balanserad evidens för att de ska kunna utformas på ett klokt sätt, medan genomförandet av politiken behöver evidens för att kunna mätas och övervakas. Gemensamma forskningscentrumet (JRC) kommer att tillhandahålla oberoende, vetenskaplig dokumentation och tekniskt stöd för unionens politik under hela policycykeln. Gemensamma forskningscentrumet (JRC) kommer att inrikta sin forskning på EU:s politiska prioriteringar.

Insatsområden: hälsa, kultur, kreativitet och ett inkluderande samhälle, civil säkerhet för samhället, digitala frågor, industrin och rymden, Klimat, energi och mobilitet, livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö, stöd till den inre marknadens funktion och unionens ekonomiska styrning, stöd till medlemsstaterna med genomförandet av lagstiftning och utveckling strategier för smart specialisering, analytiska metoder och verktyg för beslutsprocessen, kunskapshantering, kunskaps- och tekniköverföring, stöd till forskning om politiska plattformar.

3. Tredje pelaren ”Innovativa Europa”

Genom följande verksamhet ska denna pelare, i linje med artikel 4, främja alla former av innovation, inklusive icke-teknisk innovation, särskilt inom små och medelstora företag, däribland uppstartsföretag, genom att underlätta teknisk utveckling, demonstration och kunskapsöverföring samt främja lanseringen av innovativa lösningar. Den ska också bidra till programmets övriga specifika mål såsom beskrivs i artikel 3. Europeiska innovationsrådet kommer huvudsakligen att genomföras genom två instrument: Pathfinder för avancerad forskning, som framför allt genomförs genom forskningssamverkan, och Accelerator.

- a) EIC är i huvudsak inriktat på banbrytande och disruptiv innovation, och framför allt på marknadsskapande innovation, samtidigt som all slags innovation, inklusive inkrementell innovation, stöds.

Insatsområden: Pathfinder för avancerad forskning, som ger stöd till framtida och ny banbrytande, marknadsskapande och/eller teknikintensiv teknik. Accelerator, som ska överbrygga finansieringsbehovet mellan forsknings- och innovationsarbetets senare faser och innovationernas spridning på marknaden för att banbrytande marknadsskapande innovationer ska kunna lanseras och företag expandera när marknaden inte tillhandahåller bärkraftig finansiering. Ytterligare EIC-verksamheter, såsom priser och stipendier, och affärstjänster med mervärde.

- b) Europeiska innovationsekosystem

Insatsområden: Verksamheten kommer framför allt att inbegripa att skapa förbindelser, när så är lämpligt i samarbete med EIT, med nationella och regionala innovationsaktörer och stödja genomförandet av medlemsstaternas, regionernas och associerade länders gemensamma gränsöverskridande innovationsprogram, från utbytet av praxis och kunskap om innovationsreglering till främjandet av mjuka färdigheter för innovation till forsknings- och innovationsåtgärder, inklusive öppen eller användardriven innovation, för att effektivisera det europeiska innovationssystemet. Detta bör genomföras i synergi med bland annat stödet från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) för innovationsekosystem och interregionala partnerskap kring ämnen som rör smart specialisering.

c) Europeiska institutet för innovation och teknik

Insatsområden: hållbara innovationsekosystem i Europa, innovations- och entreprenörskompetens inom ramen för livslångt lärande, inbegripet ökad kapacitet för europeiska lärosäten, nya lösningar på marknaden för att hantera globala utmaningar samt synergier och mervärde inom Horisont Europa.

4. Delen ”Breddning av deltagandet och förstärkning av det europeiska forskningsområdet”.

Genom följande verksamhet ska denna pelare eftersträva de specifika mål som anges i artikel 3.2 d. Den ska också att bidra till programmets övriga specifika mål såsom beskrivs i artikel 3. Samtidigt som hela programmet stöttas kommer denna del att stödja åtgärder som bidrar till att locka till sig talanger, främja kompetenscirkulationen och undvika kompetensflykt, till ett mer kunskapsbaserat, innovativt och jämställt Europa som ligger i framkanten av den globala konkurrensen och som främjar gränsöverskridande samarbete. Nationella styrkor och potential över hela Europa kommer att optimeras i ett välfungerande europeiskt forskningsområde där kunskap och högkvalificerad arbetskraft cirkulerar fritt på ett balanserat sätt, där välinformerade medborgare förstår och litar på de vitt spridda resultaten av forskning och innovation som också kommer hela samhället till del och där EU:s politik, i synnerhet forsknings- och innovationspolitiken, baseras på högkvalitativa vetenskapliga belägg.

Den ska även stödja verksamhet som syftar till att förbättra kvaliteten på förslag från rättsliga enheter från medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat, såsom professionella förhandskontroller av förslag och rådgivning, och ökade insatser från nationella kontaktpunkter för att stödja internationellt nätverksarbete samt verksamhet som syftar till att stödja rättsliga enheter från medlemsstater med låga forsknings- och innovationsresultat att redan gå med i utvalda samverkansprojekt som rättsliga enheter från sådana medlemsstater inte deltar i.

Insatsområden: Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens, inklusive genom teaming, twinning, ERA-professurer, Cost, kompetenshöjande initiativ och verksamhet för att främja kompetensrörlighet. Reform och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet, inbegripet exempelvis stöd till nationella forsknings- och innovationspolitiska reformer, skapande av attraktiva karriärmöjligheter och stöd till genus- och medborgarforskning.

BILAGA Ia

EUROPEISKA INSTITUTET FÖR INNOVATION OCH TEKNIK (EIT)

Följande ska gälla vid genomförandet av EIT:s programverksamhet:

3.1. Bakgrund

Det framgår klart och tydligt av rapporten från högnivågruppen om maximering av effekterna av EU:s forsknings- och innovationsprogram (Lamys högnivågrupp) att vägen framåt är ”att utbilda för framtiden och investera i människor som åstadkommer förändring”. I synnerhet uppmanas de europeiska lärosätena att uppmuntra entreprenörskap, avskaffa gränser mellan discipliner och institutionalisera starka interdisciplinära samarbeten mellan den akademiska världen och industrin. Enligt undersökningar som gjorts nyligen är tillgången till begåvade människor den i särklass viktigaste faktorn när europeiska företagsgrundare väljer plats för sitt uppstarts företag. Utbildning i entreprenörskap, utbildningsmöjligheter och utveckling av kreativa färdigheter spelar en nyckelroll när det gäller att odla fram framtidens innovatörer och utveckla kapaciteten hos befintliga sådana så att de kan expandera sin verksamhet och nå ännu bättre resultat. Tillgång till entreprenörstalang, tillsammans med tillgång till yrkesmässiga tjänster, kapital och marknader på EU-nivå, och att sammanföra viktig innovationsaktörer kring ett gemensamt mål är viktiga inslag för att främja ett innovationsekosystem. Det finns ett behov av att samordna insatserna inom EU för att skapa en kritisk massa av sammanhängande EU-omfattande entreprenörskluster och ekosystem.

EIT är i dag Europas största integrerade innovationsekosystem som sammanför partner från näringslivet, forsknings- och utbildningssektorerna med mera. EIT kommer att fortsätta att stödja sina kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper), som är storskaliga europeiska partnerskap som hanterar specifika globala utmaningar, och stärka innovationsekosystemen runt dem. Man kommer att göra detta genom att främja integrering av högkvalitativ utbildning, forskning och innovation, och därigenom skapa innovationsfrämjande miljöer, och genom att främja och stödja en ny generation entreprenörer och stimulera inrättande av innovativa företag i nära samverkan och komplementaritet med EIC.

Det krävs alltså satsningar i hela Europa för att utveckla ekosystem där forskare, innovatörer, industrier och regeringar lätt kan samverka med varandra. Innovationsekosystem fungerar i själva verket fortfarande inte optimalt på grund av ett antal orsaker, såsom följande:

- Samspelet mellan innovationsaktörer hämmas fortfarande av de organisatoriska, rättsliga och kulturella hinder dem emellan.
- Insatserna för att stärka innovationsekosystemen ska gynnas av samordning och tydligt fokus på specifika mål och effekter.

För att hantera framtida samhällsutmaningar, bejaka de möjligheter som ny teknik innebär och bidra till miljövänlig och hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning, konkurrenskraft och de europeiska medborgarnas välfärd, är det nödvändigt att ytterligare stärka Europas innovationskapacitet genom att stärka befintliga och främja skapandet av nya miljöer som bidrar till samarbete och innovation, stärka innovationsförmågan i den akademiska världen och i forskningssektorn, ge stöd åt en ny generation av entreprenörer, stimulera bildandet och utvecklingen av innovativa projekt samt öka den EU-finansierade forsknings- och innovationsverksamhetens synlighet och erkännande, i synnerhet EIT:s finansiering, bland den bredare allmänheten.

Innovationsutmaningarnas art och omfattning kräver sammanbindning och mobilisering av aktörer och resurser på europeisk nivå, genom att gränsöverskridande samarbete främjas. Det finns ett behov av att minska isoleringen mellan olika discipliner och längs värdekedjor och främja skapandet av ett gynnsamt klimat för ett ändamålsenligt utbyte av kunskap och expertis, och för att utveckla och attrahera entreprenörstalanger. EIT:s strategiska innovationsprogram ska säkerställa samstämmighet med Horisont Europas utmaningar och komplementaritet med EIC.

3.2. Insatsområden

3.2.1 Hållbara innovationsekosystem i Europa

I överensstämmelse med EIT-förordningen och EIT:s strategiska innovationsprogram kommer EIT att ha en starkare roll när det gäller att stärka hållbara, problembaserade innovationsekosystem i hela Europa. Institutet kommer i synnerhet att fortsätta att fungera främst genom sina kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper), de stora europeiska partnerskapen som hanterar specifika samhällsutmaningar. Det kommer att fortsätta att stärka innovationsekosystemen runt omkring dem genom att öppna upp dem och främja samverkan mellan forskning, innovation och utbildning. Institutet kommer dessutom att stärka innovationsekosystemen i hela Europa genom att utvidga det regionala innovationssystemet (EIT RIS). Institutet kommer att arbeta med innovationsekosystem som uppvisar en hög innovationspotential baserat på strategi, tematisk anpassning och förväntad effekt, i nära samverkan med strategier för smart specialisering och plattformar.

- Stärka de befintliga KI-gruppernas ändamålsenlighet och öppenhet gentemot nya partner för att på lång sikt möjliggöra en övergång till självförsörjning och analysera behovet av att inrätta nya grupper för att hantera globala utmaningar. De särskilda tematiska områdena kommer att fastställas i det strategiska innovationsprogrammet, med beaktande av den strategiska planeringen.
- Påskynda regioner på vägen mot spetskompetens i de länder som fastställs i det strategiska innovationsprogrammet, i nära samarbete med strukturfonderna och andra relevanta EU-finansieringsprogram när så är lämpligt.

3.2.2 Innovations- och entreprenörskompetens inom ramen för livslångt lärande, inbegripet ökad kapacitet för europeiska lärosäten

Institutets utbildningsverksamhet kommer att stärkas för att främja innovation och entreprenörskap genom meningsfull utbildning och fortbildning. Ett starkare fokus på utveckling av humankapitalet kommer att bygga på en utvidgning av befintliga KI-gruppers utbildningsprogram i syfte att fortsätta att erbjuda studenter och yrkesverksamma kursplaner av hög kvalitet som bygger på innovation, kreativitet och entreprenörskap i överensstämmelse med framför allt EU:s strategi för industri och kompetens. Detta kan omfatta forskare och innovatörer som får stöd genom andra delar av Horisont Europa, särskilt Marie Skłodowska-Curie-åtgärder. Institutet kommer också att stödja en modernisering av europeiska lärosäten och deras integrering i innovationsekosystem genom att stimulera och öka deras potential och förmåga till entreprenörskap och uppmuntra dem att bättre förutse nya kompetensbehov.

- Utveckla nyskapande kursplaner, varvid hänsyn tas till samhällets och industrins framtida behov och övergripande program som ska erbjudas studerande, entreprenörer och yrkesverksamma inom och utanför Europa där specialistkunskaper och sektorsspecifika kunskaper kombineras med innovationsinriktad kompetens och entreprenörskompetens, t.ex. högteknologisk kompetens som hör samman med digital teknik och hållbar viktig möjliggörande teknik.
- Stärka och utvidga EIT-märket för att förbättra EIT:s synlighet och dess erkännande av utbildningsprogram som bygger på partnerskap mellan olika högskolor, forskningscentrum och företag och samtidigt höja den allmänna kvaliteten genom att erbjuda läroplaner med inläring i arbetet och ändamålsenlig utbildning i entreprenörskap samt internationell, interorganisatorisk och sektorsövergripande rörlighet.
- Utveckla innovation och förmåga till entreprenörskap inom sektorn för högre utbildning, genom att öka och främja EIT-gruppens expertis i att koppla samman utbildning, forskning och näringsliv.
- Stärka den roll som EIT alumni spelar som förebild för nya studenter och som kraftfullt instrument för att förmedla EIT:s genomslag.

3.2.3 Nya lösningar på marknaden för att hantera globala utmaningar

EIT kommer att underlätta, göra det möjligt för och belöna entreprenörer, innovatörer, forskare, lärare, studenter och andra innovationsaktörer, samtidigt som jämställdhetsintegrering säkerställs, som arbetar tillsammans i tvärvetenskapliga team för att generera idéer och omvandla dem till både stegvis och disruptiv innovation. Verksamheten kommer att kännetecknas av en öppen innovation och gränsöverskridande strategi, med fokus på bland annat relevanta kunskapstriangelverksamheter som är relevanta för att detta ska kunna förverkligas (t.ex. projektansvariga kan förbättra deras tillgång till särskilt kvalificerade personer med akademisk examen, pionjäranvändare, nystartade företag med innovativa idéer, utländska företag med relevanta kompletterande tillgångar osv.).

- Stödja utveckling av nya produkter, tjänster och marknadsmöjligheter där kunskapstriangelns aktörer kommer att samarbeta för att hitta lösningar på globala utmaningar.
- Integrera hela innovationskedjan fullt ut: från student till entreprenör, från idé till produkt, från laboratorium till kund. Detta omfattar stöd till uppstarts företag och expanderande företag.
- Tillhandahålla högkvalitativa tjänster och stöd till innovativa företag, inbegripet tekniskt bistånd till finjustering av produkter eller tjänster, omfattande mentorskap, hjälp att säkra målkunder och anskaffa kapital, i syfte att snabbt komma ut på marknaden och påskynda tillväxten.

3.2.4 Synergier och mervärde inom Horisont Europa

EIT kommer att intensifiera sina ansträngningar för att utnyttja synergier och komplementariteten mellan befintliga KI-grupper och med olika aktörer och initiativ på EU-nivå och global nivå och utvidga sitt nätverk av samarbetande organisationer på både strategisk och operativ nivå, samtidigt som dubbelarbete undviks.

- Samarbeta nära med Europeiska innovationsrådet och InvestEU för att strömlinjeforma stödet (dvs. finansiering och tjänster) som erbjuds till innovativa projekt i både inlednings- och expansionsfasen, särskilt genom KI-grupperna.

Planera och genomföra EIT-verksamheter i syfte att maximera synergier och komplementariteten med andra delar av programmet.

- Samarbeta med EU-medlemsstater, både på nationell och regional nivå, upprätta en strukturerad dialog och samordna ansträngningarna för att möjliggöra synergier med nationella och regionala initiativ, inbegripet strategier för smart specialisering, eventuellt även genom att genomföra europeiska innovationsekosystem, i syfte att identifiera, dela och sprida bästa praxis och lärdomar.
- Dela och sprida innovativa metoder och innovativt lärande i och utanför Europa för att bidra till den europeiska innovationspolitiken i samordning med andra delar av Horisont Europa.
- Göra inlägg i diskussioner om innovationspolitiken och bidra till utformningen och genomförandet av EU:s politiska prioriteringar genom att kontinuerligt arbeta med alla berörda avdelningar inom Europeiska kommissionen, andra EU-program och deras intressenter och ytterligare utforska möjligheterna att genomföra initiativ inom politiken.
- Utnyttja synergier med andra EU-program, inklusive de program som stöder humankapitalutveckling och innovation (t.ex. Cost, ESF+, Eruf, Erasmus+, Kreativa Europa, Cosmeprogrammet/inre marknaden och InvestEU).
- Bygga upp strategiska allianser med viktiga innovationsaktörer på EU-nivå och internationell nivå samt ge stöd åt KI-grupperna att fördjupa samarbetet och banden med viktiga kunskapstriangelpartner från tredjeländer i syfte att öppna nya marknader för lösningar som stöds av KI-grupperna och locka finansiering och talanger från utlandet. Tredjeländers deltagande ska främjas med beaktande av principerna om ömsesidighet och ömsesidiga fördelar.

BILAGA III

PARTNERSKAP

Europeiska partnerskap kommer att väljas ut och genomföras, övervakas, utvärderas och fasas ut eller förlängas på grundval av följande kriterier:

1. Urval

Belägg för att det europeiska partnerskapet på ett mer effektivt sätt kommer att uppnå programmets relaterade mål genom medverkan och engagemang från partner, i synnerhet vad gäller att skapa tydliga verkningar för EU och dess invånare, särskilt när det gäller att ge effekt med hänseende på de globala utmaningarna och forsknings- och innovationsmål, säkerställa EU:s konkurrenskraft och hållbarhet och bidra till att stärka det europeiska området för forskning och innovation och i förekommande fall internationella åtaganden.

När det gäller de institutionaliserade europeiska partnerskap som inrättats i överensstämmelse med artikel 185 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt måste minst 40 % av EU:s medlemsstater delta.

- b) Det europeiska partnerskapets samstämmighet och synergier med EU:s forsknings- och innovationslandskap, varvid reglerna för Horisont Europa i så stor utsträckning som möjligt ska följas.
- c) Insynen i det europeiska partnerskapet och dess öppenhet vad gäller fastställande av prioriteringar och mål när det gäller förväntade resultat och effekter samt involvering av parter och intressenter från hela värdekedjan, från olika sektorer, bakgrunder och discipliner, inbegripet internationella deltagare när så är relevant och utan störande inverkan på europeisk konkurrenskraft, Tydliga villkor för främjande av små och medelstora företags deltagande och för spridning och utnyttjande av resultat, särskilt av små och medelstora företag, inbegripet genom förmedlingsorganisationer.

- d) Föregående demonstration av det europeiska partnerskapets additionalitet och riktning, inbegripet en gemensam strategisk vision av det europeiska partnerskapets syfte. Denna vision omfattar särskilt:
- Strategier för att säkerställa flexibilitet i genomförandet och för att anpassa partnerskapet till ändrade politiska, samhällseliga och/eller marknadsmässiga behov eller vetenskapliga framgångar, för att öka den politiska samstämmigheten mellan den regionala nivån, den nationella nivån och EU-nivån.
 - Demonstration av de förväntade kvalitativa och avsevärda kvantitativa hävstångseffekterna, inbegripet en metod för mätning av centrala resultatindikatorer.
 - Strategier för att säkerställa flexibilitet i genomförandet och för att anpassa partnerskapet till ändrade politiska, samhällseliga och/eller marknadsmässiga behov eller vetenskapliga framgångar, för att öka den politiska samstämmigheten mellan den regionala nivån, den nationella nivån och EU-nivån.
 - Exitstrategi och åtgärder för utfasning från programmet.
- e) Föregående demonstration av parternas långsiktiga åtagande, inbegripet en minsta andel offentliga och/eller privata investeringar.

När det gäller de institutionaliserade europeiska partnerskapen, som inrättats i enlighet med artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget, måste de finansiella bidragen och/eller naturabidragen från parter andra än EU minst uppgå till 50 % och får uppgå till 75 % av det europeiska partnerskapets samlade budgetåtaganden. För varje sådant institutionaliserat europeiskt partnerskap kommer en del av bidragen från andra parter än unionen att vara finansiella bidrag. För andra partner än unionen och de deltagande staterna bör de finansiella bidragen huvudsakligen syfta till att täcka administrativa kostnader samt samordning och stöd och annan icke konkurrensutsatt verksamhet.

2. Genomförande

- a) Systematiskt tillvägagångssätt som säkerställer medlemsstaternas aktiva medverkan i ett tidigt skede och att det europeiska partnerskapets förväntade effekter uppnås genom flexibelt genomförande av gemensamma åtgärder som medför stort europeiskt mervärde som också går längre än gemensamma ansökningsomgångar för forsknings- och innovationsverksamhet med anknytning till införandet på marknaden, i lagstiftningen eller i politiken.
- b) Lämpliga åtgärder som säkerställer initiativets fortsatta öppenhet och insyn under genomförandet, i synnerhet vad gäller fastställande av prioriteringar och deltagande i ansökningsomgångar, information om styrningens funktion, unionens synlighet, kommunikation och utåtriktad verksamhet, spridning och utnyttjande av resultaten, inbegripet en tydlig strategi för öppen åtkomst/användare längs hela värdekedjan. Lämpliga åtgärder för att informera små och medelstora företag och främja deras deltagande.
- c) Samordning och/eller gemensamma åtgärder med andra relevanta initiativ för forskning och innovation för att säkra en optimal sammanlänkningsnivå och säkerställa effektiva synergier, bland annat för att övervinna eventuella hinder för genomförandet på nationell nivå och öka kostnadseffektiviteten.
- d) Åtaganden, för finansiella bidrag och/eller naturabidrag, från alla partner i enlighet med nationella bestämmelser under initiativets hela livslängd.
- e) När det gäller institutionaliserade europeiska partnerskap ska kommissionen ha tillgång till resultat och annan information som gäller åtgärden, i syfte att utveckla, genomföra och övervaka unionens politik och program.

3. Övervakning

- a) Ett övervakningssystem i enlighet med de krav som fastställs i artikel 45 för att följa framstegen mot särskilda politiska mål, uppgifter och centrala resultatindikatorer och som gör det möjligt med en utvärdering över tid av resultat, effekter och eventuella behov av korrigerande åtgärder.

- b) Särskild periodisk rapportering av kvantitativa och kvalitativa hävstångseffekter, inbegripet när det gäller anslagna och faktiskt utdelade finansiella bidrag och naturabidrag, synlighet och positionering på internationellt plan, effekter på forsknings- och innovationsrelaterade risker för den privata sektorns investeringar.
 - c) Detaljerade uppgifter om utvärderingsförfarandet och resultaten från alla ansökningsomgångar inom ramen för partnerskap som ska göras tillgängliga i rätt tid och åtkomliga i en gemensam onlinedatabas.
4. Utvärdering, utfasning och förlängning
- a) Utvärdering av de effekter som uppnåtts på unionsnivå och nationell nivå i förhållande till de fastställda målen och centrala resultatindikatorerna, som underlag för programutvärderingen enligt artikel 47, inbegripet en bedömning av de mest effektiva politiska insatserna för eventuella framtida åtgärder. Den plats det europeiska partnerskapet skulle inta i det samlade europeiska partnerskapslandskapet och dess politiska prioriteringar.
 - b) I avsaknad av förlängning, lämpliga åtgärder för att säkerställa att utfasningen av finansieringen med medel från ramprogrammet sker i enlighet med villkor och tidsfrister som fastställts på förhand tillsammans med rättsligt förbundna parter utan att det påverkar eventuell fortsatt transnationell finansiering av nationella program eller andra unionsprogram och utan att det påverkar privata investeringar och pågående projekt.

BILAGA IV

SYNERGIER MED ANDRA PROGRAM

För att maximera forskningens och innovationens effekter på samhället, miljön och ekonomin i stort och för att bidra till att unionens mål uppnås, måste unionens finansieringsprogram vara samstämda och verka i synergi med varandra.

Synergierna grundar sig på komplementaritet mellan programmens utformning och mål och på kompatibilitet mellan bestämmelser och förfaranden för finansieringen på genomförandenivå.

Medel från Horisont Europa ska endast användas för att finansiera forsknings- och innovationsverksamhet. Den strategiska planeringsprocessen ska säkerställa att prioriteringarna för unionens olika finansieringsprogram är samordnade och att finansieringsalternativen i de olika skedena av forsknings- och innovationscykeln är samstämda. Bland annat ska uppdrag och partnerskap kunna dra nytta av synergier med unionens övriga finansieringsprogram och politik. Utnyttjandet av forskningsresultat och innovativa lösningar som utvecklas inom ramprogrammet ska underlättas med stöd av unionens andra finansieringsprogram, särskilt genom spridnings- och nyttjandestrategier, kunskapsöverföring, kompletterande och kumulativa finansieringskällor samt åtföljande politiska åtgärder.

Finansieringen av forsknings- och innovationsverksamhet ska dra fördel av harmoniserade regler som är utformade för att säkerställa ett europeiskt mervärde, undvika överlappningar med olika unionsprogram och eftersträva maximal effektivitet och administrativ förenkling.

I punkterna nedan anges mer i detalj vad som ska gälla för dessa synergier mellan ramprogrammet och de olika unionsprogrammen.

1. Synergier med Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) (den gemensamma jordbrukspolitiken) ska säkerställa följande:

- a) EU:s behov avseende forskning och innovation inom jordbrukssektorn och på landsbygden identifieras, t.ex. inom det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket⁴⁷, och beaktas i både ramprogrammets strategiska planeringsprocess och arbetsprogrammen.
- b) Den gemensamma jordbrukspolitiken tillämpar på bästa sätt forsknings- och innovationsresultat och främjar användningen, genomförandet och lanseringen av innovativa lösningar, inbegripet de som kommer från projekt som finansierats av ramprogrammet för forskning och innovation och från det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket.
- c) Ejflu stöder införande och spridning av kunskap och lösningar som kommer från ramprogrammets resultat och som leder till en mer dynamisk jordbrukssektor och nya möjligheter för utvecklingen av landsbygdsområden.

2. Synergier med Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) ska säkerställa följande:

- a) Ramprogrammet och EHFF är nära kopplade eftersom EU:s forsknings- och innovationsbehov inom den integrerade havspolitikens kommer att återspeglas i ramprogrammets strategiska planeringsprocess.
- b) EHFF stöder införandet av ny teknik och innovativa produkter, processer och tjänster, särskilt sådana som är ett resultat av ramprogrammet inom havspolitikens områden. EHFF främjar även insamling, behandling och övervakning av fältdata samt spridning av relevanta åtgärder som stöds inom ramprogrammet, vilket i sin tur bidrar till genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken, EU:s havspolitik och internationell världshavsförvaltning.

⁴⁷ Dok. 7278/12: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (COM(2012) 79 final).

3. Synergier med Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) ska säkerställa följande:
- a) Arrangemang för kompletterande och kumulativ finansiering från Eruf och ramprogrammet stöder verksamheter som i synnerhet länkar samman strategier för smart specialisering och spetskompetens inom forskning och innovation, t.ex. gemensamma transregionala/transnationella program och gemensamma europeiska forskningsinfrastrukturer, i syfte att förstärka det europeiska forskningsområdet och bidra till målen för hållbar utveckling.
 - b) Eruf fokuserar bland annat på utveckling och förstärkning av regionala och lokala ekosystem för forskning och innovation samt på industriell förändring, bland annat stöd till både uppbyggnad av forsknings- och innovationskapacitet och införande av resultat och ny teknik samt innovativa och klimatvänliga lösningar från ramprogrammen för forskning och innovation genom Eruf.
4. Synergier med Europeiska socialfonden+ (ESF+) ska säkerställa följande:
- a) ESF+ kan integrera och utöka innovativa kursplaner som stöds av ramprogrammet, genom nationella eller regionala program, så att människor får de färdigheter och den kompetens som kommer att behövas med tanke på förändringarna i efterfrågan på arbetsmarknaden.
 - b) Arrangemang för kompletterande finansiering från ESF+ kan tillämpas för att stödja verksamhet som främjar utveckling av humankapital inom forskning och innovation i syfte att förstärka det europeiska forskningsområdet.
 - c) ESF+ integrerar innovativ teknik och nya affärsmodeller och -lösningar, särskilt sådana som är ett resultat av ramprogrammen, för att bidra till innovativa, effektiva och hållbara hälso- och sjukvårdssystem och underlätta tillgången till bättre och säkrare hälso- och sjukvård för den europeiska allmänheten.

5. Synergier med Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) ska säkerställa följande:
- a) Forsknings- och innovationsbehoven inom områdena transport och energi och inom den digitala sektorn i EU identifieras och fastställs under ramprogrammets strategiska planeringsprocess.
 - b) FSE stöder införande och lansering i stor skala av innovativ ny teknik och innovativa nya lösningar inom transport, energi och fysisk digital infrastruktur, särskilt sådana som härrör från ramprogrammen för forskning och innovation.
 - c) Utbyte av information och uppgifter mellan ramprogrammets och FSE:s projekt kommer att underlättas, t.ex. genom att lyfta fram teknik från ramprogrammet som snabbt kan släppas ut på marknaden och som kan vidareutvecklas av FSE.
6. Synergier med programmet för ett digitalt Europa ska säkerställa följande:
- a) Även om flera tematiska områden som berörs av ramprogrammet och programmet för ett digitalt Europa sammanfaller är den typ av åtgärder som ska få stöd, deras förväntade output och deras interventionslogik olika och kompletterande.
 - b) Forsknings- och innovationsbehoven avseende digitala aspekter identifieras och fastställs under ramprogrammets strategiska planeringsprocess. Hit hör forskning och innovation för högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, it-säkerhet, kombinationer av digital teknik och annan möjliggörande teknik samt icke-tekniska innovationer, stöd till expansion för företag som introducerar banbrytande innovationer (som ofta kombinerar digital och fysisk teknik), samt stöd till digital forskningsinfrastruktur.

- c) Programmet för ett digitalt Europa är inriktat på storskalig digital kapacitets- och infrastrukturutveckling inom högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, it-säkerhet och avancerade digitala färdigheter ämnade att främja ett brett införande och utnyttjande, inom ett EU-nät, av kritiska befintliga eller testade innovativa digitala lösningar på områden av allmänt intresse över hela Europa (hälso- och sjukvård, offentlig förvaltning, rättsväsendet och utbildning), eller motverkande av marknadsmisslyckanden (digitalisering av företag, inte minst småföretag). Programmet för ett digitalt Europa genomförs främst tillsammans med medlemsstaterna, genom samordnade och strategiska investeringar, bland annat genom offentlig upphandling, i digital kapacitet som kan delas över hela Europa, och i EU-övergripande insatser som främjar interoperabilitet och standardisering som en del av utvecklingen av den digitala inre marknaden.
- d) Kapacitet och infrastruktur inom programmet för ett digitalt Europa ställs till förfogande för forskning och innovation, inbegripet verksamhet som stöds genom ramprogrammet, t.ex. testning, experiment och demonstrationsprojekt inom alla sektorer och discipliner.
- e) Ny digital teknik som utvecklats genom ramprogrammet ska löpande införas och utnyttjas inom programmet för ett digitalt Europa.
- f) Ramprogrammets initiativ för utveckling av läroplaner för färdigheter och kompetenser, inbegripet sådana som tillämpas vid samlokaliseringscentrumen för KI-gruppen för digitala frågor vid Europeiska institutet för innovation och teknik, kompletteras av kapacitetsuppbyggnad i avancerade digitala färdigheter stödd av programmet för ett digitalt Europa.
- g) Det finns starka samordningsmekanismer för strategisk planering och operativa förfaranden för båda programmen, och deras styrningsstrukturer innefattar berörda avdelningar inom kommissionen, företrädare för medlemsstaterna samt andra parter som berörs av de olika delarna av respektive program.

7. Synergier med programmet för den inre marknaden ska säkerställa följande:

- a) Programmet för den inre marknaden tar upp de marknadsmisslyckanden som berör små och medelstora företag, och kommer att främja entreprenörskap och skapande av företag samt företagens tillväxt. Det råder komplementaritet mellan programmet för den inre marknaden och det framtida Europeiska innovationsrådets åtgärder för innovativa företag, samt i fråga om stödtjänster för små och medelstora företag, särskilt i de fall där marknaden inte ger meningsfull finansiering.
- b) Nätverket "Enterprise Europe Network" kan, vid sidan av andra befintliga stödstrukturer för småföretag (såsom nationella kontaktpunkter eller innovationsorgan), ge stödtjänster inom ramen för Europeiska innovationsrådet.

8. Synergier med Life-programmet för miljö och klimatpolitik (Life) ska säkerställa följande:

Forskning och innovation som behövs för att hantera miljö-, klimat- och energiutmaningar inom EU identifieras och fastställs under ramprogrammets strategiska planeringsprocess. Life kommer att fortsätta att fungera som en katalysator för genomförandet av EU:s politik och lagstiftning för miljö, klimat och energi, inbegripet genom att ta upp och tillämpa forsknings- och innovationsresultat från ramprogrammet och bidra till att lansera dem nationellt och på (mellan)regional nivå där detta kan vara till hjälp i miljö-, klimat- eller omställningsrelaterade frågor. Framför allt kommer Life att fortsätta att främja synergier med ramprogrammet genom tilldelning av en bonus under utvärderingen för förslag som omfattar utnyttjandet av resultaten från ramprogrammet. Lifes standardåtgärdsprojekt kommer att stödja utveckling, testning och demonstration av lämpliga tekniker eller metoder för genomförande av EU:s miljö- och klimatpolitik, som senare kan lanseras i stor skala, med finansiering från andra källor, bland annat från ramprogrammet. Europeiska innovationsrådet inom ramprogrammet kan ge stöd för att skala upp och kommersialisera nya banbrytande idéer som eventuellt framkommer vid genomförandet av Life-projekt.

9. Synergier med Erasmusprogrammet ska säkerställa följande:

- a) Att kombinerade medel från ramprogrammet, inbegripet från Europeiska institutet för innovation och teknik, och Erasmusprogrammet används för att stödja verksamhet som stärker och moderniserar europeiska högskolor. Ramprogrammet kommer vid behov att komplettera Erasmusprogrammets stöd för initiativet Europauniversitet, vad gäller forskningsaspekterna. Detta är ett led i utvecklingen av nya gemensamma och integrerade långsiktiga och hållbara strategier för utbildning, forskning och innovation som bygger på tvärvetenskapliga och sektorsövergripande strategier för att göra kunskapstriangeln till verklighet.
- b) Ramprogrammet och Erasmusprogrammet främjar integrationen av utbildning och forskning genom att underlätta för högskolor att utforma och inrätta gemensamma strategier och nätverk för utbildning, forskning och innovation, att förse undervisningen med de senaste forskningsrönen och -metoderna för att erbjuda alla studenter och all personal inom högre utbildning, och i synnerhet forskarna, aktiva forskningserfarenheter, och att stödja annan verksamhet som integrerar högre utbildning, forskning och innovation.

10. Synergier med det europeiska rymdprogrammet ska säkerställa följande:

- a) Forsknings- och innovationsbehoven upp- och nedströms i EU:s rymdsektor, liksom till gagn för det europeiska rymdprogrammet, identifieras och fastställs som en del av ramprogrammets strategiska planeringsprocess. De åtgärder för rymdforskning som genomförs genom Horisont Europa kommer i förekommande fall att genomföras med beaktande av rymdprogrammets bestämmelser om upphandling och enheters stödberättigande.

- b) Rymddata och rymdtjänster som görs tillgängliga som en kollektiv nytta inom ramen för det europeiska rymdprogrammet används för att utveckla banbrytande lösningar genom forskning och innovation, bland annat inom ramprogrammet, särskilt för hållbara livsmedel och naturresurser, klimatövervakning, atmosfärs- land-, kust- och havsmiljön, smarta städer, uppkopplad och automatiserad rörlighet, säkerhet samt katastrofhantering.
 - c) Copernicustjänster för tillgång till data och information bidrar till det europeiska öppna forskningsmolnet och underlättar därmed forskares, vetenskapsmäns och innovatörers tillgång till Copernicusprogrammets uppgifter. Forskningsinfrastruktur, inte minst fältobservationsnät, kommer att vara avgörande för den fältobservationsinfrastruktur som möjliggör Copernicus tjänster, och infrastrukturen kommer i sin tur att gagnas av information som tas fram av Copernicus tjänster.
11. Synergier med instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI) och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III) ska säkerställa följande:
- a) Forsknings- och innovationsbehoven inom områdena för NDICI och IPA III identifieras och fastställs under ramprogrammets strategiska planeringsprocess, i linje med målen för hållbar utveckling.
 - b) Ramprogrammets forsknings- och innovationsverksamhet, med deltagande av tredjeländer och dess riktade internationella samarbetsåtgärder, strävar efter samordning och samstämmighet med samtida åtgärder för marknadsinförande och kapacitetsuppbyggnad inom NDICI och IPA III, utgående från ett gemensamt fastställande av behov och interventionsområden.

12. Synergier med Fonden för inre säkerhet och instrumentet för gränsförvaltning som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning ska säkerställa följande:

- a) Forsknings- och innovationsbehoven inom områdena säkerhet och integrerad gränsförvaltning identifieras och fastställs i den strategiska planeringsprocessen för forskning och innovation inom ramprogrammet.
- b) Fonden för inre säkerhet och Fonden för integrerad gränsförvaltning får stödja lanseringen av innovativ ny teknik och innovativa nya lösningar, särskilt sådana som härrör från ramprogrammen för forskning och innovation på området för säkerhetsforskning.

13. Synergier med InvestEU-fonden ska säkerställa följande:

- a) Ramprogrammet tillhandahåller Horisont Europa och Europeiska innovationsrådet blandfinansiering för innovatörer, som kännetecknas av en hög grad av risk och för vilka marknaden inte ger tillräcklig och meningsfull finansiering. Samtidigt kommer ramprogrammet att stödja ett effektivt genomförande och en effektiv förvaltning av den privata delen av blandfinansieringen via fonder och intermediärer som stöds av InvestEU med flera.
- b) Finansieringsinstrument för forskning och innovation samt små och medelstora företag är samlade i InvestEU-fonden, bland annat genom ett särskilt tematiskt fönster för forskning och innovation, och genom produkter som lanseras inom policyområdet för små och medelstora företag, vilket bidrar till att nå båda programmens mål.
- c) Ramprogrammet ger adekvat stöd för att i relevanta fall bidra till att omdirigera projekt som inte är lämpliga för finansiering från Europeiska innovationsrådet till InvestEU.

14. Synergier med den innovationsfond som ingår i utsläppshandelssystemet (innovationsfonden) ska säkerställa följande:
- a) Innovationsfonden kommer att inrikta sig särskilt på innovation i teknik och processer med låga koldioxidutsläpp, bland annat miljösäker avskiljning och användning av koldioxid som bidrar avsevärt till att mildra klimatförändringarna, samt alternativ till koldioxidintensiva produkter. Den ska också stimulera uppförandet och driften av projekt som syftar till miljösäker avskiljning och geologisk lagring av koldioxid samt innovativ teknik för förnybar energi och energilagring.
 - b) Ramprogrammet kommer att finansiera utveckling och demonstration av teknik som kan uppfylla EU:s mål i fråga om minskade koldioxidutsläpp, energi och industriell omvandling, särskilt genom verksamheten inom den andra pelaren.
 - c) Innovationsfonden kan, under förutsättning att urvals- och tilldelningskriterierna uppfylls, stödja demonstrationsfasen av stödberättigande projekt som fått stöd från ramprogrammen för forskning och innovation.
15. Synergier med Euratoms forsknings- och utbildningsprogram ska säkerställa följande:
- a) Ramprogrammet och Euratoms forsknings- och utbildningsprogram utvecklar övergripande åtgärder till stöd för utbildning och fortbildning (inbegripet Marie Skłodowska-Curie-åtgärder) med syftet att bibehålla och utveckla relevant kompetens i Europa.
 - b) Ramprogrammet och Euratoms forsknings- och utbildningsprogram utvecklar gemensamma forskningsåtgärder med fokus på övergripande aspekter av en säker och trygg användning av andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft, inom sektorer såsom medicin, industri, jordbruk, rymd, klimatförändringar, säkerhet och olycksberedskap och tillhandahållande av kärnvetenskap⁴⁸.

⁴⁸ Beror på resultatet av förhandlingarna om respektive rättsakt.

16. Synergier med Europeiska försvarsfonden ska gagna civil och militär forskning, men verksamhet som bedrivs inom ramprogrammet, utom den verksamhet som omfattas av Europeiska försvarsfonden, ska uteslutande vara inriktad på civila tillämpningar. Onödigt överlappningar kommer att uteslutas.

BILAGA V

EFFEKTLEDJEINDIKATORER

Effektkedjor och därmed sammanhängande indikatorer ska strukturera övervakningen av ramprogrammets framsteg i förhållande till dess mål i enlighet med artikel 3. Effektkedjorna är tidsberoende och motsvarar tre kompletterande effektkategorier – vetenskaplig, samhälls- och teknisk/ekonomisk – som återspeglar den icke-linjära karaktären hos investeringar i forskning och innovation. För var och en av dessa effektkategorier kommer indirekta indikatorer att användas för att bedöma framstegen på kort, medellång och lång sikt, även efter programmets löptid, med möjligheter till uppdelning, även på medlemsstater och associerade länder. Dessa indikatorer ska sammanställas med kvantitativa och kvalitativa metoder. Enskilda programdelar kommer att bidra till dessa indikatorer i olika utsträckning och genom olika mekanismer. Ytterligare indikatorer kan användas för att övervaka enskilda delar av programmen, i förekommande fall.

De mikrodata som ligger bakom effektkedjeindikatorerna kommer att samlas in för alla delar av programmet och alla mekanismer för tillhandahållande på ett centralt förvaltad och harmoniserat sätt och på lämplig detaljnivå, med minimal rapporteringsbörda för bidragsmottagarna.

Dessutom, och utöver effektkedjeindikatorer, kommer uppgifter om ett optimerat genomförande av programmet för att stärka det europeiska forskningsområdet, främja spetskompetensbaserat deltagande från alla medlemsstater i programmet samt underlätta samarbetsförbindelser inom europeisk forskning och innovation att samlas in och rapporteras nästan i realtid som en del av de uppgifter gällande förvaltning och genomförande som avses i artikel 45. Dessa uppgifter kommer bland annat att omfatta övervakning av samarbetsförbindelser, nätverksanalys, uppgifter om förslag, ansökningar, deltagande och projekt, sökande och deltagare (inbegripet typen av organisation (t.ex. organisationer i det civila samhället, små och medelstora företag och den privata sektorn), land (t.ex. en specifik klassificering för grupper av länder, såsom medlemsstater, associerade länder och tredjeländer), kön, roll i projektet, vetenskaplig disciplin/sektor, inbegripet samhällsvetenskap och humaniora) och graden av integrering av klimatåtgärder och därmed sammanhängande utgifter.

Vetenskapliga effektkedjeindikatorer

Programmet förväntas få vetenskapligt genomslag genom att skapa högkvalitativ ny kunskap, stärka humankapitalet inom forskning och innovation, och främja spridning av kunskap och öppen forskning. Framstegen i detta sammanhang kommer övervakas genom indirekta indikatorer längs följande tre effektkedjor.

Tabell 1 (se nedan)

Samhälleliga effektkedjeindikatorer

Programmet förväntas få genomslag i samhället genom att hantera EU:s politiska prioriteringar och globala utmaningar, inbegripet FN:s mål för hållbar utveckling, i enlighet med principerna i Agenda 2030 och målen i Parisavtalet, genom forskning och innovation, ge fördelar och effekter via forsknings- och innovationsuppdrag och europeiska partnerskap och stärka införandet av innovationer i samhället, vilket i slutändan bidrar till människors välbefinnande. Framstegen i detta sammanhang kommer övervakas genom indirekta indikatorer längs följande tre effektkedjor.

Tabell 2 (se nedan)

Tekniska/ekonomiska effektkedjeindikatorer

Programmet förväntas ha tekniska/ekonomiska effekter, särskilt inom unionen, genom att påverka inrättandet av företag och företagens tillväxt, i synnerhet små och medelstora företag, inklusive uppstartsföretag, genom att skapa direkta och indirekta arbetstillfällen, särskilt inom unionen, och genom att öka investeringarna i forskning och innovation. Framstegen i detta sammanhang kommer övervakas genom indirekta indikatorer längs följande tre effektkedjor.

Tabell 3 (se nedan)

Bilaga V – tabell 1

Vetenskapligt inflytande	Kort sikt	Medellång sikt	Lång sikt
Att skapa högkvalitativ ny kunskap	<u>Publikationer –</u> Antal fackgranskade (peer reviewed) publikationer inom ramprogrammet	<u>Citeringar –</u> Viktat (Field-Weighted) citeringsindex – fackgranskade publikationer inom ramprogrammet	<u>Forskning i världsklass –</u> Antal och andel fackgranskade publikationer från ramprogramsprojekt som utgör centrala bidrag till vetenskapliga områden
Att stärka humankapitalet inom forskning och innovation	<u>Kompetens –</u> Antal forskare som deltar i kompetensutveckling (utbildning, mentorskap och handledning, rörlighet och tillgång till forsknings- och innovationsinfrastruktur) i projekt inom ramprogrammet	<u>Karriärer –</u> Antal och andel forskare inom ramprogrammet som deltagit i kompetensutveckling och därmed ökat sitt individuella inflytande inom sitt forsknings- och innovationsområde	<u>Arbetsvillkor –</u> Antal och andel forskare inom ramprogrammet som deltagit i kompetensutveckling och därmed fått förbättrade arbetsvillkor, inklusive forskarlöner
Att främja spridning av kunskap och öppen vetenskap	<u>Kunskapsdelning –</u> Andel av ramprogrammets forskningsoutput (öppna data/publikationer/programvara osv.) som sprids via öppen kunskapsinfrastruktur	<u>Kunskapsspridning –</u> Andel av ramprogrammets forskningsoutput med öppen åtkomst som utnyttjas aktivt/citerats	<u>Nya samarbeten –</u> Andel bidragsmottagare inom ramprogrammen som har utvecklat nya tvärvetenskapliga och sektorsövergripande samarbeten med användarna av deras öppna forsknings- och innovationsoutput från ramprogrammet

Bilaga V – tabell 2

Genomslag i samhället	Kort sikt	Medellång sikt	Lång sikt
Att hantera EU:s politiska prioriteringar och globala utmaningar genom forskning och innovation	<u>Output –</u> Antal och andel output som berör identifierade prioriteringar för EU:s politik och globala utmaningar (inbegripet målen för hållbar utveckling) (flerdimensionellt: för varje identifierad prioritering) Inklusive: antal och andel klimatrelevant output för att fullgöra EU:s åtaganden i enlighet med Parisavtalet	<u>Lösningar –</u> Antal och andel innovationer och forskningsresultat som berör identifierade prioriteringar för EU:s politik och globala utmaningar (inbegripet målen för hållbar utveckling) (flerdimensionellt: för varje identifierad prioritering) Inklusive: antal och andel klimatrelevanta innovationer och forskningsresultat för att fullgöra EU:s åtaganden i enlighet med Parisavtalet	<u>Fördelar –</u> Sammanlagda beräknade effekter av användning/utnyttjande av ramprogramsfinsierade resultat för identifierade prioriteringar för EU:s politik och globala utmaningar (inbegripet målen för hållbar utveckling), inklusive bidrag till den politiska beslutsprocessen och lagstiftningsprocessen (såsom normer och standarder) (flerdimensionellt: för varje identifierad prioritering) Inklusive: sammanlagda uppskattade effekter av användning/utnyttjande av ramprogramsfinsierade klimatrelevanta resultat för att fullgöra EU:s åtaganden i enlighet med Parisavtalet, inbegripet bidrag till den politiska beslutsprocessen och lagstiftningsprocessen (såsom normer och standarder)
Fördelar och effekter genom forsknings- och innovationsuppdrag	<u>Output av forsknings- och innovationsuppdrag –</u> Output av specifik forskning och specifika innovationer Uppdrag (flerdimensionellt: för varje identifierat uppdrag)	<u>Resultat av forsknings- och innovationsuppdrag –</u> Resultat av specifik forskning och specifika innovationer Uppdrag (flerdimensionellt: för varje identifierat uppdrag)	<u>Mål för forsknings- och innovationsuppdrag som uppnåtts –</u> Mål som uppnåtts i specifika forsknings- och innovationsuppdrag (flerdimensionellt: för varje identifierat uppdrag)
Att stärka införandet av forskning och innovationer i samhället	<u>Gemensamt skapande –</u> Antal och andel ramprogramprojekt där EU-medborgare och slutanvändare bidrar till att tillsammans skapa forsknings- och innovationsinnehåll	<u>Delaktighet –</u> Antal och andel av ramprogrammets bidragsmottagande enheter som har mekanismer för allmänhetens och slutanvändarnas delaktighet efter ramprogrammets projekt	<u>Införande av forskning och innovation i samhället –</u> Införande och spridning av ramprogrammets gemensamt skapade forskningsresultat och innovativa lösningar

Bilaga V – tabell 3

Tekniska/ekonomiska effekter	Kort sikt	Medellång sikt	Lång sikt
Skapa innovationsdriven tillväxt	<u>Innovativ output</u> – Antal innovativa produkter, processer eller metoder från ramprogrammet (per typ av innovation) och tillämpningar av immateriella rättigheter	<u>Innovationer</u> – Antal innovationer från projekt inom ramprogrammet (per typ av innovation), bland annat från tilldelade immateriella rättigheter	<u>Ekonomisk tillväxt</u> – Inrättande, tillväxt och marknadsandelar för företag som har utvecklat ramprogramsinnovationer
Fler och bättre arbetstillfällen	<u>Sysselsättning</u> – Antalet arbetstillfällen (heltidsekvivalenter) som skapats, och arbetstillfällen som bevarats i bidragsmottagande enheter för ramprogrammet (per typ)	<u>Fortsatt anställning</u> – Ökning av antalet arbetstillfällen (heltidsekvivalenter) i bidragsmottagande företag efter ramprogramsprojekt (per typ)	<u>Sysselsättning totalt</u> – Antal direkt och indirekt skapade eller bevarade arbetstillfällen på grund av spridning av ramprogrammets resultat (per typ)
Mobilisering av investeringar i forskning och innovation	<u>Gemensamma investeringar</u> – Summan av offentliga och privata investeringar som mobiliserats genom den ursprungliga ramprogramsinvesteringen	<u>Utvidgning</u> – Summan av offentliga och privata investeringar som mobiliserats för att utnyttja eller utvidga ramprogramsresultat (inklusive utländska direktinvesteringar)	<u>Bidrag till ”3 %-målet”</u> – EU:s framsteg mot målet ”3 % av BNP” tack vare ramprogrammet

BILAGA Va

OMRÅDEN FÖR MÖJLIGA UPPDRAG OCH OMRÅDEN FÖR MÖJLIGA INSTITUTIONALISERADE EUROPEISKA PARTNERSKAP SOM INRÄTTAS I ENLIGHET MED ARTIKEL 185 ELLER ARTIKEL 187 I EUF-FÖRDRAGET

I enlighet med artiklarna 7 och 8 i denna förordning anges områdena för möjliga uppdrag och möjliga europeiska partnerskap som inrättas i enlighet med artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget i denna bilaga.

I. Områden för möjliga uppdrag

Uppdragsområde 1: Klimatanpassning, inbegripet samhällsomvandling

Uppdragsområde 2: Cancer

Uppdragsområde 3: Friska oceaner, hav samt kust- och inlandsvatten

Uppdragsområde 4: Klimatneutrala och smarta städer

Uppdragsområde 5: Markhälsa och livsmedel

Varje uppdrag ska följa de principer som fastställs i artikel 7.3 i denna förordning.

II. Områden för möjliga institutionaliserade europeiska partnerskap på grundval av artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget

Partnerskapsområde 1: Snabbare utveckling och säkrare användning av innovationer på hälsoområdet för europeiska patienter och global hälsa.

Partnerskapsområde 2: Främjande av viktig digital och möjliggörande teknik och dess användning, inbegripet, men inte begränsat till, ny teknik såsom artificiell intelligens, fotonik och kvantteknik.

Partnerskapsområde 3: Europeiskt ledarskap inom metrologi, inbegripet ett integrerat metrologisystem.

Partnerskapsområde 4: Förbättrad konkurrenskraft, säkerhet och miljöprestanda för EU:s flygtrafik, luftfart och järnvägstrafik.

Partnerskapsområde 5: Hållbara, inkluderande och cirkulära biobaserade lösningar.

Partnerskapsområde 6: Väteteknik och teknik för hållbar lagring av energi med mindre miljöavtryck och energihushållning i produktionen.

Partnerskapsområde 7: Rena, sammankopplade, samarbetsinriktade, autonoma och automatiserade lösningar för framtida rörlighetskrav för människor och varor.

Partnerskapsområde 8: Innovativa och FoU-intensiva små och medelstora företag.

Förfarandet för att bedöma behovet av ett institutionaliserat europeiskt partnerskap inom ett av de ovannämnda partnerskapsområdena kan leda till ett förslag på grundval av artikel 185 eller artikel 187 i EUF-fördraget, i enlighet med Europeiska kommissionens initiativrätt. I annat fall kan respektive partnerskapsområde även bli föremål för ett partnerskap i enlighet med artikel 8.1 a eller artikel 8.1 b i ramprogrammet eller genomföras med hjälp av ansökningsomgångar inom ramen för Horisont Europa.

Eftersom de möjliga områdena för institutionaliserade europeiska partnerskap täcker breda tematiska områden kan de, på grundval av de behov som bedöms föreligga, genomföras med hjälp av mer än ett partnerskap.